

سون وسار جانغما

حمد، نعت، غزل، محبت ۽ عقيدت جو گلدستو
سنڌي، سرائڪي، اردو، فارسي ۽ عربي زبانن ۾

غلام حسين ”مشتاق“ سچاڙوي

شاعر

سروان پبليڪيشن

سروان هائوس، 53/3 لياقت روڊ، سول لائين
حيدرآباد

سسوز و سساز جا نغما

حمء، نعت، غزل، محبت ۽ عقيدت جو گلدستو
سنڌي، سرائڪي، اردو، فارسي ۽ عربي زبانن ۾

شاعر

غلام حسين ”مشتاق“ سچاروي

سرواڻ پبليڪيشن حيدرآباد

سرواڻ هاٿون 53/3 لياقت روڊ سول لائين حيدرآباد

سڀ حق ۽ واسطاً ليڪڪ وٽ محفوظ

ڪتاب جو نالو	: سوز و ساز جا نغما
شاعر	: غلام حسين ”مشتاق“ سچاروي
ڪمپوزنگ	: پارس پرنٽنگ ايجنسي حيدرآباد
ٽائٽل ۽ لي آئوٽ	: اسد الله ڀٽو 03003881041
ٽائٽل ڪيليجرافي	: فيض محمد پتافي سڪندري 03003039294
پرنٽرس	: پاڪيزه پرنٽنگ پريس حيدرآباد 03150314460
تعداد	: 500
چاپو	: پهريون
سال	: 2022ع
قيمت	: 300/= روپيه

ملڻ جوهنڌ

سرواڻ پبليڪيشن لياقت روڊ سول لائين حيدرآباد، سنڌ

0300-9371724 | 0341-1234577

022-2108020 | 022-2781712

تائرات

زبان دل جا سمورا درد و غم اوري سگهي مشكل
سخن جي ساهمي خون- جگر توري سگهي مشكل
اٿن جيسين نٿا رڳ رڳ سان سوز و ساز جا نغما
چين سان چاهتن جو چنگ ڪو چوري سگهي مشكل

سڄڻ دل منهن جي چيري پاڻ پڙهه تون داستان دل جا
اڪر ڪهڙي طرح سان ٿي سگهن ٿا ترجمان دل جا
مون دل جا گهاءَ دل ۾ ئي سنڀالي سڀ رکيا آهن
نشان منزل جو آهن دوستو سارا نشان دل جا

زمانا مئي ۽ ميڪش جي اڃان توهين ڇا ٿيندي
حوالي ٿي ويو ڪم بخت جي ڪاس الڪرام آهي
ڏسي حالت چمن جي اڄ قفس جا ڏينهن ياد آيا
بنايو گردش- دروان غلامن جو غلام آهي.

”مشتاق“ سچاروي

ٻه اکر

سوز و ساز جا نغما ۽ غلام حسين ”مشتاق“ سچاروي

غلام حسين ”مشتاق“ سچاروي صاحب سان منهنجي پهرين ملاقات سندس فرزند ارجمند ڊاڪٽر طه حسين علي جي دوستي ۽ قربتن جي ڪري ٿي. ڪجهه ئي لمحن ۾ ڄاڻ ٿي ويئي ته پاڻ صاحب- ذوق، علم و ادب ۽ ڪتاب قلم سان گڏ همدرد انسان ۽ نفيس طبيعت جا مالڪ آهن. هاڻي جڏهن اهي سڀ گڏ گڏ ٿيندا ته يقيناً هڪ سٺي انسان ۽ شاعر جي آمد جو امڪان پيدا ٿيندو. منهنجي خوشقسمتي آهي ته آئون ان شخصيت جي ڪافي قربن ۽ ڪچهرين جو لاپ پائيندو رهيو آهيان.

سچاروي صاحب جو هي تحفو ”سوز و ساز جا نغما“ رنگبرنگي اهميت جو حامل آهي. جنهن ۾ هن حمد و نعت لکڻ سان گڏ اهم ۽ تاريخي شخصيتن ۽ پنهنجي لخت جگر نياڻي، شهيد ڊاڪٽر سمن کي پنهنجيءَ دل جي گهرين سان منظوم انداز ۾ ياد ڪيو آهي. ان سان گڏ پاڻ سنڌ جي موضوعن ۽ عشق جي لاهن ڇاڙهن کي به سادي ٻولي ۽ نازڪ انداز ۾ پنجن ٻولين: سنڌي، سرائيڪي، اردو، فارسي ۽ عربي ۾ پيش ڪيو آهي.

منهنجي اها خوشقسمتي آهي جو مان هڪ استاد، تاريخدان ۽ محقق ”تاج صحرائي“ جو فرزند آهيان، ۽ جنهن جي ڪري ننڍي هوندي کان ئي ادبي ڪچهرين ۽ مشاعرن ۾ وڃڻ ۽ ويهڻ جو موقعو مليو، ان سان گڏ دادو شهر ۾ ’علم و ادب‘ جي نالي سان پهرين ڪتاب گهر، جيڪو بابا تاج صحرائي ۽ پيءُ جمال صحرائيءَ جي محنتن سان قائم ٿيو، ان ڪتاب گهر جو ڪارونھوار هلائڻ جو،

ڪجهه وقت لاءِ مون کي به موقعو مليو هئو، جنهن جي ڪري مختصر وقت ۾ تمام گهڻن ڪتابن جي مطالعي جو لاپڻ ٿيو هئم، خاص طور تي شاعريءَ ۾ شاھ عبداللطيف ڀٽائي، شيخ اياز، تنوير عباسي، شمشير الحيدري، امداد حسيني ۽ تاجل بيوس کي ڪافي دلچسپيءَ سان پڙهيو، ڄاتو ۽ سمجهيو هئم، ان جي نتيجي ۾ شاعريءَ جو ذوق نه صرف حاصل ٿيو، پر اهو وڌيو به.

اٺون سمجهان ٿو ته سڄاڙوي صاحب جي هن سوکڙيءَ مون کي وري اُن دؤر جي ياد ڏياري ڇڏي آهي.

ڪتاب ”سوز و ساز جا نغما“ جي شروعات ”مشتاق“ سڄاڙوي حمد باري تعاليٰ سان ڪئي آهي. جنهن ۾ حمديه ڪلام شامل آهن. انهن مان هڪ عربي زبان ۾ آهي باقي سنڌي ٻولي ۾ چيا اٿس. پهرين حمد ”لا اله الا الله“ مان چند شعر پيش ڪجن ٿا.

وجود ناهي ڪو موجود تو سدا موجود
 نظر ۾ ناه سوا لا اله الا الله
 مصيبتن ۾ خدايا ۽ مشڪلاتن ۾
 پڪاري ارض و سما لا اله الا الله

نعت النبي صلي الله عليه وسلم جي خدمت ۾ عربي فارسي کان علاوه سنڌي اردو ۽ سرائيڪي زبانن ۾ ڇپيل نعتون نهايت روح پرور ۽ ايمان افروز آهن. مشتاق سڄاڙوي ڏسجي ٿو ته عشق رسول صلي الله عليه وسلم ۾ سرشار آهي ۽ نعت النبي صلي الله عليه وسلم لکڻ وقت هن جو هر لفظ سوز و ساز جو آلاپ آهي. ان ڪري صاحب موصوف هن ڪتاب جو نالوئي ”سوزو ساز جا نغما رکيو آهي.

عبد کي الله کان اهڙي ته عظمت ٿي عطا
احد احمد جو انوکو امتحان آباد ٿيو

حسن ٿيو هر جا هويدا، عشق کي آتت ملي
دلربائي جو دنيا ۾ داستان آباد ٿيو.

هڪ ٻئي نعت ۾ ”مشتاق“ سچاروي حضور صلي الله جي
معراج جي منظر کشي ڪندي چيو آهي.

زمين و آسمان تي مرجبا جا گيت ڳايا ويا
ڏنا اهڙا نه دنيا رنگ اڄ تائين فضائن جا

شهنشاه - دوعالم جي سواري پهتي عرشن تي
نه کوليا ويا ڪڏهن اهڙي طرح در آسمانن جا

نعت نبي صلي الله پڙهڻ سان معلوم ٿئي ٿو ته ”مشتاق“
سچاروي جي نعتيه شاعري عشق رسول ﷺ جو پر سوز اظهار
آهي پر وري جڏهن سندس غزل طرف نظر ڪجي ٿي ته هو غزل جو
قادر ڪلام شاعر نظر اچي ٿو محسوس ٿئي ٿو ته غزل يا نعت لکڻ
وقت الفاظ سندس جذبن ۽ جنون جو سات ڏيڻ کان قاصر آهن.

محبت جو سفر مشڪل نه ٿو سمجهيو نه مون سمجهيو
اڙائي وينسون ٻئي دل نه ٿو سمجهيو نه مون سمجهيو

نه ميخانو نه ميڪش ۽ نڪي موجود مٿي آهي
رهي مدهوش ٿي محفل نه ٿو سمجهيو نه مون سمجهيو

عشق ۾ آسائشون چاهين ته پوءِ الفت نه ڪر
باهه جي شعلن ۾ ويهي خواهش - راحت نه ڪر

حور و غلمان جي دلانن سان نه تون ريجهاءِ رند
واعظا بي لوٽ سجدن جي اها قيمت نه ڪر

نظر جا تڪا تير روڪي نه سگهبا
لڪيل لفظ تقدير روڪي نه سگهبا

ڪري عشق ارڙو جڏهن جيءَ ۾ جا يون
ته نيٽن منجهان نير روڪي نه سگهبا

تون ميخاني جو مستانو مان نيٽن مان نشي وارو
اهو آ فرق تنهن جي منهن جي چاهت جو طبيعت جو

ضرورت ساغرو مينا صراحي جي نه رندن ڪي
اسان جي بي خودي لئي ڪافي تنهن جي هڪ نظر ساقي

هر رنگ کان نرالو آ عاشقي جو رنگ
بدلي ڇڏي محبت تي زندگي جو رنگ

مشتاق سڄاروي جي غزل جي دنيا اهڙي ته دلربا ۽ دلڪشا
آهي جو ان جي هر غزل کي پنهنجي هن مختصر تبصري ۾ پيش
ڪيان ته به سندس شاعري تي تبصري جو حق ادا نه ڪري سگهندس.
”مشتاق“ سڄاروي جا قطعات به قابل-ديد آهن.

دانهجي ڪنهن در شڪايت ڪت ڪجي
جيڪڏهن لوڙهو فصل ڪائڻ لڳي
اهڙي ڪنهن انڌير نگري پي ڏني
مدعي جا فيصلا مجرم ڪري

ثنا تنهن جي لکڻ خاطر قلم اهڙي ڪٿان آڻيان
ڪرڻ تعريف تنهن جي لئي زبان اهڙي ڪٿان آڻيان
زبان کي ۽ قلم کي ڪر عطا قوت اها موليٰ
بيان کان آه جو ٻاهر ڪٿان انجو بيان آڻياڻ

هر درد کان آ درد نرالو حسين جو
هر درد جو علاج آ نالو حسين جو
اسلام جي حقيقت ايندي نه سمجه ۾
هوندو نه هن ۾ جيسين حوالو حسين جو

آئون نهايت تصديق سان سمجهان ٿو ته، هيءُ ڪتاب علمي ۽
ادبي ادارن، تعليم گهرن ۽ ذاتي لائبريرين ۾ خوبصورت اضافو آڻي
سگهي ٿو. دعا آهي ته الله تعاليٰ سڀني کي مڃي مانيءَ وارو رکي ۽

هن فاني دنيا ۾ هڪ ذميوار فرد بنائي.
آخر ۾ سچاروي صاحب کي، پنهنجي هن محنت، مشقت ۽
محبت جي اظهار تي لک لک مبارڪون ڏيان ٿو، ۽ هن موقعي جو
فائدو وٺندي کين اها لتجا به ڪريان ٿو ته هُو پنهنجي آتم ڪتا
ضرور لکن.

ڊاڪٽر مجيب الدين صحرائي

وائس چانسلر

سنڌ مدرسته الاسلام يونيورسٽي، ڪراچي

12 مئي 2022

عنوان

سڄاروي صاحب جي سوز و ساز جي دنيا

سُخن سڄاروي

منهنجي بابا سائين ۽ توهان جي غلام حسين ”مشتاق“ سڄاروي المعروف سڄاروي صاحب پنهنجي عمر جي عرق ريزي ”سوز و ساز جا نغما“ جي مسودي جي صورت ۾ منهنجي هٿ تي رکي لکت ۾ راءِ ڏيڻ جو ڏکيو ڪم مونکي سونپيو آهي. مستقبل جي ادبي تاريخ ۾ اهم جاءِ والاريندڙ شاعري تي راءِ ڏيڻ لاءِ بابا سائين منهنجي چونڊ ڪئي، اها ذميواري مون لاءِ زندگي جي وڏين حاصلاتن مان هڪ ۽ باعثِ فخر آهي. بابا سائين جي ادبي سرگرمين ڏسڻ ۽ انهن مان اڪثر ۾ شريڪ ٿيڻ جو مونکي به شرف حاصل پئي رهيو آهي. ڄاموٽ هائوس حيدرآباد تي ڄاموٽ برادران جي ميزباني ۾ سڄاروي صاحب جي قائم ڪيل بزم آفتاب جون ادبي ويهڪون هجن يا سرواڻ هائوس تي سنڌ جي ادبي ڪهڪشان جون گڏجاڻيون هجن، انهن ۾ هي حقير به هڪ ادبي شاگرد طور شريڪ ٿيندو رهيو آهي. بابا سائين جي ادبي ڪم کي ڏسڻ ۽ ٻڌڻ وارو جيڪڏهن گهڻي ڀاڱي ڪو پهريون ماڻهو هوندو ته اهو به راقم ئي هوندو. علم ادب جا ڪجهه ڪٿا گهر مان، گهر جي ڪچهرين، گهر آيل مهمانن جي ڪچهرين ۽ گهر ۾ پيل ڪتابن جي ذخيرن مان مونکي ائين نصيب ٿيا آهن.

تصوف ۽ شاعري بابا سائين جي دلچسپي ۽ مزاج جا خاص ميدان پئي رهيا آهن. ويجهي ماضي ۾ سنڌ ۾ شايد ئي ورتو اهڙو ڪو ٻيو شاعر هجي جنهن ايترو نعتيه ڪلام لکيو هجي جيترو بابا

سائين جي ڀاڱ ۾ آيو آهي. رحمت للعالمين ۽ اسان جي پياري هادي جي ثنا بابا سائين جي رياضت جو اهم جز پئي رهي آهي. مولوي احمد ملاح جي طرز تي بابا سائين جيڪي به منظوم ڀيٽائون لکيون آهن، انهن مان ڪجهه بلاشڪ پرائمري ۽ مٿين نصاب ۾ شامل ڪرڻ جهڙيون آهن. غزل، گيت ۽ ڪافي جي گهاڙيتي سان تجنيس حرفي جو ڪمال استعمال ڪري بابا سائين جيڪي منظوم ڀيٽائون ڏنيون آهن، اهي پڙهندڙن جي ذهن تي آساني سان نقش ٿي وڃن ٿيون. دنيا ۾ هن خطي ۽ خاص طور سنڌ جي سڃاڻپ پٽائي گهوت، قلندر لعل شهباز، شهيد بينظير ڀٽو کان وٺي مخدوم طالب، الموليٰ ايڏي صاحب ۽ ٻين ناليوارن شخصيتن سميت سنڌو درياھ کي هن ڪتاب ۾ پر اثر ڀيٽا پيش ڪيل آهي.

هن ڪتاب ۾ بابا سائين جو جيڪو ڪلام شامل آهي، انهن کي سندس پوري عمر جي عرق ريزي ان ڪري به چوان ٿو جو هي سندس عمر جي پوئين حصي جو پختو اظهار آهي. ورنه هن کان اڳ يارهن ڪتاب شايع ٿي چڪا آهن جن مان ٽي خالص شاعري جا مجموعا ٿي مجموعا عربي فارسي جي عظيم اهل-دل اولياء شاعرن قصيده بوده، لوائح جامي اغثني يا رسول الله شامل آهن ۽ قادر ڪلام شاعر جي حيثيت ۾ هيئنر به نوان نوان خيال غزل جي صورت ۾ آمد جو سلسلو جاري آهي الله ڪري زور-قلم اور زياره (آمين) بابا سائين جوانيءَ ۾ پيشي جي حساب سان ملڪي سرحدن جي تحفظ جي چونڊ ڪئي ۽ انهي سان گڏ قوم جي نسلن جي آبياري ڪرڻ وارو پورهيو پڻ وڏي پيار سان جاري رکيو. بابا سائين ملڪي زميني سرحدن جي حفاظت جو نه رڳو جذبي سان ڪم ڪيو پر وطن خاطر کيس ديار غير جو قيد به ڪاڻڻو پيو. سنڌ

جي ادبي، صحافتي، سياسي ۽ سماجي حلقن ۾ بابا سائين جو نالو وڏي احترام ۽ اڪرام سان ورتو ويندو آهي. اها آهي بابا سائين جي اسان لاءِ ڪيل ڪمائي.

مذڪوره ڪتاب ۾ شامل سنڌي، سرائيڪي، اردو، فارسي ۽ عربي ٻولي ۾ ڪيل شاعري بابا سائين جي اندر ۽ ٻاهر جي دنيا جا گهرا مشاهدا آهن. هن ۾ روحاني سفر جا اولڙا وڌيڪ پسجن ٿا شايد ان ڪري ئي هن ڪتاب کي محبت ۽ عقيدت جو گلدستو سڏيو ويو آهي.

اسان جي خاندان جي وڏي الميي بلڪ اسان تي قيامت کان اڳ گذريل قيامت جي ڪتابه منظوم انداز ۾ هن ڪتاب ۾ شامل آهي. هن ڪتاب ۾ بابا سائين جا شامل سوز و ساز جا ڪوڙ اهڙا نغما آهن جيڪي تمام گهڻا پسند آهن. اڪثر مطلع ۽ مقطع ته قهر جا آهن پر آئون ذاتي طور پڙهندڙن جي پسند تي اثر انداز نٿو ٿيڻ چاهيان. ان ڪري بري هن پنيور ۾ صرف پٽائي سائين جي آريائي ۽ محمد ڪارڻي جي حضور ۾ هڪڙو حوالو

پلارا ۽ سڳورا ڪيترا انسان آيا پر
خدا جو دادلو دلبر نه ٿيڻو آنڪي ٿيندو

ڪتاب ۾ شامل اهڙو ڪلام به آهي جيڪو صوفي راڳين جي ڳائڻ جهڙو آهي. جيئن حمديه ڪلام ”الله هو الله هو“ کي جيڪڏهن ڪو سنو قوال ملي وڃي ته ڪلام جو حق ادا ٿي پوندو. ان کان علاوه شاعري جي هن اونهي سمنڊ ۽ خيالن ۽ جذبن جي بحر بي ڪران مان چند موتي داڻا چونڊي پيش ڪريان ٿو. جنهن

جي شروعات حمديه ڪلام سان آهي پوءِ نعت، غزل ۽ ڪجهه قطعا
پيش خدمت آهن.

خرد ۽ هوش کان ٻاهر نرالا رنگ رب تنهن جا
سياري اونهاري ۾ خزان توڙي بهارن ۾

ڏکڻ ۾ تون سکن ۾ تون دعائي تون دوا پي تون
سدا ”مشتاق“ جي اميد توڙي انتظارن ۾

حضور صليٰ عليه وسلم جي ثنا ۾ چيل عربي فارسي اردو
سنڌي ۾ غزل ۽ نعتون روح افزا ۽ روح پرور آهن ”حبذا يا سيدي“
ته شاعري ۽ عشق و محبت جو هڪ بحر- بي پايان آهي.

يا سيدي نور الهدى- خيرالبشر خيرا لوري
شمس الضحيٰ بدرالذجي + يا مصطفيٰ يا مصطفيٰ

رڪ محمد ساڻ ناتو عشق جو مضبوط تر
جيڪڏهن چاهين رضا مندو ٿو رب رحمان جو

ناه مومن دل ۾ ناهي جيڪڏهن حب- رسول
جڻ ادب سان گڏ محبت آهي جز ايمان جو

بابا سائين جي غزل جي چاشني ۽ مزو ئي الڳ آهي، دل
گهري ٿي ته هر هر پڙهجي.

اچي هر امتحان ٿو ڪاميابي جو بيان بڻجي
سوا پا عشق جي صورت وڃن ٿا جسم و جان بڻجي

ڪڏهن آه و فغان ڪان پي ڪري تاثير ٿي زياده
جڏهن خاموشي ويندي آه ڊڪ جو داستان بڻجي

ٽين مشڪل ڪان مشڪل حالتون آسان اڪ ڇنڀ ۾
جڏهن پيري ۾ پي ”مشتاق“ رهجي ٿو جوان بڻجي

دردن جي آ ڪهاڻي هر داستان عشق
خون - جگر سان لڪجي ٿو ارمغان - عشق

عقل و خرد به عاجز حيران هوش آه
مشڪل بيان بازي ڪان ٿيو بيان عشق

محبت مرڻ سان مرڻ واري ناهي
جڏي جيءَ سان گڏ هي جهرڻ واري ناهي

هي مضبوط ڪان آهي مضبوط ناتو
ڪچي تند وانگر چڇڻ واري ناهي

اهڙي طرح چوستا ۽ قطعا به پنهنجو مت پاڻ آهن. جن ۾ عشق
و محبت ڪان سواءِ زماني جي حالتن جو به خوب جائزو ورتل آهي.

پورهئي ساڻ جي پيار آهي + هر خزان ۾ به جڻ بهار آهي
سست ڪاهل به پاڻ تي آ بار + محنتي تنهنجو منهنجو يار آهي

دوستي جو رشتو آهي هڪ ڪچي ڏاڳي مثال
جي تتي ڳنڍجي سگهي ٿو پر گره ايندي ضرور
سلسلو ساڳيو نه رهندو ڪوششن جي باوجود
درد جي تلخي مگر محسوس پئي ٿيندي ضرور

هر برائي جو آ نتيجو بد + هر چڱائي جو ڦل چڱو آهي
ظاهري نه ڏس نفعو نقصان + پر پڇاڙي پلو پلو آهي

پري کان وڏا ماڻهو ڏسجن ٿا ليڪن
جي ويجهو وڃو ڏاڍو ننڍڙا لڳن ٿا
مگر ڪيترا ماڻهو ننڍڙا پري کان
جي ويجهو اچن ٿا ته وڏڙا لڳن ٿا

چڏ ڪفر جون فتوائون مسلمان رهڻ ڏي
هن سادڙي انسان کي انسان رهڻ ڏي
اسلام جي نالي ۾ نوان فتنن نئين سج
اي شيخ گنهگار جو ايمان رهڻ ڏي

پروفيسر ڊاڪٽر ڀٽي حسين علي

وائس چانسلر

مهاڻ يونيورسٽي ڄامشورو، سنڌ

قلم ڪهاڻي

انسان خداداد صلاحيتن جو شاهڪار آهي. ڪائنات جي وسعتن ۾ الله جون بيشمار نعمتون هر وقت نمايان نظر اچن ٿيون. قلمڪار انهن عظيم عنائتن جو عمدو مثال آهي. جنهن جي ڪاوش سان انساني تاريخ، تهذيب تمدن، علم، ادب، روايتن ۽ روين جا انمول خزانو محفوظ آهن. علم به قلم جي معرفت ئي انساني شرف جو اثاثو آهي. قلم ڪائنات جي وجود ۾ اچڻ کان اڳ جي يا سڀ کان اول واري تخليق آهي. عقل يا قلم جي اوليت تي احاديث ۾ ذڪر آهي جيڪي نور- نبوت جي روشني سان ظهور پذير آهن. حضرت انسان به شروع کان ئي عقل ۽ قلم جي ڏاتر واري ذات جو نگهبان آهي.

خدا جي بيشمار احسانن سان گڏ نظم نثر خاص طرح سان حمد، نعت ۽ غزل تي مشاعرن، اخبارن ۽ رسالن ذريعي 15 سالن جي عمر ۾ 1952ع کان طبع آزمائي جو شرف حاصل آهي. شاعري ۾ گلزار حبيب، موتي مٿيادار، اکر اکر عشق ۽ موتي مرجان شايع ٿي چڪا آهن. نثر ۾ حضرت علي عليه السلام جو نظام حڪومت، معراج النبي ﷺ ۽ آداب- رسول ﷺ کان علاوه ڪيترائي مقالا ۽ مضمون اهل- علم و مقبوليت ماڻي چڪا آهن. امام شرف الدين بوصيري جي شهره-آفاق تصنيف ”قصيده برده“ مخدوم محمد هاشم نثوي جي ٻن عربي قصيدن ۽ حضرت عبدالرحمن جامي جي ٻي مثال تصنيف ”لوائح جامي“ جهڙن معتبر ڪتابن جو عربي ۽ فارسي زبان کان سنڌي ۽ سرائيڪي شاعري ۾ ترجمو ۽ سنڌي زبان ۾ تشريح سان ”جام ڪوثر“ آءِ ڪوثر ۽ ”روائح ريحاني“ اهل علم جي

مطالعي جو محبوب مشغلو آهن. جنهن کي بار بار پڙهي روحاني راحت ۽ حظ حاصل ڪن ٿا. الله جي پاڪ ڪلام قرآن حڪيم جي سنڌي زبان ۾ ترجماني ۽ تشريح ”شرح البيان في فهم القرآن“ عصر حاضر جي علم دوست حضرات جي تشفي، تسلي ۽ اطمينان- قلبي جو تحفو زير ترتيب آهي. جنهن جو پهريون حصو جلد اشاعت پذير ٿيندو. شاعري جو هي ڪتاب ”سوز و ساز جا نغما“ حمد، نعت، غزل، قطعات ۽ اولياءِ الله ۽ مقبول عام شخصيتن تي اظهار خيال جو پنجن زبانن سنڌي، سرائڪي، اردو، فارسي ۽ عربي ۾ محبت جو گل دستو پيش ڪري رهيو آهيان. جنهن ۾ سياسي، سماجي ۽ حالات حاضره جي عڪاسي به ڪئي وئي آهي. شاعري ۾ علم عروض جي تقاضائن، زبان ۽ ٻولي جي صحيح استعمال سميت اعتدال ۽ توازن جو پورو پورو خيال رکيو ويو آهي. منهن جي شاعري ڪافيا پيمائي ۽ تڪبندي کان آزاد، اندر جو آلاپ آهي.

جيسين خون- دل جگر شامل نه آهي شعر ۾
تڪبندي سان شعر کي ”مشتاق“ بي وقعت نه ڪر

شاعري آهي ئي نالو شعور جو، جيڪڏهن شاعري ۾ انساني جذبن ۽ اندر جي اڌمن جو موزون اظهار ناهي ته ان کي شاعري کان وڌيڪ نظم يا سهيڙيل ڪلام سڏي سگهجي ٿو. شاعري جي جڏهن آمد يا واردات ٿيندي آهي ته الفاظ خيالن جو ساٿ ڏئي نه سگهندا آهن. غزل ته ڇا پر قلندر شهباز، پٽائي گهوت، حضرت غلام محمد مهيسر، مرحوم غلام رباني آگره دريا بادشاهه ۽ شهيد راڻي تي لکيل مسدس نهايت ٿورڙي وقت ۾ لکجي وڃڻ

جذبات ۽ خيالن جي پالوت ئي آهي. عام شاعري ڪاغذي گلن جو گلدستو آهي ڀو اندر جي آواز واري شاعري حقيقي گلن جو گلدستو آهي جنهن ۾ خوبصورتي سونهن سوپيا کان سواءِ خوشبوءِ جي مهڪ به موجود هوندي آهي. خاص طرح سان جام ڪوثر، آب-ڪوثر ۽ روائع ريحاني اغشي يا رسول الله جي عربي فارسي شاعري جو سنڌي سرائڪي زبان ۾ ترجمو ۽ سمجهاڻي شاعري جي پرک جو عمدو مثال آهي. اميد اٿم ته علم دوست حضرات منهنجي هن قلم ڪهاڻي يا علمي ادبي ڪاوش مان ضرور محظوظ ٿيندا.

ياد رهي ته ڪمپيوٽر يا پروف ريڊنگ سبب ٽپڪي، حرڪت حرف يا لفظ جي غلط مطلب ڇا مان ڇا ڪيو ڇڏي خاص طرح سان شعر ۾. ان ڪري هر غلطي جو اطلاع خط، فون يا روبرو ڏئي ممنون ڪندا.

دعائن جو طلبگار
مشتاق سڄاروي
10- مئي 2022ع

لا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ...!

زبان تي ذکر خدا لا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ
رهي ٿو دل ۾ سدا لا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ

جهان سارو فنا لا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ
هميشه ٿو ڪي بقا لا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ

شريڪ ناهه ڪو تنهنجو تون وحده واحد
مثال مثال نه آ لا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ

نبي رسول ملائڪ حجر شجر مخلوق
چون ٿا صبح و مسا لا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ

وجود ناهه ڪو موجود تو سدا موجود
نظر ۾ ناهه سوا لا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ

مصيبتن ۾ خدايا ۽ مشڪلاتن ۾
پڪاري ارض و سما لا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ

گهري ٿو خير جي خيرات ٻانهڙو ”مشتاق“
قبول ڪر هي دعا لا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ

----- *** -----

تون هين تون....!

حاضر ناظر تون هين تون لاله الا الله
باطن ظاهر تون هين تون لاله الا الله

اعليٰ اڪبر احد عظيم رافع رب رحيم كريم
قدرت قادر تون هين تون لاله الا الله

واحد ماجد مالڪ خالق حيٰ قيوم ۽ حافظ رازق
اول آخر تون هين تون لاله الا الله

اڙين جي آڌار به تون ئي باري بخشڻهار به تون ئي
حامِي ناصر تون هين تون لاله الا الله

سڀ تي پنهنجو حڪم هلائين سڀ کي روزي رزق رسائين
قويٰ قاهر تون هين تون لاله الا الله

درد مندن جا درد متائين مشتاقن جي مراد پڄائين
والي واهر تون هين تون لاله الا الله

تنهن جو شريڪ نه تنهنجو ثاني توکي بقا پيو سڀ ڪجهه فاني
طيّب طاهر تون هين تون لاله الا الله

الله هو الله هو.....!

بحر و برير الله هو
جن و بشرير الله هو
الله هو الله هو
ارض و سماير الله هو
عرش عليير الله هو
الله هو الله هو
گهر گهر اندر الله هو
باطن ظاهر الله هو
الله هو الله هو
افضل اعليي الله هو
تنهنجو موليي الله هو
الله هو الله هو
كون و مكان تي الله هو
تنهن جي زبان تي الله هو
الله هو الله هو
قل هو والله الله هو
لا اله الا الله هو
الله هو الله هو
انسانن جو الله هو
مشتاقن جو الله هو
الله هو الله هو
كوه و دمنير الله هو
دشت و چمنير الله هو
الله هو الله هو

حَمْدٌ وَ ثَنَاءٌ.....!

لَهُ حَمْدٌ وَهُوَ مَا جَدٍ مَجِيدٌ
 وَلَا ضِدٌّ لَهُ مِثْلُ مِثَالٍ
 وَهُوَ مَوْلَانَا مَلْجَانَا كَرِيمٌ
 وَهُوَ يَهْدِي صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا
 وَ مَنْ يَرْجِعْ وَيَسْتَغْفِرْهُ أَبَدًا
 وَلَا أَحَدٌ فِي قُدْرَتِهِ شَرِيكٌ
 كَمَا عَيْبٌ لَنَا وَأَسْتَرٌ عَيْبِي
 سِوَا فَضْلِكَ لَنَا زَادٌ قَلِيلٌ
 وَلَا نَفْلٌ وَلَا حِجٌّ زَكَاةٍ
 بَلِ التَّقْوَى وَ اخْلَاصٌ يَنَالُهُ
 وَهُوَ يَنْظُرُ إِلَى النَّبِيَّةِ وَ قَلْبِ
 فِي مُشْكَلِهَا مَصَائِبَهَا بِلَائِي
 رَسُوئِكَ رَحْمَةٌ لِلْعَالَمِينَ
 لَأَسْوَأَهُ وَسُنَّتَهُ وَقَوْلِ
 وَهُوَ دُرٌّ مُقَابِلُهُ سَلِيكٌ
 لَنَا إِيْمَانُنَا تَادِيْبٌ وَ تَسْلِيمٌ
 عَذَابِ اللَّهِ يُعَاقِبُهُ يُدَاوِمُ
 وَفِي كَرَمٍ وَفِي لُطْفٍ عَمِيمٍ
 لَمَّا يُذَكِّرُنَا اسْمَهُ مُكْرَمٌ
 وَ فِي ذِكْرِي وَ فِي فِكْرِي وَ طَلْبِي

هُوَ اللَّهُ الْأَحَدُ وَاحِدٌ وَحِيدٌ
 وَهُوَ حَيٌّ قَيُّومٌ لَا يَزَالُ
 وَهُوَ مَعْبُودُنَا رَبُّ رَحِيمٌ
 وَهُوَ يَسْتَقِينَا يُطْعِمُنَا طَعَامًا
 وَهُوَ يَعْفُو الذُّنُوبَ عَبْدًا أَثِيمًا
 وَهُوَ مَلِكٌ وَلَا مِثْلَهُ مَلِيكٌ
 اللَّهُ الْعَالَمِينَ وَأَغْفِرُ ذُنُوبِي
 فَنِيَّ غَافِلٌ عَبْدٌ ذَلِيلٌ
 وَلَا أَتَكَ عَلَى صَوْمِ صَلَاةٍ
 وَلَا لَحْمٍ وَلَا شَحْمٍ يَنَالُهُ
 وَلَا يَنْظُرُ إِلَى قَوْلِي وَ فِعْلِي
 وَلَكِنْ رَحْمَتِكَ كَانَتْ رِجَائِي
 يَا مَوْلَايَ رَبَّ الْعَالَمِينَ
 اطَاعَتُهُ عَلَيْنَا كُلُّ حَالٍ
 وَمَا لَهُ فِي مَحَاسِنِهِ شَرِيكٌ
 عَلَيْنَا حُبَّهُ تَعْظِيمٌ وَ تَكْرِيمٌ
 فَإِنَّ أَحَدًا يُخَالِفُهُ يُخَاصِمُ
 وَلَا يَدُونُهُ فِي خُلُقِ عَظِيمٍ
 عَلَيْنَا أَنْ نُصَلِّيَ وَ نُسَلِّمَ
 حَبِيْبِي أَنْتَ فِي رُوحِي وَ قَلْبِي

وَلَا أَحَدٌ يَّقَارِبُ فِي الْحَقَائِقِ
فَضَائِلَهُ وَلَا حَدًّا حَصِيرٌ
فَللْمَشْتَاقِ مَطْلُوبٌ مَعَا فِى
فَقَدْ أَنْزَلَ كِتَابُ اللَّهِ فِي شَانِهِ
كَمَا عَطَرْتُ فِي زَهْرِ نَضِيرٍ
وَهُوَ مَوْحِدٌ فِيهَا كُلِّ حَالٍ
فَعَالِمٌ كُلِّ مِنْ نُورِهِ مُكَمَّلٌ

وَلَا مَثَلِكَ مِثَالِكَ فِي الْخَلَائِقِ
شَمَائِلُهُ خِصَائِلُهُ كَثِيرٌ
وَلَا يُمَكِّنُ ثَنَائِكَ يَا حَبِيبِى
وَلَا يَنْطِقُ لِسَانٌ فِي بَيَانِهِ
مَكِينٌ فِي فُؤَادِى كُلِّ حِينٍ
وَلَا يُمَكِّنُ أَنْ يَخْرُجَ مِنْ خِيَالِى
وَهُوَ نُورٌ مَا خَلَقَ اللَّهُ أَوْلُ

حمد باري تعاليٰ جَلَّ جَلَّالُه...!

خدایا تنهنجي قدرت ٿي نمايان چند تارن ۾،
زمین جي ذري ذري کوهسارن آبشارن ۾.

ڪڪر جو قطرو قطرو آهي شاهد تنهنجي حکمت جو،
پکي تنهنجي لنون ٿا لات پيا پنهنجن پڪارن ۾.

چمن جي تاري تاري برگ و گل تسبیح تنهنجي ۾،
نظر تنهنجو اچي ٿو نور، نرگس جي نظارن ۾.

سمندن جون مچيون، دریا جون موجون، ریت جا ذرڙا،
جهنگل جا جیت جٽیا، حمد گائن ٿا هزارن ۾.

خرد ۽ هوش کان ٻاهر، نرالا رنگ رب تنهنجا،
سياري اونهاري ۾، خزان توڙي بهارن ۾.

هوا جا جهوتا، قطرا ماڪ جا، سج چند جا ڪرڻا،
ڏين ٿا ڏس پتو تنهنجو اشارن ٿي اشارن ۾.

پهڻ جي پیت ۾ ڪيڙي کي پي روزي رسائين ٿو،
سبحان الله جا آهن ورد جاري جاندارن ۾.

ڏکن ۾ تون سکن ۾ تون، دعا پي تون دوا پي تون،
سدا ”مشتاق“ جي اميد توڙي انتظارن ۾.

-----***-----

دعا بارگاہ باری تعالیٰ!.....!

خدا یا تیرے در پر التجا ہے
میری تقدیر میرے ہاتھ کر دے
مرا دین اس طرح سے پوری کر دے
توانا کر دے عشق۔ ناتواں کو
اندھیروں کو اجالے سے بدل دے
شب۔ تاریک سجدوں سے سجادے
ارادوں کو میرے مضبوط کر دے
عطا سرمایۂ فکر و نظر کر
زبان پر کلمہ۔ حق کی صدا ہو
سرود۔ صبح استغفار کر دے
جبیں ہوزینت۔ محراب و منبر
دلوں کو پاک کر دے و سوسوں سے
مراد۔ زندگی تیری رضا ہو
شعاع۔ نور سے شرح۔ صدر ہو
تو اسوہ حسنہ سے دلہند کر دے
زبان پر موجزن ذکر۔ خدا ہو
مٹادے مال و زر کی دل سے رغبت
دنیا داری سے دل آزاد کر دے
مجھے محفوظ رکھ حرص و ہوا سے
دنیا کی خواہشوں سے دور کر دے
میری گستاخیوں سے درگزر کر
امڈ آئے حوارثی حواڈ
تیری توفیق شامل حال ہوگی
خدا یا تیری رحمت مانگتا ہوں
دکھا دے راستہ سیدھا دکھا دے
تیرے محبوب کا ہوں ثنا کر

یہی میری دعا ہے مدعا ہے
رضا میری رضا کے ساتھ کر دے
کہ مقصود گھر سے جھولی بھر دے
مٹادے دل سے ہر وہم و گمان کو
میری شب گریہ نالے سے بدل دے
سحر آہ و فغان سے جگمگادے
یقین کو روشنی سوچوں سے بھر دے
عنایت دولت۔ درد جگر کر
حصول۔ زندگی حق کی رضا ہو
نشے توپہ سے پھر سرشار کر دے
ہو ذکر۔ لا الہ سے دل منور
خیالوں کو خوابی خواہشوں سے
میری منزل براہ۔ مصطفیٰ ہو
وہ جرعہ عشق سے بھی بھرہ و ربو
شریعت کا مجھے پابند کر دے
دلوں میں خوف ذات۔ کبریا ہو
رہے دل میں فقط تیری محبت
قناعت زہد سے آباد کر دے
زمین و آسمان کی ہر بلا سے
تو اپنے نور سے پر نور کر دے
خطائیں معاف، رحمت کی نظر کر
سوا تیرے نہ کوئی والی وارث
حیاتی پھر سے مالا مال ہوگی
میں اپنی پردہ پوشی چاہتا ہوں
ہمیں اس راہ پر پھر سے چلا دے
طفیلے مصطفیٰ مجھ پر رکھ کر

تون الله سائين....!

سدائين ڪيون تنهن جي ساراه سائين
تئون الله الله الله سائين
مدايون مئا يون مئاين خدايا
اسان جون دعائون اگهائين خدايا
سوا تنهن جي ڪاراهه يا واهه ناهي
سوا تنهن جي ساٿي ۽ همراهه ناهي
تون حاجت روا منهن جو مشڪل ڪشائون
اسان جي دڪن جي دوا تون دعائون
تون روزي رسائين گهٽائين وڌائين
شهه نشاهه ناهين گداگر بنائين
نه ٿي توکي عظمت عليٰ ڪبريائي
سلامي پري تنهن جي ساري خدائي
مصيبت ۾ منهن جو مددگار آهين
هميشه غم منهنجهه غمخوار آهين
گنهگار آهيان خطا دار آهيان
شب و روز ڏوهن ۾ سرشار آهيان
پناهه تنهن جي توکان پنان تو گهران تو
مان اميد رحمت جي هر دم رکان تو

-----***-----

دُعا...!

ڪري معاف منهن جون خطائون خدايا
عطائن مٿي ڪر عطائون خدايا
تون رحمان آهين رؤف ۽ رحيم
تون رازق تون رزاق قادر ڪريم
هتي ۽ هتي ڪر نه منهن جو حساب
نه منهن جي خطائن جو ڪولج ڪتاب
چئي ڪين سگهندس جي کاتو ڪلي ٿو
عتابن ۾ هوندس جي ليڪو ٿئي ٿو.
مگر تنهن جي رحمت به آبي حساب
اميد آهي ايندس نه زير-عتاب
الهي تون آسان ڪرين مشڪلات
طفيلي محمد عليه الصلوة
تون صدقي نبي جي ڪرم ڪر خدايا
پلو جڳ ۾ منهن جو ڀرم ڪر خدايا
مان ”مشتاق“ پياري نبي جو ثناگر
نه مت ڪوئي تنهن جو نه تنهن جي برابر

-----***-----

سادڙو اهل ايمان آهيان....!

لکين شڪر رب جا مسلمان آهيان
محمد مني جو ثنا خوان آهيان
نه مشرڪ نه ڪافر نه اهل - ڪتاب
ابي ڏاڏي کان اهل- قرآن آهيان
نه فرقو تفرقو نه فتنو فساد
فقط دين اسلام جي دان آهيان
احاديث قرآن سنت نبي جي
مڃيندڙ ۽ راسخ مسلمان آهيان
نبيين و ليين ڪتابن فرشتن
جو مان معتقد دل سان خواهان آهيان
رڪن آل اصحاب سان ٿو محبت
سندن خاڪو پاڻي جو دربان آهيان
خدا جي و ليين جو احترام
انهن جو غلام- غلامان آهيان
پيارا اٿم جان کان اهل بيت
انهن ئي عقيدن جو انسان آهيان
جزا حشر ۽ نشر تي آهي ايمان
نبي جي شفاعت جو خواهان آهيان

مديني ۽ مڪي سان ساڳي محبت
محمد مٿان جان قربان آهيان
خزانو سخا جو عطا جو اهوئي
انهيءَ در اُتي دست دامن آهيان
جو ملڻو اٿم در انهيءَ تائين ملندو
انهيءَ لئي خرا مان خرا مان آهيان
نه بدعت نه نفرت جو قائل ڪڏهن پي
صفا سادڙو اهل- ايمان آهيان
نه گستاخ يا بي ادب بي شناس
محبت جو مان مرد- ميدان آهيان
خدا کي ميجان خير و شر جو ڏٺي ٿو
سندس طالب - رحم احسان آهيان
درودن سلامن ۾ سمجھان نجات
انهيءَ منجهه ”مشتاق“ مستان آهيان

-----***-----

نَعْتُ النَّبِيَّ ﷺ

يا سيدي نور الهدى	خير البشر خير الورى
شمس الضحى بدر الدجى	يا مصطفى يا مصطفى
انظر حبيبي حالنا	اصلح لنا احوالنا
سهل لنا اشكالنا	يا مصطفى يا مصطفى
يا شافعا للمذنبين	يا عاذا للعالمين
يا من رجاء الطالبين	يا مصطفى يا مصطفى
لا مثله فى العالمين	فى شانه قرآن مبين
ألقابُه صادق امين	يا مصطفى يا مصطفى
يشهد علينا حينما	ايدينا اقدمنا
وارث لنا ووليّنا	يا مصطفى يا مصطفى
عمرى مضى فى فتنة	فى غمرة فى غفلة
لى كل يوم ليلة	يا مصطفى يا مصطفى
كانت ذنوبى كالجبال	محصولها حزن و ملال
لى ماوي ملجا كل حال	يا مصطفى يا مصطفى
لى حُبّه ايماننا	اسلامنا اعمالنا
موجود فى اذكارنا	يا مصطفى يا مصطفى

آبائنا اجدادنا	محبوب عن اولادنا
يا مصطفى يا مصطفى	عن نفسنا عن روحنا
الله قال فى شانہ	جفّ القلم لبيانه
يا مصطفى يا مصطفى	صلّوا عليه وآله
ظهر الحياة ظهوره	من لمع اول نوره
يا مصطفى يا مصطفى	لولاك كان حضوره
هو رحمة ايضاً رحيم	فى وصفه خلق عظيم
يا مصطفى يا مصطفى	هو نعمة عظمى كريم
ما قال قولاً قائلًا	من جآءه هو سائلًا
يا مصطفى يا مصطفى	حصل المراد مدايما
قد صرت عنها مضطرر	مهما احاطتنى الضرر
يا مصطفى يا مصطفى	”مشتاق“ لى فتح نصر

----- * * * -----

گلدستہ عقیدت...!

حَبِّذَا يَا سَيِّدِي يَا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ
يَا أَمَامَ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَالصَّالِحِينَ

----- * * * -----

نیست مثلش بر زمیں بر آسمان عرش بریں
دُرِّیکتا ہے صفات و ذات میں صادق امیں
مت نسمے جنهن دا هي کتان مخلوق وچ ملدا کھین
شان جنهن جي شهادت توڏئي قرآن مبين
ما غویٰ ماضلّ ما زاغ البصر حق الیقین

----- * * * -----

آشکارا از طفیلی مصطفیٰ کون و مکان
نور سے روشن ستارے چاند سورج کہ کشان
کیا کری ”مشتاق“ مدحت ای کتان تی او کتان
عقل ۽ ادراک کان عظمت اتاھین ۽ عیان
وہو اولّ اولین آخر و ختم الآخرین

----- * * * -----

کشت گفتارش و کردارش جہاں را رہبری
سیرت و صورت میں کوئی کیا کرے گا ہمسری
جنهن دا قول و فعل ہے هر وقت حرفِ آخری
بیکنسن بی بس یتیمن جي کئی جنهن یاوری
وہو فی الدنیا و فی العقبیٰ شفیع المذنبین

----- * * * -----

باهمه اوصافِ حسنه گشت با صدق و صفا
 سنگ باری پر بهی دشمن کو دعا دیتا رہا
 جنگ توڑی صلح دی وچ صاحبِ وعدہ و وفا
 ناه کنهن انسان ۾ موجود شانِ مصطفیٰ
 خلقه خُلُقِ عظیم و صفہ مشفق مبین

-----***-----

هر کس و ناکس را در حاجات همدم همنوا
 جس کسی نے جو بھی مانگا اس کو سب کچھ مل گیا
 پوری عالم واسطی رحمت وجود انهن دا تھا
 سڈ پڈی ورتا جڈهن پی کیس مون سڈڈا کیا
 یا غیاث المسستیغیث و یا سراج السالکین

-----***-----

گفتگو شیریں زبان شد در بیان شائستگی
 کس نے بھی چہرے مبارک پر نہ دیکھی برہمی
 جنهن دي لب تون گویا شبنم نے چرائی ہی نمی
 شوق سان پڑھن دارھو صلوا علیہ وآلہ
 یا عصابة مسلمین و یا جماعة مؤمنین

-----***-----

دعا...!

تنهن جي رحمت جو طلبگار خدايا
تنهن جو ٻانهو هي گنهگار خدايا

آمتي جنهن جو سفارش به اهوئي
مصطفيٰ منهن جو مددگار خدايا

ڏوهه منهن جا به پهڙن کان وڌا پر
تنهن جي بخشش جا پي انبار خدايا

تنهن جو ٻانهو ۽ ثنا خوان - نبي آهيان
انهيءَ نسبت سان مان نروار خدايا

بخش ڪر مونکي خطائون جي ڪيون مون
سڙ دعا منهن جي تون هن بار خدايا

صبر منهن جي ۾ نه آ طاقت ايڏي
مشڪلاتن جا ڪڙي بار خدايا

هر طرف کان آ مصيبت ئي مصيبت
هر بلا صدقي نبي تار خدايا

هاڻي طاقت نه رهي جسم ۾ ڪائي
ٿي ويا منهن جا اڇا وار خدايا

ساعتون سک جون پٺيان ٿو رب توکان
تنهن جو آ آسرو آڌار خدايا

ڳل ڳچي پاند وجهي توکي پکاريان
تو سوا ناهه ڪو غمخوار خدايا

ڪهڙي منهن ساڻ گهران توکان معافي
آهيان ڏاڍو شرمسار خدايا

پاڪ آ ذات خدايا تنهن جي
مان ته آهيان ئي خطا دار خدايا

تنهن جي محبوب جو ”مشتاق“ سڏيان
تار ”مشتاق“ جا آزار خدايا

-----***-----

التجا ايتري منهن جي....!

الاهي شان تنهن جي جي نه شايد شاعري منهن جي
ڪئي وڪ وڪ اتي رحمان آهي رهبري منهن جي

مصيبت مشڪلاتن ۾ عداوت جي انڌيرن ۾
ڪئي هيٺ ۾ هر دم چاره گر چاره گري منهن جي

پڳا مون تنهن جا حق ۽ عمر پر ڪئي انحرافي پر
ڪئي تو ناه ڪاوڙجي ڪڏهن پرده دري منهنجي

هجي ماءُ پيءُ جي شفقت يا استادن عزيزن جي
ڪئي هر حال ۾ داور هميشه داوري منهنجي

دوائن ۾ تڏهن دم آ تڏهن حاجت حڪيمن جي
جڏهن تنهنجي طرف کان آه يا رب بهتري منهنجي

ڪروڙين ٿيا ڪرم تنهنجا ڪري ڪا ٿو ڪٿي سگهيو
ڪهاڻي تنهنجي قربن جي هي ساري سرسري منهنجي

پرم دنيا ۽ محشر ۾ رکين ”مشتاق“ جو مولِي
خدايا تنهنجي آڏو التجا بس ايتري منهنجي

دُعا

يا الهي رحم ڪر تون مصطفيٰ جي واسطي
ڪر ڪرم تون پنهنجي ذات - ڪبريا جي واسطي
آهي عين سان ڀريل منهن جو بلاشڪ انگ انگ
معاف ڪر صديق اڪبر با صفا جي واسطي
پاند ڳل پائي پنان ٿو تنهنجو مان فضل و ڪرم
بخش ڪر فاروق عادل بي ربا جي واسطي
پنهنجي بچڙين برائين کان اگهاڙو آهيان
پردهه پوشي ڪر تون عثمان با حيا جي واسطي
هر گهڙي آهي رُڪاوٽ تي رڪاوٽ راهه ۾
دور ڪر سڀ درد و غم شير - خدا جي واسطي
ڏوهه مون ڏاڍا ڪيا آهن برايون بي حساب
ننگ رک ننگي شهيد - ڪربلا جي واسطي
واسطو شهداءِ احد بد روحنين جو ٿو ڏيان
مشڪلاتون حل ڪر اهل - وفا جي واسطي
دان ڏئي داتا تون پنهنجي منگتي جون مان رک
اوليا جي واسطي ۽ انبيا جي واسطي
ڪر دعا ”مشتاق“ جي مقبول اي مولا ڪريم
فاطمه زهرا ۽ عائشه طاهرا جي واسطي

-----***-----

هي جهان آباد ٿيو...!

مصطفيٰ تنهن جي اچڻ سان هي جهان آباد ٿيو
هي زمين آباد ٿي هي آسمان آباد ٿيو
وئي ملي لولاڪ سان لوح و قلم کي زندگي
ڪائنات آئي وجود ۾ ڪن فڪان آباد ٿيو
عرش و ڪرسي ويا سنواريا ٿيو زماني جو ظهور
چنڊ سج تارا ڪٿيون ۽ ڪهڪشان آباد ٿيو
ٿي ويو الله هو جو ورد جاري هر طرف
بحر و بر ۾ ٿي بهاري آشيان آباد ٿيو
نيست جي عالم ۾ آيو زندگي جو رنگ و بُو
نور نبوي ساڻ جيئن هي ارمغان آباد ٿيو
جهنگ جهر جهرڪن پيا گلشن ۾ ٿي گلزاري وئي
رونقون جنت ۾ آيون گلستان آباد ٿيو
حسن ٿيو هر جا هويدا عشق کي آتت ملي
دلربائي جو دنيا ۾ داستان آباد ٿيو
عبد کي الله کان اهڙي ته عظمت ٿي عطا
احد احمد جو انوکو امتحان آباد ٿيو
ويا هتي پردا ملي ”مشتاق“ محبوبن سان ويا
جنهن گهڙي اهل مڪان سان لامڪان آباد ٿيو

سلسلا ان جي عطائن جا....!

نبي معراج ۾ تحفا ڏنا ورتا سلامن جا
پروڙي ڪين سگهبا راز هرگز راز وارن جا
جڏهن ارض و سما جي نور وٽ، نور - خدا پهتو
هتي هڪدم ويا پرڏا حبيبن سان حجابن جا
شهنشاه- دو عالم جي سواري پهتي عرشن تي
نه ڪوليا ويا ڪڏهن اهڙي طرح در آسمانن جا
زمين و آسمان تي مرحبا جا گيت ڳايا ويا
ڏنا اهڙا نه دنيا رنگ اچ تائين فضاءن جا
ڪيو هر هنڌ استقبال احمد جو رسولن تي
عجب انداز ها عرش - عظيم تي اهتمامن جا
ازل کان هو جتي الله هو الله هو هر دم
اتي ها ورد جاري اچ سلامن جا صلاتن جا
زمين وارن جا ٿي ويا آسمان سان رابطا قائم
هميشه لئي ڪلي ويا در سندس گولن غلامن جا
سندس ئي فيض جا درياء جاري اچ به عالم ۾
نه آهن ختم ٿيڻا سلسلا ان جي عطائن جا
مديني ۾ جڏهن مهمان پهتا مير جي در تي
ٿيا ڪيڏا ڪرم ”مشتاق“ تي ڏس ميزبانن جا

-----***-----

مصطفيٰ جي شان جو.....!

پرت سان پورو پڙهي پيغام ڏس قرآن جو
هر حرف آهي حوالو مصطفيٰ جي شان جو
رڪ محمد ساڻ ناتو عشق جو مضبوط تر
جيڪڏهن چاهين رضامنڊو ٿو رب رحمان جو
گهر دعائون ٿي وڃين شامل غلامان- رسول
بس شرف آهي انهيءَ ۾ حضرت - انسان جو
قابل - معافي خدا وٽ ناهي گستاخ - رسول
اهڙو ماڻهو آهي پيروڪار چڻ شيطان جو
ناه مومن دل ۾ ناهي جيڪڏهن حب - رسول
چڻ ادب سان گڏ محبت آهي جزايمان جو
دنيا توڙي آخرت ۾ آشفاعت جو ڌڻي
گولين چو ٿو در پيو تون درد جي درمان جو
موڪليندو رهه درودن ۽ سلامن تي سلام
شڪر ڪر اهڙي طرح الله جي احسان جو
درد و غم ٿي دور ويندا رڪ نبي سان رابطو
هن کان وڌ آسان ناهي ڪو علاج ارمان جو
ڏس ڪرم ڪيڏا ڪيا ”مشتاق“ ٿي قادر ڪريم
ٿيو پغمبر ساڻ پيوند جسم جو ۽ جان جو.

پرڪڻ ٿيو مشڪل....!

حقيقت مصطفيٰ جي ڪي سڄڻ سمجهڻ ٿيو مشڪل
پلي پيا پارڪو پرڪن پرين پرڪڻ ٿيو مشڪل

خدا سان عشق پي مشروط آ جنهن جي محبت سان
سوا هن جي خدا وٽ پي پڄڻ پهچڻ ٿيو مشڪل

حديث- دلبران سان ناهه جيسين آشنائي ٿي
ته پيغام- خداوندي پڙهڻ پرجهڻ ٿيو مشڪل

خدا سان بانهيءَ جي جنهن جي وسيلي ٿي شناسائي
بنا هن واسطي جي رب رنل پرچڻ ٿيو مشڪل

اطاعت جنهن جي ڪي الله سڏي پنهنجي اطاعت ٿو
سندس نقش - قدم کان هڪ قدم ڦيرڻ ٿيو مشڪل

سلامتي دين ۽ ايمان جي مومن گهرين جيڪر
نبي جي اسوهه حسنه کان منهن موڙڻ ٿيو مشڪل

عنايت رهنمائي سيرت - نبوي جنهن ڪي ٿي
بين جي در اتي تن جو پلڻ ڀٽڪڻ ٿيو مشڪل

سلامن جا ڪڍي تحفا جڏهن ”مشتاق“ هت پهتا
سوالي جو هٿين خالي هٿان موٽڻ ٿيو مشڪل

در بدر ٿيندين

محمد مصطفيٰ جو در ڇڏيندين در بدر ٿيندين
ڇڏي هي گهر وڃي ٻيو گهر اڏيندين در بدر ٿيندين
هتي توڙي هتي هڪڙو وسيلو واهرو آهي
سوا هن جي وسيلو ٻيو سڏيندين در بدر ٿيندين
سندس امت سان الفت، آل سان اصحاب سان رک تون
بين سان دوستي جو هٿ وٺيندين در بدر ٿيندين
هجي دل ۽ زبان تي هن جي هڪجهڙي پذيرائي
منافق ٿي نه تون هن کي مڃيندين در بدر ٿيندين
قيامت تائين جنهن جو نالو گڏ الله نالي سان
انهي نالي کان جيڪر منهن مٽيندين در بدر ٿيندين
خدا پنهنجي حبيب سان ڪيو ڪنهن کي نه آ همسر
نبي جي شان ۾ ٻئي کي گڏيندين در بدر ٿيندين
ملي ايمان کي ٿي تازگي نالي وٺڻ سان ئي
انهيءَ رحمت کان جي محروم ٿيندين در بدر ٿيندين
جهانن جي آ جنهن جي نانءَ سان ناموس وابسته
انهي جي خاڪ پا جيڪر نه هوندين در بدر ٿيندين
ڪمي ايندي نه تنهن جي بغض سان شان - محمد ۾،
اجايو پاڻ کي دوزخ ڏڪيندين در بدر ٿيندين.
پڙهي صَلِّ عَلَيَّ "مشتاق" ڪر آسان هر مشڪل
نه اهڙي چاشني ڇت سان چڪيندين در بدر ٿيندين

نه ٿيڻو آ نڪي ٿيندو...!

دنيا ۾ اهڙو پيغمبر نه ٿيڻو آ نڪي ٿيندو
حيين جو ڪڏهن همسر نه ٿيڻو آ نڪي ٿيندو

جهالت جي جڳهه، تهذيب جا مينار اڏجي ويا
برابر هن جي ڪو رهبر نه ٿيڻو آ نڪي ٿيندو

گواهي ٿا ڏين دشمن سندس ڪردار اعليٰ جي
ڪو اهڙو ٻيو سچو سرور نه ٿيڻو آ نڪي ٿيندو

پلارا ۽ سڳورا ڪيترا انسان آيا پر
خدا جو دادلو دلبر نه ٿيڻو آ نڪي ٿيندو

قرشن جا سڙيا جت پر اتي پرواز عربي جو
خدا جي نور جو مظهر نه ٿيڻو آ نڪي ٿيندو

شفاعت جي اجازت حشر ۾ هوندي فقط هن کي
ٻيو ڪو شافع - محشر نه ٿيڻو آ نڪي ٿيندو

سڄي انسانيت جي واسطي ”مشتاق“ هن جهڙو
خدا جي رحمتن جو در نه ٿيڻو آ نڪي ٿيندو

نوري نگاهن جي.....!

کڻي جي سوکڙي آيا درودن جي سلامن جي
نوازش ٿو ڪري تن تي نبي نوري نظارن جي
لبن تائين نه پهتا لفظ ٿي آسان مشڪل وئي
بتاڻيان ڪيفيت ڪهڙي عنايت جي عطائن جي
شڪسته پر به پهچي ٿا وڃن افلاڪ کان اڳتي
نوازش ٿي ٿئي جنهن تي سندس نوري نگاهن جي
پليل پٽڪيل رسيان منزل ٿيا آباد ويرانا
خزان ۾ وئي ملي جڳ ڪي بهاري جڻ بهارن جي
خدا جو نور پهتو عرش تي نوراني صورت ۾
زمين تي نور جي جڻ رونمائي ٿي حجابن جي
بشر جو روپ پهري آفتاب آيو هو ڪڪرن ۾
رسائي ٿي سگهي ان تائين انساني نگاهن جي
نه آهي ڪو بشر اهڙو نه آهي نور ڪو اهڙو
پلي هر شئي ڏسو پيٽي زمين و آسمانن جي
اهوئي فرق هڪ جدار ۽ گستاخ ۾ آهي
جا دوري پاڻ ۾ آهي ندي جي ٻن ڪنارن جي
ثنا خواني جي صدقي وئي ملي ”مشتاق“ ڪي منزل
رهي حاجت نه هرگز هن ڪي هاڻي ڪا سهارن جي

-----***-----

نه آهي بندگي اهڙي....!

حبیب- کبریا سان آهي منهن جي دل لڳي اهڙي برابر هن جي دنيا ۾ ڀر ناهي عاشقي اهڙي

زبان تي هر گهڙي ذڪر - نبي جاري رهڻ گهرجي خدا کي پنهن جي ٻانهي جي وڻي تي زندگي اهڙي

نبي جي واسطي سان ٿي دعا جيڪا پڄي رب وٽ نه استغفار اهڙي ڪا نه آهي بندگي اهڙي

مديني ۾ ملي ٿي مون کي جيڪا روح کي راحت ٿو سمجهان ته جنت ۾ به هوندي تازگي اهڙي

نه ڪر ايمان ضايع زور سان ڳالهائي روضي وٽ خدا وٽ هن کان وڌيڪي ناهه ڪا ناراضگي اهڙي

بشر ۽ نور جا چو مسئلا ڇيڙي منجهائين ٿو خدا کان بعد ناهي ڪا بزرگي هن نبي جهڙي

گهرين ٿو جيڪڏهن هر دم رضا مندو خداوندي محبت مصطفيٰ سان رک نه ٿي ڪا دوستي اهڙي

شهنشاهي به آجنهن جي غلامن جي غلامي ۾ ملي ”مشتاق“ کي آل نبي کان صاحبي اهڙي

اڪين آڏو حبيب آهي....!

سلامن جي سعادت ٿي نگاهن سان نصيب آهي
خدا جا ٿيا ڪرم ڪيڏا اڪين آڏو حبيب آهي

چمان جالي ڪي ٿو، پيراندي کان بيهي ڪيان سڏڙا
هي منظر روح پرور ڪيترو منهن جي قريب آهي

ڏسان نوري نظارا ٿو مَواجَهه سامهون بيهي
گنهگارن تي باران ابر - رحمت اچ عجيب آهي

سڏائي پنهنجي در تي ٿو سڻي سڏڙا سوالي جا
هي منهن جو ميزبان ڪيڏو مجيب آهي نجيب آهي

مٽائي ٿو ڇڏي غمگن جا غم لحظي ۾ لالڻ
غلام حسين جهڙو توڙي ڪو گدلو غريب آهي

ٿيو ”مشتاق“ محبوب - خدا آ مهربان ڪيڏو
مريض - لا علاج جو مهربان ماهر طبيب آهي

خدا خود لاشريڪ آهي....!

خدا خود لاشريڪ آهي نه آهي ڪو خدا جهڙو
ته پوءِ پيدا ڪندو ڪيئن پاڻ پنهنجي دلربا جهڙو

بشر جي روپ ۾ آيو بشر جي عيب کان خالي
ڪڏهن پيدا نه ٿيڻو آهي ڪو خيرالوري جهڙو

چڏي تقدير بدلي مختصر عرصي ۾ عالم جي
نه پيدا ٿيو ڪڏهن ڪو رهنما هن رهنما جهڙو

خدا جي ٿي عنايت خاص عبدالله جي گهر تي
ڄڻو ڪنهن ماءُ ناهي پنهنجو فرزند آمنا جهڙو

نبي سڀ نور ها معراج مڙني ڪي مليو ليڪن
نصيبن ۾ نه هو ڪنهن جي سفر عرش - علي جهڙو

لثا آدم کان عيسيٰ تائين هر هڪ تي فرشتا پر
نظر ايندو نه منظر توکي ڪت غار - چرا جهڙو

سچي دل سان ملڻ چاهي جي بانهو پنهن جي مولا سان
ته ٻيو رستو نه آهي ڪو نبي جي نقش - پا جهڙو

هميشه فڪر انسانن سندي اصلاح جو دل ۾
نه آهي خلق جو ڪو خير خواه خيرالوري جهڙو

بنا سوچڻ جي ڪئي تصديق جنهن هر قول جي حق چئي
صداقت ۾ نه ڪو صديق اڪبر با صفا جهڙو

نبي جي خواهشن جو ۽ دعائن جو اثر آهي
نه ڪوئي منتظم فاروق عادل بي رياءَ جهڙو

نگاهه - فيض سان ٿيو پيڪر - حلم و حيا اهڙو
نه ڪو عثمان ذوالنورين ۽ صاحب سخا جهڙو

عنايت رحمت - عالم جي هئي هر هڪ تي هڪ جهڙي
ولايت ۾ نه آهي ڪو علي المرتضيٰ جهڙو

ازل کان تا ابد ايشار جو آ سلسلو جاري
شهادت ۾ نه آهي ڪو شهيد - ڪربلا جهڙو

اجورو هر عبادت جو ملي ”مشتاق“ ٿو ليڪن
وظيفو ورد ناهي ڪو ثناء - مصطفيٰ جهڙو

سچو سردار تو جهڙو...!

خدا خلقيو نه آهي خلق ۾ دلدار تو جهڙو
نه پيدا ٿيو آهي پوءِ ڪو پڳدار تو جهڙو

ڪيائون رهبري پنهنجن قبيلن جي ۽ قومن جي
نه ٿيو مشرق ۽ مغرب لئي نبي نروار تو جهڙو

گهراڻي عرش تي الله خود ڪئي آجيان تنهنجي
نه استقبال ڪنهن جو پي ٿيو سرڪار تو جهڙو

خدا جو نور نوراني اکين سان تو ڏٺو آقا
ڪري پيو ڪير سگهندو هن طرح ديدار تو جهڙو

يتيمن بي وسيلن ۽ اڻجهن جو اجهو آتت
غريبن جي غمن جو ناهه ڪو غمخوار تو جهڙو

ڪيو آزاد انسانن کي رسمن ۽ رواجن کان
اسيرن جو نه عالم ۾ اجهو آڌار تو جهڙو

گنهگارن کي بخشيندو خدا تنهنجي سفارش سان
ڏکڻي ويلي نه ٿيندو ڪنهن جو ڪوئي يار تو جهڙو

نه آيو آهي اڄ تائين نه ايندو آخرت تائين
نبي ۽ رسولن جو سچو سردار تو جهڙو

گلن ۾ تازگي آئي چمن ۾ چهچتو آيو
ڪيو گلشن کي ناهي ڪنهن ائين گلزار تو جهڙو

مٿائي تو ڇڏيا انسانيت تان داغ وحشت جا
نشان برناهه ڪو تهذيب جو مينار تو جهڙو

خدا سان بندي جو مضبوط رشتو ٿي ويو قائم
نه ڪو توحيد جي بنياد جو معمار تو جهڙو

ڏنو وحدانيت جو درس تو ڪلمو پڙهائڻ سان
ٻڌايو ناهه ڪنهن انڪار ۽ اقرار تو جهڙو

قبيلن ۾ هئي جا انتقامي جنگ سالن کان
اتي صلح و امن لٽي گهريو هو سالار تو جهڙو

وڃن ٿا درد و غم مٽجي رڳو تنهنجي تصور سان
مليو ”مشتاق“ ماندي کي نه ڪو منار تو جهڙو

شافع - روز - جزا ٿيندو...!

جڏهن راضي نبي ٿيندو تڏهن راضي خدا ٿيندو
جو پهتو مصطفيٰ وٽ سو خدا کان ڪيئن جدا ٿيندو
بلاشڪ آيو آخر ۾ مگر سردار سڀني جو
رسولن ۽ نبين جو اهوئي پيشوا ٿيندو
خدا ڪئي دين جي تڪميل آ جنهن جي نبوت سان
اهو ختم الرسل ٿيندو ۽ ختم الانبياء ٿيندو
نه جنهن جي ماهيت مخلوق کي معلوم اچ تائين
بشر کان ڪيئن پلاهن جي ثنا جو حق ادا ٿيندو
هجي ٿي جنهن عبادت ۾ نبي جي نانءُ جي خوشبوءِ
خدا جي بارگاهه ۾ پي اهو سجدو ادا ٿيندو
ملي دنيا ۾ مون کي جنهن جي دامن ۾ پناهه آهي
اهوئي مومنن جو شافع- روز - جزا ٿيندو
نبي سان جوڙ ناتو تنهن جا پيڙا پار ٿي ويندا
نه رهبر آهي ڪو اهڙو نه ڪوئي رهنما ٿيندو
ازل کان جنهن جي آمد جو هيو عالم کي اوسيئڙو
ضعيفن جو اهو ضامن ۽ هيئن همنا ٿيندو
ملي ”مشتاق“ کي سوغات وئي صليٰ عليٰ جهڙي
پلوهن کان وظيفو ورد ٻيو ڪهڙو پلا ٿيندو

-----***-----

هميشه آرزو اهڙي.....!

سدائين دل ۾ آهي دلربا جي جستجو اهڙي
پئي ڪنهن جي محبت ناهه من ۾ هوبهو اهڙي

پلي هر حرف سيرت توڙي صورت ۾ ڏسو پر ڪي
ڪٿي ڪا شخصيت ملندي نه توکي خو برو اهڙي

نبي جي عاشقن جي آهه جا الله وٽ عزت
دنيا ۾ ملي ڪنهن کي نه آهي آبرو اهڙي

ٿئي جنهن جي ثنا هر وقت ٿي مينار منبر تان
نه اڄ تائين آماڻي مرتبت ڪنهن ماهرو اهڙي

اٿم خواهش نه چمندي تنهنجي چائنٺ منهنجو دم نڪري
ڪندس محبن کي من جي مدعا مان روبرو اهڙي

نه دشمن جو هجي الڪو نه خطرو ڪنهن مصيبت جو
حياتي منهنجي صدقي تنهنجي ٿئي شل سر خرو اهڙي

ملي مغموم من کي جيڪا راحت هن جي يادن ۾
ڪٿي تسڪين زخمي دل کي ڏيندا چارهه جو اهڙي

دعا آهي نبي جي نقش - پا، شل زندگي گذري
رهي ”مشتاق“ جي من ۾ هميشه آرزو اهڙي

آرزو پوري نه ٿي.....!

تنهنجي خوبين جي خبر اي خوبو پوري نه ٿي
هر ثنا گر ڪئي ثنا پر هو بهو پوري نه ٿي

زندگي پر مان به مدحت- مصطفيٰ لکنڊو رهيس
زندگي ٿي پوري پر هي گفتگو پوري نه ٿي.

ٿو گهران الله کان اهڙيون حياتيون لک هزار
مختصر مدّت ۾ منهنجي آرزو پوري نه ٿي

ڪئي ثنا سعدي ثنائِي جامي رومي ۽ حسان
پر ثنائِي مصطفيٰ ڪما حقّه پوري نه ٿي

جيڪا عزت آبرو تنهنجي غلامي ۾ ملي
بادشاهي ۾ به اهڙي آبرو پوري نه ٿي

عقل سان ڄاڻڻ گهرين ٿو تون مقامِ مصطفيٰ
پر پرين جي پرڪ توکي پارڪو پوري نه ٿي.

عمر پر ”مشتاق“ کي آهي تڙپ ميلاپ جي
جستجو جاري رهي پر جستجو پوري نه ٿي.

----- * * * -----

دلبري اهڙي....!

خدا ڪنهن جي نه ڪئي صورت سان گڏ سڀيت گري اهڙي
بلاشڪ توکي سونهين سيدا ٿي سروري اهڙي
ڪرين ويڙهي تي وڙ پنهن جا ۽ دشمن جي به دلجوئي
ڏني دلبر نه ڪنهن دلبر ۾ آهي دلبري اهڙي
سهارو بي سهارن غمزدن جو آسرو آتت
نه ڪئي ڪنهن دردمندن جي ڪڏهن پي داوري اهڙي
پتي خود پيت سان پٿر جهڙي باه بکين جي
غريبن ۽ يتيمن جي ڪئي تو ياوري اهڙي
نه ورتو ڪنهن کان بدلو ۽ نه ڪنهن کي رنج پهچايو
برن سان پي ڪئي بهتر کان بهتر بهتري اهڙي
غلامن سان گڏجي ڪاڏو ڪاڏو ٿانءَ هڪڙي ۾
نه ڪنهن ڪئي نوڪرن جي چاه سان آچا ڪري اهڙي
اخوت ۽ محبت جو ڏنو تو درس دنيا کي
کڻي ٿي عالم - انسانيت کي رهبري اهڙي
نه تنهن جو مت مثل دنيا ۾ ٿيو هو نڪي ٿيندو
ملڪ جن و بشر اهڙو نه ڪا حور و پري اهڙي
ولادت مصطفيٰ سڀ رحمتن کان ٿي وڏي رحمت
دنيا ۾ ڪا سعادت پي نه اچي آوري اهڙي
خداوندا ڪري ”مشتاق“ ڪهڙا تنهنجا شڪرانا
عطا سڀ کان وڏي نعمت ڪئي رحمت پري اهڙي

-----***-----

حال دل جو اوريون.....!

يا رسول الله تنهنجي در اتي دانهون ڪريون
آسري تنهن جي تي آهن احمد ا عيبن پريون

جن کي آهي تات تنهنجي تن اندر ۾ تار تار
ڪنهن جي در وينديون پلاهي تنهن جي چاهت جون چريون

سر کان پيرن تائين آهن سڀ گناهن منجهه غرق
رحمتہ للعالمين ڪر معاف هي ڪوٽيون ڪريون

ڊوڙندا ڊڪندا اچن ٿا تنهنجي درڏي دور کان
پنهنجي ديوانن لئي ڇڏڻ ديدار جون ڪولي دريون

تنهنجي پيراندي کان بيهي چاهه مان چائنٺ چمان
دل گهري ٿي تو سان دلبر حال دل جو اوريون

تنهنجي بخشش جي اڳيان آهن هي رائي کان به گهٽ
منهنجي ڪمزورين ۽ ڪوتائين جا ڏير ۽ ڏيريون

جيڪي ڪجهه ملڻو اٿم در تنهنجي تان ويندو ملي
روز روضي پاڪ جون پائيندو آهيان ڦيريون

تو سوا منهنجا مٺا ڪنهن ۾ نه اميد آسرو
معاف ڪر ”مشتاق“ جون ساريون مدايون، ميريون

----- * * * -----

پلارونبي.....!

اسان جو پيارو پيارو نبي
نبيّن ۾ سڀ کان نيارو نبي

غريبن جو غمخوار واهر وائي
سڄي جڳ جو آهي سهارو نبي

ضعيفن ۽ هيٺن جو حامي هيو
ڏکاييل جي ڏک ۾ ڏڪارو نبي

هُو صورت ۽ سيرت ۾ هُو بي مثل
وڏي مان ۽ شان وارو نبي

گهرايو خدا جنهن کي عرشن اتي
ڪيورات ۾ سير سارو نبي

فلڪ تي به اڌ تي پيو منت ۾
ڪيو چنڊ کي جيئن اشارو نبي

شهت شاه جنهنجا سلامي ٿيا
سگهن کان به سگهه ۾ سگهارو نبي

نہ مت ثاني ”مشتاق“ جنهن جو ملي
پلن کان به آهي پلارو نبي

----- * * * -----

منو نالو محمد جو (صلي الله عليه وآله وسلم).....!

مڪڻ ماڪي ۽ مصري کان منو نالو محمد جو
پيارو ماءُ ۽ پيءُ کان منو نالو محمد جو

ملن سو زندگيون سو زندگيون هن گهوت تان گهوريان
منو آ جان ۽ جيءَ کان منو نالو محمد جو

مهڪ من کي ملي ۽ روح کي راحت رسي جنهن سان
خدا جي خلق ساري کان منو نالو محمد جو

ٿئي ٿو عشق ۽ ايمان جو جنهن سان چمن تازو
بهارن جي بهاري کان منو نالو محمد جو

ٿيا آدم کان عيسيٰ تائين سڀ تعظيم لائق پر
پيارو هر پياري کان منو نالو محمد جو

سڄو قرآن جنهن جي شان جي چڻ شاهدي آهي
گرامي هر گرامي کان منو نالو محمد جو

نبي جي آل سان ”مشتاق“ جي نسبت غلامي جي
مليو اهڙي غلامي کان منو نالو محمد جو

----- * * * -----

توحيد جا ميخانا مديني ۾.....!

خدا جي رحمتن جا ٿا ٿين جلوا مديني ۾
جڏهن صلِّ علي جا ڳائجن نغما مديني ۾

ڏين هوڪا هوائون ٿيون مديني جي فضاين ۾
خزانا خير جا آهن کليل هر جا مديني ۾

ادب سان آهي گڏ دل ۾ اگر موڙي محبت جي
نفعي وارا ٿين ٿا پوءِ سڀ سودا مديني ۾

اچن عاشق ٿا رتندا رتندا روضي پاڪ جي در تي
ٿين محرومين جا چاڪ ٿا پرڏا مديني ۾

سبق ڏاهپ ۽ حڪمت جا دنيا وارن کي سيڪاريا
ٿيا دانءَ کان دنءَ ديوانا مديني ۾

پياري سڀ کي ٿو ساقي پيالا آب - ڪوثر جا
ٿيا توحيد جا موجود ميخانا مديني ۾

ڏٺو آهي اکين سان مون دنيا جي بادشاهن کي
اچن ٿا ويس پهري سڀ غلامانا مديني ۾

ثناء مصطفيٰ جا ناهي گلدستا عقيدت سان
ڪيا ”مشتاق“ آهن پيش نذرانا مديني ۾

-----***-----

عرض عاجز جا اگهائيندا.....!

ڪڏهن حاجي مديني جون گهڻيون مونکي گهمائيندا
سلامن جا هلي روضي اتي تحفا پڄائيندا

جڏهن اصحاب صُف وٽ نبي جي در پڪاريندس
ڪڙي نوري نظر نور- خدا مون ڏي نهاريندا

مان پيراندي کان بيهي پير چمندو چمندو ئي رهندس
پيالا ڀرت جا پيارا محبت سان پياريندا

ادب جا هٿ ٻڌي مان حال اوريندس مواجهه وٽ
يقين آهي ته پنهنجا ٻاجهه وارا هٿ وڌائيندا

زيارت گنبد- خضريٰ جي ٿيندي رات ڏينهن مونکي
گنگهارن جي بخشش جا هٿي واهڙ وهائيندا

هتي الله کان جيڪي به گهربو سو ملي ويندو
نبي جي بارگاهه ۾ عرض عاجز جا اگهائيندا

مديني مان نه ڪو محروم ٿي ”مشتاق“ موٽيو آ
سڻي سڀني سوالن کي اجابت سان اگهائيندا

مدیني جي فضائن جي.....!

کیان تعریف کھڙي مان مدیني جي فضائن جي
لڳي جنت کان بهتر تازگي جنهن جي هوائن جي
جڏهن دلگير دل پهچن ٿا روضي پاڪ جي ويجهو
ٿئي ٿي کیفیت پرسوز عاشق جي ادائن جي
هلي هرگز نٿو علم و عقل زر زور جو سودو
هتي ٻولي لڳي ٿي بس محبت ۾ وفائن جي
کڻي جي خواهشون آيا محبت سان مدیني ۾
ٿئي ٿي پوري هر هڪ آرزو اهڙن عشاقن جي
ملي ٿو مان هر مهمان کي کوجھو هجي ڪارو
نه حاجت آهي هت هرگز سوالن جي جوابن جي
هٿين خالي هلي آيا مگر جهوليون پري موٽيا
کڻي جي سوکڙي آيا درودن جي سلامن جي
کیان تعریف کھڙي رحمت - عالم جي رحمت جي
پڇا ڳاچا کڻي ناهي ڪڏهن ڏوهن ثوابن جي
ثنا خواني جا تحفا پيش خدمت ۾ کيم جنهن ڏينهن
عنايت آهي ٿي ان وقت کان ان ڪٽ عطائن جي
دعا جيڪا پڇي رب وٽ محمد جي وسيلي سان
اجابت ٿي ٿئي الله وٽ اهڙين دعائن جي
اميدن جون ٿڙي مڪڙيون پيون ”مشتاق“ جي من جون
ٿي روضي پاڪ جي ويجهو جڏهن رحمت بهارن جي

----- * * * -----

نذرانه عقيدت ببارگاه قلندر لال شهباز سيوهاڻي!.....!

او قلندر لال، او شهباز شاه،
سرزمين - سنڌ جا مهتاب ماه،
تنهنجي آهيون آسري عالم پناه،
پنهنجي مستانن ڏي ڪر هڪڙي نگاه.

تنهنجا هي مظلوم ۽ مجبور سڀ،
ٿي وڃن محبوب ۽ مسرور سڀ.

اچ ته توسان حال دل جو اوريان،
سور سيني جا سمورا سوريان،
ڏيهه جا ڏک ڌرت سارا ڏوريان،
دل جي زخمن کي نئين سر چوريان.

جت ڪڙي آئين تون پيغام - حيات،
ڏس ڪري ڇا ٿي اتي انسان ذات.

ٿي پيا پيدا وري آهن هُنود،
ويا ٿي انسانيت جون سڀ حُدود،
مسجدِ اقصيٰ تي ڪن ٿا جيئن يهود،
تيئن هتي دشمن لئي سنڌين جو وجود.

تن کي تون سيڪت ڏي ۽ ساڃاه ڏي،
لا الـ وارن ڪي الا الله ڏي.

ڏس اچي تون پنهنجي هم وطنن جو حال،
جن کي ناهي تنهنجي ننگري جو خيال،
ٿي ويو آهي هتي سڀ ڪجهه حلال،
آ ڪڙي، تنهنجو پيلا جوش و جلال،

هي ڀڳل ڪشتي حوالي سير ڪر،
نئين سري انسانيت تعمير ڪر.

عقل کان اعليٰ قلندر جو مقام،
گودڙي کي تاج شاهي ڪن سلام،
جت نه آهن ڏينهن راتيون صبح و شام،
۽ نڪي هي شمسي و قمري نظام،
ان جڳهه شهباز جو پرواز آه،
جت نه ڪو انجام آ، آغاز آه.

ڏس ڪٿان مهران ڪاهيندو اچي،
جهنگ جهر ميدان پائيندو اچي،
تنهنجي در ڏي گيت ڳائيندو اچي،
موج سان مرليون وڄائيندو اچي،
پائي هت پاڻي ٿو در جو کير جو،
خاک ۾ آهي اثر اڪسير جو.

تنهنجي در تي ٿي وڃي جيڪا ڌمال،
ساز ان جي ۾ پيل سوزِ بلال،
عشق بوذر جو ۽ يوسف جو جمال،
رمز رومي جي ۽ جامي جو جلال،
ڪربلا جو قرب ٿو حاصل ٿئي،
بدر و خيبر ڏانهن دل مائل ٿئي.

تنهنجي ميندي رنگ لايو ٿي ڇڏي،
نقش ڪهنه سڀ مٽايو ٿي ڇڏي،
جهرڪ کي شاهين ٺاهيو ٿي ڇڏي،
ڇا منجهان ڇا ڇا بنايو ٿي ڇڏي،
تنهنجي مدهوشي فنا في الله آه،
تنهنجي خاموشي بقا بالله آه.

غيرت يزدان جو ٿي ابر ڪرم،
تو ڏنو عزت ۽ عصمت کي جنم،
بي حياتي جو ڪرائي سر قلم،
شهر سيوهڻ کي ڪيئي بيت الحرم،
تنهنجي فيضان - نظر جي نور سان،
طائف برتر ويون ٿي حور کان.

هت هيا ڪيئي اڏايل سومنات،
ٿو ڀڳا هڪ هڪ ڪري لات و منات،
وئي بدلجي گوياء ساري ڪائنات،
ٿي وئي آزاد چئن انسان ذات،

جنهن طرف تنهنجا نماڻا نيڻ ٿيا،
لوهه جا پُٽلاب گوياء ميڻ ٿيا.

تو ڪيورا ئيچ نبي وارو نظام،
آدميت ڪي مليو اعليٰ مقام،
ٿي ريو بيت ڪري جنهن جو سلام،
ٿي ويو بندو خدا سان هم ڪلام،

ويا هتي پردا ۽ دوري دور ٿي،
خاڪ جو ويو ڌڙو ڌڙو نور ٿي.

عشق ۽ الفت جا ميخانا هتي،
پرت وارن لاءِ پيماننا هتي،
مست مستي ۾ ٿيا مستانا هتي،
ساهر سر ڪن ٿا سي نذرانا هتي.

ٿو پرين واهڙ وهائي فيض جا،
عاشقن کي ٿو ڪري واصل خدا.

لال لائي رنگ ٿو لاهوت جو،
نيهن جنهن جي ۾ نشو ناسوت جو،
چئن جلالي جلوو آ جبروت جو،
جنهن جي مرقد تي مزو ملڪوت جو.

هت فرشتا پي اچي ڪن ٿا سلام،
عبد جو الله ڪري ٿو احترام.

جنهن کي تنهنجي در جي درباني ملي،
تنهن کي چئن تعليم قرآني ملي،
عشق نبوي، رمز رباني ملي،
دين ۽ دنيا جي سلطاني ملي،

زور حيدر صدق سلماناني هتي،
عشق بوزر راز رحماناني هتي.

سنٽڙي جو شاه تون، شهباز تون،
عشق جو آلاپ تون، آواز تون،
سوز و الفت جو سراپا ساز تون،
ناز نينن جو نسوور و ناز تون.

رات ڏينهن رب ساڻ تنهنجو قيل و قال،
گوياءِ سيوهڻ طور سينا جي مثال.

سنڌ جي دولهه دليرن جا ڌڻي،
سيڏن پيرن فقيرن جا ڌڻي،
رئيس راجائن اميرن جا ڌڻي،
ڪو جهڙن ڪارن ۽ ميرن جا ڌڻي.

منهنجو لالڻ لال آ، لڪ پال آهه،
جو هلي آيو، سو مالا مال آهه.

پنهنجي مستانن جي لچ رکجانءِ لال،
تنهنجي در ”مشتاق“ جو آهي سوال،
سائڻ تو آهي سائڻ ذوالجلال،
تنهنڪري ناهي ڪو پائي جو خيال.

تنهنجا نانگا قوم جو ٿيا ننگ و نام،
سنڌ تي شاهي ڪندا تنهنجا غلام.

1965 ع

پٽائيءَ کي پيٽا...!

پٽ ڏٺي جي آهي الفت خاص توڙي عام ۾،
کيئي محمود ۽ اياز آهن وڪوڙيل دام ۾،
آيتن جو عڪس آهي هوبهو پيغام ۾،
صبح واري روشني پيدا ڪئي، جنهن شام ۾،

جنهن جو هر هڪ بيت عالم لاءِ پيغام حيات،
حاضري جنهن جي ڀرڻ شاھ و گدا ٿا ڏينهن رات.

معرفت جو گنج سڏجي ٿو رسالو شاھ جو،
جنهن جي ست ست ۾ سمايل آ سبق ساڃاه جو،
ٿورهي ميڙو متل هر وقت حق آگاه جو،
هوبهو منظر ملي ٿو ناناٽ جو ۽ ناه جو،

ريت جي ڌڙن کي پٽ ۾ طور جو درجو مليو،
بيت جي هر حرف ۾ الهام رباني ٿيو.

جنهن شريعت کي بڻايو زندگي جي شاھ راه،
جو طريقت جي طريقي ساڻ حق آگاه آھ،
معرفت جي روشني روشن ڪيا دل ۽ نگاه
ٿا رهن حق سان حقيقت ۾ سندس ساھ ۽ پساھ،

جنهن جي قول و فعل ۾ توحيد ۽ عشق - رسول،
حب اصحابن جي، الفت ۽ ادب آل بتول.

شاھ جي روضي تي اڄ پي ٿا پروڙن رند راز،
نينهن وارن جو رهي رب ساڻ هت راز و نياز،
سالڪن کي ٿو ملي سک جو سبق ۽ سوز و ساز،
هت جهلي جهولي هميشه بيٺا استاد ۽ اياز،

سورلي، آءِ آءِ قاضي، آڏواڻي ۽ بلوچ،
قاسمي، دائودپوٽي کي هميشه تنهنجي سوچ.

سنڌڙي توکي سڏي ٿي سنڌ جا عالم پناهه،
تنهنجي در تي دانهين بيٺو آهي، اڄ درياھ شاھ،
سنڌ جي ڌرتي ڦري ڦورن ڪئي آهي تباھ،
تون اچي چنگيزين جو هي سمورو ڏوھ ڏاھ،

نئين سري رنگين ڪر، هن ڊيس جي تصوير کي،
تون وري تبديل ڪر، تدبير سان تقدير کي.

مارئي جي مارڻن ۽ ڊيس لئي سڪ بي مثال،
قرب وارن لاءِ سسئي جا ڪشالا باڪمال،
داستان سهڻي جو ساهڙ جي طلب ۾ لازوال،
سونهن سورڻ جي ۽ نوري جي سدا نٽڙت نهال،

شاھ جون سڀ سورميون همٿ ۽ جرئت جو سبق،
سنڌ سان الفت رکڻ وارن لئي عبرت جو سبق.

سنڌ جي تهذيب ٻولي ۽ ثقافت جا امين،
سنڌ جي تاريخ رسمن ۽ روايت جا امين،
سنڌ جي شعر و سخن ساڃاھ ساھت جا امين،
سادڙا سنڌي ٿيا، تنهنجي امانت جا امين،

نوجوانن جا ارادا، عزم، اڻٽر ۽ اٽل،
ميڻ ٿي پوندا پھڻ ۽ ريت ٿي ويندا جبل،

تنهنجي پياري سنڌڙي جي لڄ رکڻ وارا لکين،
ڌرتي جي ڌڙن کي چاھت سان چمڻ وارا لکين،
ڊيس جي انگ انگ تي ٿيا سر ڏيڻ وارا لکين،
ويل اوکي ۽ اڙانگي ۾ ڪسڻ وارا لکين،

جن جي هيبت کان ڊڄن ٿا جهنگلن جا شير پي،
جن جي آھت کي ٻڌي دشمن وڃن ٿا ڊير ٿي.

عاشقن کي تو چيو ڍڪ زهر جا پيئندا وڃو،
 توپتنگن کي ٻڌايو باهه ۾ پچندا وڃو،
 ڪنڌ تي کاتي هجي ته ڪوڏ مان ڪڏندا وڃو،
 سر ڏيڻ لئي سوري تي نچندا وڃو، ڪلندا وڃو،

تنهنجي هن پيغام تي تيار ديوانا گهڻا،
 ساهه سرگهورين ٿا ”مشتاق“ مستانا گهڻا.

----- *** -----

پتائي کي پيٽا...!

شاعرن ۾ سڀ کان اعليٰ آه نالو شاهه جو
 هر رسالي کان اتم آهي رسالو شاهه جو
 سنڌ ۽ سنڌي زبان ايندي نه تيسين سمجهه ۾
 جيسين ناهي هر حوالي ۾ حوالو شاهه جو
 جسم سان جهڙي طرح آهي تعلق شاهه جو
 سنڌ وارن سان ساڳيو آهي ناتو شاهه جو
 معرفت جو آسمان گنج هر هڪ حرف ۾
 جڻ رسالو ترجمان آهي ڪلام الله جو

----- *** -----

تطعو

شڪسته پر نگاهه فيض سان ٿي،
 زمين کان عرش، پهچايا قلندر،
 اياز آيا ۽ ٿي محمود نڪتا،
 چڙهي پلتي سندن ڪايا قلندر.

----- *** -----

نذر عقيدت.....!

حضرت علامہ میان غلام محمد مہيسر رحمت اللہ علیہ

وليٰ ڪامل فقيه فاضل میان مہيسر غلام محمد
نه علم ديني ۾ ڪو مُماثل میان مہيسر غلام محمد

سڏن ٿا شيخ الحديث جنهن کي ۽ علم تفسير ۾ علامہ
ٿي جنهن تي شرح و بيان نازل میان مہيسر غلام محمد

ڪمال ڊيري کي بخشيو جنهن ڪمال سو باڪمال انسان
هميشه علم و عمل ۾ عامل میان مہيسر غلام محمد

هوفيض - عام جواهر ٿو درياھ هميشه موجن ۾ آهي جنهن جو
ڪنڌي ڪنار نه ڪوئي ساحل میان مہيسر غلام محمد

پيار مان جامِ عشق جنهن ٿي پياريو هر بُري پلي کي
ٿيا محبت ۾ جنهن جي مائل میان مہيسر غلام محمد

هميشه مجلس ۾ ذڪر جاري رهيو خدا ۽ رسول جو ٿي
هيا امير ۽ غريب شامل میان مہيسر غلام محمد

رهي شريعت سان گڏ طريقت حقيقت ۽ حق جي معرفت پي
هڙ ٿي حياتي جا هڙ ۽ حاصل میان مہيسر غلام محمد

قدم زمين تي هيا هميشه مگر هو پرواز آسمان تي
ٿيا ٿي شب روز طئي منازل میان مہيسر غلام محمد

صداقت ۽ سادگي جو پيڪر. مثال مهمان نوازي جو هو
خلوص، خوش خلق، حق جو حامل میان مہيسر غلام محمد

مجاهده و زهد و تقويٰ توبه توڪل ۽ عفو برد باري
سفاتِ حسنات جا شماثل میان مہيسر غلام محمد

مثال جنهن جو ملي ٿو مشڪل سان انڪساري ۽ عاجزي ۾
نہ ڪنهن جي غيبت ڳلا جو قائل ميان مهيسر غلام محمد

پري ٽڪڙ وڌائي ڪان ۽ غرور جي گمراهين ڪان
نياز نوڙت هيا خصائل ميان مهيسر غلام محمد

نبي جو عاشق، موحد - حق، رسول جي آل جو ثناگر
ثناء اصحاب جو عنادل ميان مهيسر غلام محمد

ڪرامتون ۽ ڪمال جنهن جا ننڍي وڏي جي زبان زد ٿيا
ڪيا دعا ساڻ حل مسائل ميان مهيسر غلام محمد

اوهان جي رونق پري روايت اڃان به جاري ۽ ساري حضرت
دروء ۽ ذڪر جون محافل ميان مهيسر غلام محمد

عطا ڪيون جنهن کي پنهنجي الله دين و دنيا جون نعمتون سڀ
نہ ڪوئي ”مشتاق“ مد مقابل ميان مهيسر غلام محمد

----- * * * -----

سنڌ جي ايڪتا - سنڌو دريا...!

هي درياءَ جنهن کان ڏنو ٿي سڪندر
هلي هي هماليه کان پهتو سمندر
رهن جنهن جي ڀر ۾ پٽائي قلندر
هميشه کان هي سنڌ جي ساه وانگر

ازل کان ئي سڌجي ٿو سنڌو ندي
اهو ملڪيت آهي سنڌين سنڌي

متا ميڙا جنهن جي ڪنارن اُتي
اڏيا پنهنجا پڪڙا پنهورن اُتي
رکيا پنهنجا ڌڻ ڀڻ ڌنارن اُتي
هيا سانگي جنهن جي سهارن اُتي

شهر ڳوٺ آباد ٿيندا ويا
ڏسي جنهن کي سڀ شاد ٿيندا رهيا

ڪئي ڳالهه تنهنجي پٽائي گهڻي
ويون ان کي تنهنجون اڏائون وڻي
گهڙي سير سهڻي، ته سهڻي ٻڻي
هتي وينو ميهار ميخون هڻي

هڻي جيڪا سرعت ۽ سگهه سير ۾
ڏنم ڪانه تيزي اها تير ۾

اهي تنهنجي موجن ۾ چوليون ڪٽي
اهي تنهنجي لهرن جون لوليون ڪٽي
ڪن منجهه ڪڙڪن جون ٻوليون ڪٽي
مڏن تي ملاحن جون ٽوليون ڪٽي

ڏسي توکي غوراب ڏڪندا هيا
پري سير تنهن جي کان ڀڄندا هيا

ٻُڍيا ٻار ۽ نوجوان گنڌ ٿيا هت
ڏين توکي ڀيٽا جئن جا جٿا هت
انهن عهد و پيمان تو سان ڪيا هت
تـقـربـان ٿيندا مئن تي مٿا هت

وري نيٺ موجن ۾ مهراڻ ايندو
سجاڳي ۾ سروڀچ سرواڻ ايندو

خدا سنڌ کي ٺاهيو جنت جو ٽڪرو
وڏي واڪ دشمن ڪري جنهن جو وڪرو
ڪٿي آهي پنهنجو جوان مرد جڪرو
ڪري پاڻ کان پنهنجي دشمن کي وڪرو

هي غيرت جي نالي تي للڪار آهي
سڄي سنڌ جنهن ساڻ سهڪار آهي

لٿو ناه چشما ۽ جهلم جو داغ
اڏڻ ٿا گهرن سي وري ڪالا باغ
اُجهائڻ گهرن ٿا اسان جو چراغ
هي آهن چريا يا قريو ٿن دماغ

ڏنو سنڌ وارن هي آهي نياپو
ڪيو تنگ چو ٿا اسان جو جياپو

جتي تنهن جي لهرن جون ويرون هيون
اتي ريت جا ڍير ۽ ڍيريون ٿيون
جتي سير ٻيڙيون ڪنن ۾ ڪيون
ڦٽي پيا اتي اڃ لڙوا ۽ لڙيون

اڃان ڍيم جيڪي اڏائڻ گهرن ٿا
سي تاريخ تنهن جي مٿائڻ گهرن ٿا

ڪيئي ميربحريون مهاڻيون رڻن
سڄي سنڌ جون ٿيون نياڻيون رڻن
سوين سهڻي جهڙيون سياڻيون رڻن
تماچي ۽ نوري نماڻيون رڻن

ڪيو سنڌ وارن آ ڪهڙو گناهه
سڪايو اٿن پنهنجو درياءَ شاهه

پَلا ڪُرڙا چرڪا ۽ ٿيلهيون رڻن
ڳئون ميهنيون چيلا ۽ چيليون رڻن
ڪمند ڪڻڪ ۽ ونڻڻ ساريون رڻن
سڄي سنڌ جون راڻيون رڻن

ٿيو هر طرف روج راڙو وطن ۾
اچي ويوهي ڪهڙو ڏهاڙو وطن ۾

ڪچي ۽ پڪي ۾ نه رونق رهي
اچن ٿا نه اچ ساڳيا واهڙو هي
ويا واهه سارا سڪي ۽ لهي
قليلي ۽ ناري جي مستي وئي

ويا تنهنجا ڪاڏي اهي لس لپيت
ٿيو خالي پاڻي کان اچ تنهنجو پيت

ڪري ياد توکي تتر ٿا تنوارن
پڪي ڀندي جا توکي پلپل پڪارن
نه سا موج منچر نه ڪينجهر ڪنارن
فصل ڪيت پوکون نئين سج نهارن

هي وٿراهه بيلا سڪي نونو ٿي ويا
شهر ڳوٺ واهڻ پتر پونو ٿي ويا

هٿن ۾ نہ کٽنداسون جيسين ڪهاڙو
پيو هٿن ۾ ڏاڙيل پاڻي تي ڏاڙو
ڏسڻ ٿا گهرن هو بکيو ۽ اگهاڙو
هي ڪيڏو نہ آهي سدورو ڏهاڙو

اٿي پئي سڄي سنڌ پنهنجي حقن لئي
بڌي آئي سر ساڻ اجرڪ ڪفن لئي

هي سنڌوندي پنهنجي غيرت جو نالو
هي سنڌوندي پنهنجي عزت جو نالو
هي سنڌوندي پنهنجي جيت جو نالو
هي سنڌوندي پنهنجي عظمت جو نالو

تون غيرت ۽ عزت ۽ عظمت اسان جي
تون جيوت سان گڏ شان شوڪت اسان جي

اسان کي آ اجرڪ ۽ ٽوپي پياري
ثقافت ۽ تهذيب پنهنجي نيماري
مڪي ۽ مديني جي خوشبوءِ واري
ڏٺي روح رات ۽ دل ڪي بهاري

هي ڪوشش ۽ ڪاوش کي شاباس آهي
خوشين ۾ زمين توڙي آڪاش آهي

اسان سنڌ جا واهه باهمت جلالي
ڪڏهن ڪنهنجي در ناهه ٿيڻو سوالي
رڳو زندهه رکڻو آ جذبو جلالي
ته سنڌوندي جي ٿي ويندي بحالي

ڏنو آهي جن اج سجاڳي جو سڏ
سڄي سنڌ تن ساڻ ”مشتاق“ گڏ

بينظير شهيد جي ياد ۾.....!

تون هڪ ڪار وانگر هوائن ۾ آهين
زمين آسمان جي فضاين ۾ آهين
ڪڻي ظاهري تون حجابن ۾ آهين
مگر سڀ جي ساهن پساهن ۾ آهين

چٽيل دل اندر تنهنجي تصوير آهي
اسان جي اميدن جي تعبير آهي

اکين ۾ تري ٿي اچي بينظير
هميشه دلين ۾ رهي بينظير
نه گوليو ٻئي هنڌ ڪڻي بينظير
اسان ساڻ آهي هتي بينظير

هو ماڻي شهادت امر ٿي وئي
اميدن جي روشن سحر ٿي وئي

سڄي سنڌ جو ڄڻ سهارو هئي
ڪنن مان ڪيڏ جو ڪنارو هئي
اڀوجهن جي آڻت ۽ آرو هئي
هو پنهنجن پراون کي پيارو هئي

اڪائي جي مضبوط زنجير هئي
عدو جي اکين ۾ اٿل تير هئي

نه ماضي جي موجن ۾ مهراڻ آهي
نه ڪا سنڌ ۾ ساڳي سرهاڻ آهي
نڪي چوڏهين چند چانڊاڻ آهي
وئي وچڙي سروچ سروراڻ آهي

اگر آهي ڪوفو يزين جي ڌرتي
سڄي سنڌ آهي شهيدن جي ڌرتي

خدا تنهنجي منزل شهادت ڪئي
سياست به تنهنجي عبادت ڪئي
تو زينب جي زندهه روايت ڪئي
يزيدن جي هرگز نه بيعت ڪئي

ڪري سارو جڳ جرڻن کي سلام
بهادر ادي، همٿن کي سلام

اڃان ڪين پهتا ڪهڙي ۾ قاتل
پلا خون - ناحق کان آهيو ڇو غافل
وزارت صدارت جا عهدا ٿيا حاصل
شمر آهي شايد ٿيو صف ۾ شامل

تڏهن قاتلن کي ٿا ٿاري ڇڏيو
انهيءَ لاءِ مون کي وساري ڇڏيو

ڪرڻ ٿا گهرن سنڌ کي ٽڪرا ٽڪرا
سهوڻا انهن جا اڃان ناز نخرا
ڪيو ڇو نٿا تن جا منصوبا وڪرا
اڃان جنگ جو ٿيو نٿا تن سان جڪرا

اصل کان ٿيا جيڪي ويري وطن جا
نه ٿيندا ڪڏهن دوست اهل - چمن جا

برن کان ڪڏهن ڪا پلائي نه ٿيندي
ڪتر دشمنن کان چڱائي نه ٿيندي
پلي آزمايو سچائي نه ٿيندي
خوشي پنهنجي تن کي سهائي نه ٿيندي

هي پاڻي نه آهي رڳو رڳ آهي
هي وسڻي نه واهڻ سڌا سڄ آهي

هي ڀي ڀي جماعت شهيدن جي آهي
مقدس امانت شهيدن جي آهي
اهائي هدايت شهيدن جي آهي
انهيءَ منجهه راحت شهيدن جي آهي

ته ايمانداري سان خدمت ڪيو
سياست ۾ گويا عبادت ڪيو

ڪيو ديس مان بڪ ۽ بي روزگاري
امن آشتي جي هجي هت بهاري
ڪرپشن ۽ رشوت ڪيو ختم ساري
اوهان سان تڏهن ٿيندي خوش پيڻ پياري

انهيءَ لاءِ قربان ٿي وئي وطن تان
ڊڄڻ واري هرگز نه هئي دشمنن کان

ذرا پر ڪئي جيڪڏهن ڪنهن خيانت
ڪلي عام ٿيندي انهي جي ملامت
ڪندا ڪارڪن ضبط ان جي ضمانت
سندس حلقو هنن لاءِ هوندو قيامت

ڪٽيندو نه بندوق جي زور تي
نڪي پئسي ڏوڪڙ جي گهنگور تي

اسان مان ڪئي هن سان جنهن بي وفائي
ڪندا ڪارڪن، ان جي اهڙي پٽائي
اچي ياد ويندس چئي جي منائي
چڏائڻ نه ان کي سچل ۽ پٽائي

اهو پارٽي جو وفادار ناهي
جو پنهنجن جو ڏک ۾ مددگار ناهي

اڳيون وقت پنهنجو ادا ياد ڪر
جي ڪرسي تي آهين خدا ياد ڪر
ڪيل قوم سان واعدا ياد ڪر
نرهندي هي ڪرسي سدا ياد ڪر

وري در تي ايندين گهرڻ ووت آخر
وئي ويندين ساڳي منا موت آخر

غريبن اڀوجهن جو ليڊر سڏائين
ملڻ ٿا اچن تن کان چوڻو لئو ائين
انهن جو ڏڪن ۾ نٿو هٿ وٺڻ ائين
اڃان سور تن جا ٿو وڃن وڌائين

هي بي بي ۽ پٽو جا ”مشتاق“ آهن
ازل کان ئي پي پي جا عشاق آهن

۲۴ جنوري ۲۰۱۰ع

-----***-----

مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ جي ياد...!

محبت، سنت، سان ڪئي عمر ساري طالب الموليٰ
ڪري ٿي پيار توسان سنت پياري طالب الموليٰ
ڪيو مانائتو مخدوميت جو مان خدمت سان
وڻي تنهنجي خدا کي خاکساري طالب الموليٰ
سياست کي شرافت سان عبادت جو ڏنو درجو
سياست جي تو سيند آهي سنواري طالب الموليٰ
ثقافت ٻولي ۽ تهذيب کي نئين زندگي بخشي
لطيفي لات بيهر تو جياڙي طالب الموليٰ
ادارن انجمن بزم جي رونق جنهن جي دم سان هئي
ڪئي علم و ادب جي آبياري طالب الموليٰ
ڪري ٿي ياد بزم - طالب الموليٰ به اڄ توکي
جمعيت شعراء سنت آهي اجاري طالب الموليٰ
ادب شعر و سخن جون محفلون آهن اداس اڄ پي
حياتي جن جي خدمت ۾ گذاري طالب الموليٰ
هُو پنهنجي ذات ۾ هڪ انجمن جي حيثيت ۾ هو
ٿي شخصيت نياڙي نامياري طالب الموليٰ
سندس اخلاق سهڻن جي ڪهاڻي اڻ ڪٽڻ واري
ملي عزت ۽ شهرت مانواري طالب الموليٰ
وچوڙو تنهنجو آهي عمر ڀر جو روڳ بڻجي ويو
بهارن ۾ رهي ناهي بهاري طالب الموليٰ
ڳڻي سگهبا نه ڳڻ تنهنجا، ڳڻڻ کان ڳڻ ڳرا آهن
ٿيو ”مشتاق“ تنهنجو ڄڻ مياڙي طالب الموليٰ

پيارا پير پاڳارا...!

سڳوري سنڌ جا سورهي سهارا، پير پاڳارا،
وطن وارن جي واهر واه وارا، پير پاڳارا.

ڪيو اڄ سنڌ جي وحدت تي حملو بزدلن آهي،
ڪري همٿ هٽايو هي هچارا، پير پاڳارا.

امڙ ڌرتي جو آهي قرض توکي لاهڻو سائين،
هي سنڌ تنهنجي وڏڙن جي ڀلارا، پير پاڳارا.

قديم اڳي وڌايو منزلون آسان ٿي وينديون،
ڪمائيل قوم جي دل جا قرارا، پير پاڳارا

خدا جو سُنھ سموري سنڌ جو آساڻ اڄ توسان،
قيادت تنهنجي ڪشتي لٽي ڪنارا، پير پاڳارا.

سراپا سنڌ جي تقسيم جي سازش سٽي دشمن،
ڪيو ناڪام هي سازش سگهارا، پير پاڳارا.

پتو پئجي ويو اڄ قوم کي آ دوست دشمن جو،
ڏيو دلجاءِ دلداري ڏلارا، پير پاڳارا

اچي وئي سنڌ سورن ۾ ڪيو سرواڻ سرواڻي،
رکيا آڏو اوهان جي سور سارا، پير پاڳارا.

پڏي سر سان ڪفن ”مشتاق“ نڪتا اڄ اوهان سان گڏ،
هڻو ”فتح مبین“ نعرا پيارا، پير پاڳارا.

ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ جي 91 سالگره جي ڏڻ تي خراج - عقيدت.....!

وَهُوَ بَحْرٌ لِّمَا يَنْطِقُ يَمْوَجُ- وَهُوَ بَدْرٌ لِّعَظَمَتِهِ عُرُوجُ
فِي أَرْضِ السَّنَدِ هُوَ بَطْلٌ جَلِيلٌ- فِي بَاكِسْتَانِ لَمْ يَمَثَلْ قَلِيلٌ

بذات - خویش این در یگانہ- گران بر انجمن صد عالمانہ
مثالش نیست در تحریر و تقریر- جوان تراز جوان این مردم- پیر

ادیب عالم جو آهي سرتاج- مليو تحقيق کي جنهن ساڻ معراج
ڏني تعليم کي جنهن عمر ساري- ڪئي علم و ادب جي آبياري

بمشکل ملے ہیں وہ صاحب- حال
وجود ان کا پیام- زندگی ہو

زمانا ڏهون ڏٺا ٿا ٻه سالها سال
که جن کے دم سے هر سو روشنی ہو

Globally known Scholar Researcher
Professor Prominent Teacher
Graciously Greeting Every one
Preaching Peace and love, Harming None

خدا دي بي بها بخشش نبي بخش- سجا عالم ڪریندا جنهن تي عش عش
دعا ”مشتاق“ دي هر دم اها هي- نبي تيڏي مدد حامي خدا هي

مرحوم غلام رباني آگرو جي وفات تي.....!

نھايت محترم ۽ مانوارو- رباني آگرو مرحوم پيارو
سخن جي فن ۾ هُو سڀ کان نيارو- پريندو خال هُن جو کير يارو

هو پنهنجي ذات ۾ هڪ انجمن هو
۽ هر هڪ انجمن جو نورتن هو

قلم ۾ سندو دريا واريون ڇوليون- قلم ۾ منڙي امڙ واريون لوليون
قلم ۾ ڳوٺ واهڻ واريون ٻوليون- قلم ۾ پيار وارن جون پروليون

قلم اسڀ- تخيل کي نه پهتو
بيان جذبات جي دز تي نه پهتو

سمند سيني ۾ جذبن جو سمايل - خيالن جا لکين موتي لڪايل
دل- بيتاب ۾ دونهان دکايل- هميشه فڪر جي فرحي پڙهايل

اداڻن ۾ انوکڙو ۽ نيارو
پڻائي ۽ سچل جي سوچ وارو

بيان ۾ “گاج نئين” واري رواني- هيس هر هڪ ڪهاڻي برزباني
ڪئي تاريخ جي جنهن ترجماني- جدا ٿي ويو هي جانب ناگهاني

ڪچهري ۾ چڙيو ٿي بحث جيڪر
هڻي هر ڳالهه هُن جي حرف- آخر

محبت جا متل آڙاهه دل ۾- پريل هڻي عشق جي چنڻ باهه دل ۾
سبا جهي سنت سانديل ساهه دل ۾- پڪو هو دين جو ويساهه دل ۾

لکيائين ڪيئي افسانا ڪهاڻيون
هيا ڪردار اباڻا ۽ اباڻيون

دفن دل ۾ ها يادن جا خزانا - اڪابر - سنت جا رنگين فسانا
ملا توڙي موالين جا زمانا - هيا هن جي نگاهن جا نشانا

لڪل پردي پٺيان هر هڪ ڪهاڻي
هيس معلوم اول تا پڇاڻي

ڪئي علم و ادب جي آبياري - ادارن کي ڏني جنهن عمر ساري
خزائن ۾ به هُن آندي بهاري - قلم جي آبرو جنهن کي پياري

هر هڪ انداز هو جنهن جو نرالو
هيو سنڌي ثقافت جو رسالو

تري دل تي اچن ٿيون يادگيريون - خيالن ۾ نچن ٿيون يادگيريون
اڪيون هر هر ڏسن ٿيون يادگيريون - وري ور ڏئي چون ٿيون يادگيريون

تصوّر نقش جنهن جو دل ۾ آهي
هو گڏ ”مشتاق“ سان محفل ۾ آهي

ڊاڪٽر خان محمد پنهور جي يارهين ورسِي جي موقعي تي.....!

خان محمد جي يارهين ورسِي تي
گڏ ٿيا هُن جا دوست رشتيدار
ملڪ ڀر جا اديب دانشور
خدمتون هُن جون ڪن ٿا گوشگزار
نيڪ سيرت ۽ نيڪ بخت وڏو
جنهن جي خوبين جو ٺاهه ڪوئي شمار
ڪنهن سان هو منهن گهنجائي ڪونه مليو
سڀ سان جنهنجو خلوص وارو پيار
ڪو سر- راهه پي گڏيو هن سان
ٿي ويو هُن جو چڻ هميشه يار
سادڙو ۽ سڀا جهڙو سندندي
خوش طبع خوش مزاج خوش گفتار
عشق مارو ٽڙن سان هو جنهن جو
جيءَ اندر جهانگين جي تانگهه تنوار
ڏيهه جا سور ڏک سندس ڏک سور
سڀ جو همدرد دوست ۽ دلدار
خدمت- خلق هن جو ”موتو“ هو
بي مثل بي بدل سماج ستار
هن جي محنت ۽ ڪوششن جي ڪري
پهتي گهر گهر سگا ۽ ڳوٺ ستار
مادر- علمي جي جنهن ڪئي خدمت
هو صحافت جي شعبي جو معمار

قاسمي راشدي حسام الدين
 شيخ عبدالمجيد سان پيار
 هن جي دم سان انجمن روشن
 هن جي آمد سان بزم باغ بهار
 كاميابي سندس قدم تي چميا
 زندگي اهڙي هن کئي اختيار
 جنهن جي يادن سان اڄ به مجلس ۾
 آهي خوشبوءَ جي هر طرف هڪار
 پنهنجي محنت ۽ كوشش جي ڪري
 پهتو هن مقام تي غريب جو ٻار
 اهڙو اعليٰ مقام ماڻڻ ئي
 ناهي لازم ته ڪو هجي زردار
 ويا وڏا چئي ته ”جووهي سولهي“
 قدر ماڻهو جو آ سندس ڪردار
 نوجوان نسل جي هدايت لئي
 اهڙا ڪردار روشن مینار
 داستان آهي خوبين جو وڏو
 ان مان آندا اڻم ڪر تي چار
 اهڙي ڪردار لازوال جي لئي
 پيش آهن هي منهن جا چند اشعار
 تم سلامت رهو هزار برس
 هر برس کي هون دن پچاس هزار
 آهي ”مشفق“ جي دعائون ۾
 خان محمد مرحيات ليل و نهار

..... * * *

نظم بختاور نياڻي!.....!

مرڪ منهن تي ڏسي نه ڀلجي وڃ
هن جي اندر ۾ جهاتي پائي ڏس
خواهشن جي قتل گاهه جي ويجهو
حسرتن جا پهڙا ٿا ڏسجن
هن جو جوڀن بهار جي مُند ۾
پيش منظر ڪري خزان جو ٿو
جنهن ۾ جهولا جهڪون لُڪون آهن
هن جا هٿ پير سڀ لفون آهن
هن جي غربت سندس جواني کي
درد و غم جون نئون پيام ڏنو
هو ٿا ساھ ٿي کڻي چڻ ڪنهن
گرم ڪوري مان باهه ٿي پڙڪي
گهر بهاري وٽان صاف ڪري
ڪير پي ڏهي ولوڙي پي
رڌ پچاءَ بعد ڪيت تي پهچي
ٿي ڪري رونبو توڙي لڙو
گاهه گاهي ۽ وائري پي هو
مال جو گاهه مٿي تي ڍوئي هو
هن کي ڪرڻو پوي ٿو ڪم سارو
ڀل هجي سيارو توڙي اونهارو

هي سدا سڌ وري سونھاري
پوءِ به ٿي سڌاڻجي ڪاري
ماءُ پيءُ نانءُ رکيو هو بختاور
بخت هن جو ڪڏهن نه ٿيو يا اور
هو به معصوم خواهشون ٿي رکي
هن جا جذبا به موجزن آهن
هن جا سڀنا به چور چور آهن
خواب سارا مٿي جو سُور آهن
بي بستي بي ڪسي جي حالت ۾
خوبصورت شباب عذاب آهي
گهر کان ٻاهر جي پير پائي ٿي
بدنگاهن جو ٿي ڏسي طوفان
ڏک وٺڻ وارا آهن گهٽ
ڏک ڏيڻ وارا بي شمار مگر
خواهش ڪن عيش عشرت جو
هر ڪو سمجهي ٿو هنڪي رانديڪو
هن جي عظمت جي چو خبر ناهي
هن جي حالت تي چو نظر ناهي
هو به هن قوم جي ئي نياڻي آ
تنهن جي منهن جي اسان جي نياڻي آ

----- * * * -----

وفات حسرت آيات مرحوم مغفور عبدالستار ايتي....!

سڄي جڳ جو سورھ سهارو هيو
هر هڪ ماڻهو هن کي پيارو هيو
ڏکائيل جي ڏک ۾ ڏڪارو هيو
پڳل ڪشتي لئي ڄڻ ڪنارو هيو
ڪري شام - غم پياري پريات ويو
چتو ڏينهن پي ڄڻ ڪري رات ويو
هيو ذات پنهنجي ۾ هڪ انجمن
عقيدت سان جنهن کي ٿا ايتي چون
ڪروڙين دلين تي ڪري راڄ ويو
ويو گهوت اڏورو ڪري ڪاڄ ويو
سماجي ستارڪ سهارو ويو
ڪري ڏيهه سارو ڏڪارو ويو
رهي رب جي جنهن تي عنايت هميشه
هئي جنهن جي خدمت عبادت هميشه
نظر ۾ نه جنهن جي ڪڏهن ذات پات
فقط جنهن جو مقصود انسان ذات
هو پنهنجن پروان سان يڪسان پيار
هيا دوست اغيار سڀ جنهن جا يار
هو مولود - نوجو سهارو هيو
پٽن وانگي هن کي پيارو هيو
ڪئي پيرسن مرد ۽ عورتون
هيا ايتي مرڪز سنديون رونقون
چڏيو جن کي اولاد گهر ڪان تڙي
نه جن جو ڪو والي ۽ وارث جڙي

هيولا علاجن جو جنهن وٽ علاج
 ملي اهڙو مشڪل سڌارڪ سماج
 هيا ڏيهه پر ڏيهه ۾ جنهن جا دفتر
 ڪئي خدمت - خلق بهتر ڪان بهتر
 يتيمن غريبن سهارو هيو
 جوان ٻار پوڙهو پيارو هيو
 سڙيل چچريل ڪئي گم نام لاش
 هميشه رهي جن جي هن ڪي تلاش
 ڪفن غسل تن ڪي هٿن سان ڏئي
 جنازي نمازن ۾ شرڪت ڪئي
 عزت سان مٽيءَ ماءُ حوالي ڪيو
 رياست جو هو ڪم مگر هن ڪيو
 پيارا هيا جان ڪان جانور
 ڪئي جن جي پرگهور انسان وانگر
 زڪوات ۽ عطيات خيرات سان
 هلي ڪاميابي سان ٿو ڪاروان
 هزارن جي تعداد ۾ ڪارڪن
 وڃوڙي سبب نالان ۽ نوحه زن
 ويو موڪلائي هو جسماني طور
 دلين ۾ سدا رهندو روحاني طور
 خدا جون مٿس رحمتون بي شمار
 پياري نبي پاڪ جو پٽ پيار
 لکيو آهي ”مشفق“ هي مرثيو
 هميشه رهڻ وارو جنهن جو قصو

----- * * * -----

وفات حسرت آیات شهید ڊاڪٽر سمن نياڻي عليها الرحمہ...!

رهي ٿي ياد صبح و شام تنهنجي
حياتي ٿي غم و آلام منهن جي

يُذَكِّرُنِي طُلُوعُ الشَّمْسِ سَمْنِي
وَأُبْكَانِي غُرُوبُ الشَّمْسِ سَمْنِي

وَفِي قَلْبِي كَد هِيَ تَدَوْرُو
وَفِي الْأَنْفَاسِ هِيَ رِيح مَرُورُو

وَلَا يُمْكِنُ تَزُولُ عَنِ خِيَالِي
وَتَطْلُعُ فِي مَسَاءٍ كَالهَالِلِ

ڪه يادش گشت درد - جا و داني
بما مانند تا مانند زندگاني

سمن ”مشتاق“ انعام - خدا بود
صفاتش خوبتر از خوبها بود

سچاروي تيرے گهر کي تهی وه رونق
سخي هنس مکھه مهربان اور مشفق

هڻي رهڻان هي ياد ان دي سھاري
وچڙ ويندي جڏهن بچڙي پياري

ڏني ويعين ويتربيقراري
رهي هر وقت حالت اضطراري

-----***-----

بھلا کیسے بھلا سکتے ہیں اسکو
لگا کر جان سے رکھا تھا جسکو

سمن گلشن ہمارے کی چنبیلی
و یعین اس باغ کی کونسل اکیلی

کہ پائی مان و بیٹی نے شہادت
سدا ملعون قاتل پر ہو لعنت

کرے قاتل کو رب دوزخ حوالے
جلائے جس نے ہیں میرے جیالے

حیاتی بھر رہیگا جیل اندر
ہے اسکی بیوی بھی مجرم برابر

دنیا اور آخرت دوزخ ٹھکانا
جہنم کا بنیں گے سب نشانا

کیا ہے ظالموں نے ظلم ایسا
حیاتی بھر رہیگا درد جس کا

وہ سب اس قتل - ناحق کے ذمیوار
دنیا عقبیٰ میں دوزخ کی سزاوار

نو مسلم جي تقريب.....!

نسور و نور دين اسلام رب رحمان جي دولت
جا دل ايمان کان خالي اها شيطان جي دولت
نه اهڙي بخت جي آهي برابر ڪوبه بختاور
عطا جنهن کي ڪري الله ٿو ايمان جي دولت
سمورا ساز و سامان دين و دنيا جا سنورجي ويا
سنپالي جنهن رکي سيني اندر قرآن جي دولت
زبان جنهن جي تي هاڻي لاله جو ورد جاري آ
نه هن جي مت مثل ڪنهن خان يا حاڪان جي دولت
خدا جون رحمتون ۽ برڪتون ٿيون بي شمار ان تي
ملي جنهن کي وئي اسلام جي ارڪان جي دولت
قبوليو ڪلمئہ - توحيد جن دل جي سچائي سان
خدا جي آهي هي لطف و ڪرم احسان جي دولت
دنيا ۽ آخرت جو فائدو ئي فائدو جنهن ۾
هي ٿيئي ناه ڪنهن صورت به ڪنهن نقصان جي دولت
پڄاڻي پهتا سارا فرق ذات ۽ قوميت وارا
ملي وئي شيخ صاحب جي لقب سان شان جي دولت
خدا توڙي فرشتا موڪلن ٿا رحمتون هر دم
برابر ناهن هن جي ڪاب ڪنهن انسان جي دولت
دعا ”مشتاق“ جي آهي ته منهن جا پاءُ نو مسلم
ٿين بين واسطي پي حق جي اعلان جي دولت

ڊاڪٽر گل حسن لغاري جي بيماري تي لکيل دعا....!

ڏي دوا پنهنجي دواخاني منجهان حاذق حبيب
ٿي وڃي بيمار تنهن جي کي شفا جنهن مان نصيب

تنهنجي هڪ نظر - ڪرم سان دور ٿيندا درد و غم
ورنہ آهي هن مسافر جو سفر چڻ عنقريب

عيسيٰ جي دم ساڻ مرده زنده، ڪوڙهيا نڪ ٿيا
پر صلواتن ۽ سلامن جو اثر ان کان عجيب

هر قضا جو صلّ عليٰ ٿيو جڏهن شافع علاج
دور ٿي ويندا درودن سان مرض مهلڪ مهيب

تنهنجي در ”مشتاق“ پينو ٿو پني تنهن جي پناهه
شل هتي توڙي هتي تنهن جي شفاعت ٿئي نصيب

آه.....! ڊاڪٽر گل حسن لغاري

مليون مون کي پيغام اندوهناڪ گذاري ويو ڊاڪٽر گل حسن
مبارڪ جمعو ست نومبر هئي هيو ويهه سوان جو سن گامزن
شرافت ديانت جي اعليٰ مثال ادب علم تعليم جي انجمن
مسلسل جفاڪش ۽ محنت شعار حياتي جي هر موڙ تي ڪوهڪن
گذاري سڄي عمر جنهن سادگي ۾ فقيري ۾ هو گويا شاهه - سخن
هيو فارسي توڙي سنڌي جو ماهر مقالا ۽ مضمون شاهد هجن
ڪري ويو سڄو ڄڻ سڄي ڏيهه کي وڇوڙو سندس آهي درد - ڪهن
خدا جون مٿس رحمتون بي شمار رهن راضي هن سان سدا پنجن
هئي اڌ صدي جي سڄي دوستي ٿيو چاڪ ”مشتاق“ جو پيرهن

جيون ساٿي جي نانءُ....!

زنگي ڪيڏي خوبصورت آ
تنهن جي مون کي نصيب صحبت آ
تنهن جي موجودگي ۾ سمجهان ٿو
منهن جو گهر منهن جي لاءِ جنت آ
مون به توسان نپايو آهي پر
تو ڪئي منهن جي خوب خدمت آ
شان تنهن جو به منهن جي سر سان آ
تنهن جي عزت به منهنجي عزت آ
پُٽ ۽ ڌيءَ پنهنجي ڪم ۾ رڌل
پن چئن جي سدا رفاقت آ
ٿورهي توکي منهن جو اوسيئڙو
منهنجي من ۾ به تنهن جي الفت آ
سالها سال گڏ گذاريو آ
هڪ گهڙي جي جدائي آفت آ
لاها چاڙها پنهنجي ڏنا گڏجي
سور ڏک توڙي عيش و عشرت آ
گڏ مرون گڏ جيئون دعا آهي
باقي رب کي اسان جي پارت آ
پاڻ گڏجي هتي رهيا آهيون
هُت به گڏجي رهڻ جي رغبت آ
تنهن جو وچڙي وڃڻ خدا نه ڪري
سمجه ”مشتاق“ لئي قيامت آ

تير روڪي نه سگهبا.....!

نظر جا تڪا تير روڪي نه سگهبا
لکيل لفظ تقدير روڪي نه سگهبا
رهي روح ۾ ساز ۽ سوز وانگر
ڪڏهن ڪنڊ ۽ ڪير روڪي نه سگهبا
ڪري عشق ارڙو جڏهن جيءَ ۾ جايون
ته نيئن منجهان نير روڪي نه سگهبا
نڊر مارئي جي محبت جا چرچا
رڪي قيد ۾ مير روڪي نه سگهبا
پلي عشق تي بندشون پيا وجهو پر
هتي رانجهاءَ ۽ هير روڪي نه سگهبا
محبت جي ناهي ڪڏهن مند موسم
جوان پوڙها ۽ پير روڪي نه سگهبا
جوانن ۾ شوق - شهيدان اچي ويو
ته پوءِ تير شمشير روڪي نه سگهبا
ڪياسين جڏهن پيدا خالد ۽ طارق
جمون توڙي ڪشمير روڪي نه سگهبا
روايت رهي بي اصولي جي باقي
ته چمچا ۽ ڪنگير روڪي نه سگهبا
نه ”مشتاق“ سانگو جڏهن ساهه سر جو
قصا سهڻي ۽ سير روڪي نه سگهبا

----- * * * -----

ته پوءِ الفت نه ڪر...!

عشق ۾ آسائشون چاهين ته پوءِ الفت نه ڪر
باهه جي شعلن ۾ ويهي خواهش - راحت نه ڪر

حسن فطرت کي ضرورت ناهه ڪنهن سينگار جي
زيب و زينت ساڻ بهي توقير هي نعمت نه ڪر

حورو و غلمان جي دلاسن سان نه تون ريجهاڙ رند
واعظا بهي لوڻ سجدن جي اها قيمت نه ڪر

تو زبان بندي گهرين تير و ڪمان جي زور تي
هن طرح ناڪام ڪوشش جي ڪڏهن زحمت نه ڪر

سليم و زر جي زور تي يا رنگ و بوءَ جي نان تي
پارهه پاره حضرت - انسان جي عظمت نه ڪر

پاڻ ڪجهه ناهين پڌائين تو ابا ڏاڏا رڳو
ريت تي محلات ناهن جي عبث عادت نه ڪر

جييسين خون - دل جگر شامل نه آهي شعر ۾
تڪبندي سان شعر کي ”مشتاق“ بهي وقعت نه ڪر

مزوشان - شهادت جو.....!

نه ڪوئي حد حساب آهي سڄڻ جي سونهن سيرت جو
ته پوءِ ڪاٿو ڪري سگهيو نه منهنجي عشق و الفت جو

مرڻ کانپوءِ به منهن جو ساه ساريندو پيو توکي
تڻڻ وارو نه آهي يار هي رشتو محبت، جو

ڏکي آهي ڏيڻ پيڻ سڄڻ نوري نگاهن جي
ڪري سگهيو نه اندازو ڪو نيٺن جي نزاکت جو

لڳل انبوهه قتل - عاشقان جو آهي مقتل ۾
چرين آهي ڏٺو ماڻي مزوشان - شهادت جو

الڳ آداب آهن درسگاه - عشق جا ناصح
نه ٿيندو سرفروشن تي اثر تنهنجي نصيحت جو

تون ميخاني جو مستانو مان نيٺن مان نشي وارو
اهو آ فرق تنهنجي منهن جي چاهت جو طبيعت جو

قلم توڙي زبان ”مشتاق“ جا مشغول مدحت ۾
صنم تنهنجي ثنا خواني رکي درجو عبادت جو

----- * * * -----

فيصلا ٿيندا.....!

پلي ڏس آزمائي زور - بازو فيصلا ٿيندا
تنهن جي تير و ڪمان آڏو سرن جا سلسلا ٿيندا

متان سمجهين ته ڊيجارينديون شيرن کي گذرڻ پيڪيون
تون ڏسندين هر طرف گجگوڙ غوغا غلغلا ٿيندا

جهڪائيندي نه تنهنجي هي زبان بندي ۽ پابندي
مگر مضبوط ظلمن ساڻ همت حوصلا ٿيندا

جيارينداسون سنّت مرڪندي منصور و سرمد جي
سدا مقتل ڏي جاري اهل دل جا قافلا ٿيندا

پهاڙن کان به اونچا ڳاٽ رهندا عشق وارن جا
جي ٿيندا امتحان تي امتحان وڌ ولولا ٿيندا

نه رهندو تنهنجو ڪو نام و نشان ۽ نام ليوا پي
مگر ”مشتاق“ جا چوگرد چرچا برملا ٿيندا

----- * * * -----

هم سفر دل ۽ جگر ساقي!.....

رکين جهڙي طرح ٿو ميڪشن جي خود خبر ساقي
سدا آباد هوندا تنهنجي ميخاني جا در ساقي

ضرورت ساغر و مينا صراحي جي نه رندن کي
اسان جي بي خودي لئي ڪافي تنهن جي هڪ نظر ساقي

محبت جا نه ٿيندا مرحلا طئي عقل و دانش سان
جنون سان ناهه جيسين هم سفر دل ۽ جگر ساقي

پياسا نينهن نيئن جا چا چاڻن مئي ۽ ميخانا
ڪهاڻي شوق پنهنجي جي هي آهي مختصر ساقي

چڪي جن چاشني تنهنجي محبت جي نه مستان
ڏنا آهن اهي روڳي مون رلندا دربدر ساقي

رهيا لاڳاپيل تنهن جي درو ديوار سان جيڪي
اهي ئي ملڪ ۾ سڏجن ٿا ماڻهو معتبر ساقي

درو ظاهر به جيڪر ٿي پوي منهنجي دکي دل جو
سڙي ويندا سمورا جهنگ جهر هي سر بسر ساقي

رڳو ”مشتاق“ ناهي مدح خوان تنهنجو منا سدائين
گواهي فيض تنهنجي جي ڏئي سارو شهر ساقي

----- *** -----

دوستي جو رنگ.....!

هر رنگ کان نرالو آ عاشقي جو رنگ
بدلي ڇڏي محبت تي زندگي جو رنگ

جنهن جي نصيب ۾ ٿا ٿين نينهن جا نشا
خاڪي مان نوري بڻجي ٿو آدمي جو رنگ

بي اختيار نعرا اناالحق جا ٿو هڻي
جنهن جي خودي ۾ آيو آ بي خودي جو رنگ

هن رنگ تي چڙهي نه سگهي رنگ ڪو ٻيو
اهڙو پڪو آ دلبر جي دوستي جو رنگ

زاهد هجي يا رند رهن مست ٿا مدام
ڪنهن جي نه ذات پات پڇي دل لڳي جو رنگ

پرواهه تخت و تاج جي ڪن بادشاهه نٿا
جنهن تي چڙهي ٿو چاهت جي چاشني جو رنگ

هوش و حواس حوصلا سارا خطا ٿين
ابروءِ يار تي جي اچي برهمي جو رنگ

”مشتاق“ مُحَب پاڻ ۾ ڄڻ ڪنڊ ڪير ۾
هي ٻن دليين جي دوستي ۽ باهمي جو رنگ

----- * * * -----

هر داستان عشق.....!

دردن جي آڪهاڻي هر داستان عشق
خون- جگر سان لڪجي ٿو ار مغان عشق

سُودو زيان جي سوچ نڪي سڪ سُورور جي
آهي سرن جو سودو هر امتحان عشق

تاريخ جن جي خون سان آهي لڪي وئي
اڄ پي انهن جي صدقي نام و نشان عشق

نالو لڪي ٿو ان جو شهيدن جي لسٽ ۾
جنهن جي ٿئي مقدر تي مهربان عشق

انسان ۾ جڏهن ٿو ٿئي ذات جو ظهور
ٻانهي کي پنهنجي رب سان ڪري رازدان عشق

سيهو به اهل- دل جي نگاهن سان سون ٿئي
مخدوم ٿي پون ٿا تڏهن خادمان عشق

تسليم ۽ رضا جو جيڪو پڙهي سبق
ان ڏينهن کان بڻائي ٿو بي زبان، عشق

دنيا جا درد غم ۽ محشر جا ڊاءِ ڊپ
عاشق جي لاءِ آهن چڻ پاسبان عشق

ٿي بي خبر وڃي ٿو پنهنجي وجود کان
جنهن جو آڏس پتو ۽ نالو نشان عشق

هڪڙو قدم زمين تي هڪ عرش تي هجي
جنهن جي زمين توڙي ٿيا آسمان عشق

هر هنڌ آهي حاضر منزل جتي کڻي
موجود در مڪان ۽ در لا مڪان عشق

عقل و خرد به عاجز حيران هوش آه
مشڪل بيان بازي کان ٿيو بيان عشق

آهي ڏکي حقيقت سمجهڻ کان عشق جي
ٿيندا قلم ۽ کاغذ کٽ ترجمان عشق

نظرن کان دور آهي دل کي قريب تر
هڪ وڪ کان آهي ويجهو هي آستان عشق

هن کان وڌيڪ ڪهڙو ملي مان مرتبو
”مشتاق“ آهي مهمان ۽ ميزبان عشق

----- * * * -----

درد دیرینا ڏنم.....!

يار جي ياري جا سارا يار يارانہ ڏنم
دور دانا دوست ۽ درويش ديوانہ ڏنم
ناز و نخوت جو نہ آهي نياز نئڙت ساڻ سنگ
دلربا جي دلبري ۾ درد ديرانہ ڏنم
جنهن کي سمجهيم آب - ڪوثر سو سراپا هو سراب
وسعت - صحرا ۾ پهچڻ بعد ويرانا ڏنم
طائر - لاهوت جو جنهن شاخ تي هو ڀروسو
ان جي برگ و گل ۾ خس خاشاڪ خسخانا ڏنم
خواب چڪنا چور ٿي منهنجي وفائن جا ويا
آزمائش وقت اندازا عدو وانا ڏنم
شوخي و شدت سبب هئي هر طرف حيرانگي
جنهن گهڙي پيشاني جا تيور بهيمانا ڏنم
دستگيري کان ٿي پر گوشمالي ٿي وئي
سنگ دل جا ناز نخرا سارا سلطانہ ڏنم
دوستي آهي الڳ ۽ آشنائي آ الڳ
مشڪلاتن ۾ پنهي جا رخ جداگانہ ڏنم
جت سياست جي دورنگي حاوي هڪ رنگي تي آ
انڊلٽ وارا اتي سڀ رنگ روزانہ ڏنم
ميڪده ۾ هو ڪڏهن ”مشتاق“ هن سان هم نشين
پر انهيءَ مشتاق لئي اڄ بند ميخانہ ڏنم

----- * * * -----

دوستي آهي الڳ.....!

آشنا ئي عام آهي دوستي آهي الڳ
جان بازي جام آهي دوستي آهي الڳ

محفل - عيش و طرب ۾ دوستي جو دعوي دار
هم نشين هم جام آهي دوستي آهي الڳ

آهي خوشحالي جي حالت ۾ هميشه هم خيال
هم قدم هم گام آهي دوستي آهي الڳ

دوست آهي پر پریشاني جي عالم ۾ پري
بس براءِ نام آهي دوستي آهي الڳ

آزمائش ۾ نه آهي تنهنجو ساٿي ۽ سڄڻ
هڪ خيال - خام آهي دوستي آهي الڳ

دوستي جي رنگ ۾ جو دشمني پالي پيو
يار خون آ شام آهي دوستي آهي الڳ

مرتبتي دولت تي نازان آهي جيڪر نازين
درد و غم آلام آهي دوستي آهي الڳ

جيڪڏهن ناهي ڏڪن ۾ هو برابر جو شريڪ
هي فريبي دام آهي دوستي آهي الڳ

ٿو گهري نيڪي عوض نيڪي ڪرڻ ”مشتاق“ سان
نيهن هي ناکام آهي دوستي آهي الڳ

وفا وارن تي جرمانا....!

رهيا ساڳيا نه ساقي تنهنجا باقي مئي ۽ ميخانا
نڪي ميخوار ۽ ميڪش نڪي ”مشتاق“ مستانا
چچن ٿا زير لب توکان در و ديوار محفل جا
وساري توچڏيا چالا ۽ پنهنجا دوست ديرينا
سخن جنهن جي سان هئي حمد و ثنا جي بزم ۾ رونق
هيا نعت و غزل مولود سان آباد ويرانا
ڪبي دل جوئي واري جي نه دل آزاري آ اهڙي
ڪيا ٿي پيار مان ۽ ڀرت مان جنهن پيش پيمانا
اڏامي ايڏي الفت چو وئي اک چنپ ۾ آخر
رقيب جي رهي هر وقت عادت آ عدو وانا
سنڀالي رکجو اوڪي وقت ايندا نيٺ ڪم توڪي
ڪيا ها نياز مندي جا مون جيڪي پيش نذرانا
رقيب آ ڪيو هن جي انا ڪي پي اڃان اردو
مگر هڪ ڏينهن ايندا ياد هن کي دوست ديوانا
فقيرن جي ته تنهائي به چڻ محفل جو منظر آ
اميرن جي نه اوطاقن ۾ هوندا شوق شاهانا
په ٿي ڏينهن جا آهن هوڏ هستي نٺ نانگر سڀ
نه هوندا هي هميشه لاءِ سوز و ساز سلطانا
عدالت عشق جي ۾ فيصلاهر وقت هڪهڙا
وفا وارن جي قسمت ۾ جفا وارن جا جرمانا

-----***-----

دلبري اهڙي.....!

ڪئي منهن جي وفائن جي سڄڻ سوداگري اهڙي
ڏني اي دلربا ناهي ڪڏهن مون دلبري اهڙي
برابر فرق آهي بي نيازي نياز مندي جو
مگر ٿيندي نه آهي برتري ۽ ڪمٽري اهڙي
بتايو دوستو هنن کي خبر خود احتسابي جي
تڙ پوءِ ٿيندي نه ڪنهن سان زيادتي زور آوري اهڙي
وڏائپ سان وڏو ٿيندو نه آهي ڪو وڏو ماڻهو
نهي ڪنهنڪي نٿي هرگز خدا سان همسري اهڙي
سمورا واسطا ۽ رابطا منهن ۾ متجي ويا
ڪئي ڪنهن ناهه بازيگر ڪڏهن بازيگري اهڙي
قلم سان واسطو منهن جو رهيو آهي پراڻو پر
حياتي پر ڪڏهن ناهي ڪئي مون شاعري اهڙي
دعائن جا نه ٿيندا بند دروازا فقيرن جا
پلي ٿئي سنگ دل کان سنگ باري ڏک پري اهڙي
بتو هو همنشين هن کان رڳو احوال هڪ طرفو
ملائي ها ۾ ها ڪئي مدعي جي نوڪري اهڙي
رقيب تنهنجي موقف جي ڪئي تائيد دل کولي
سچائي کان تڏهن منهن موڙي ڪئي هن نابري اهڙي
نه هر ماڻهو مسيحا آ نه هر هڪ معتبر آهي
هميشه لئي ملي ”مشتاق“ کي وئي رهبري اهڙي

صدمن سهڻ جو حوصلو ناهي.....!

محبت ۾ غم - جانان هي پهريون مرحلو ناهي
ڪٽڻ وارو ڏڪن سورن جو سارو سلسلو ناهي

متان اهل - قلم جي دوستي کي نوڪري سمجهو
هي هڪ حساس دل جو ناتو آهي هاريو ناهي

انا آڪڙ ۾ اهڙي ريت نازڪ ناتا ٺڪرائڻ
هي هنڌ ڌرمي ۽ هوڏ آهي مناسب ماڻهپو ناهي

رڳو علم و ادب وارن سان آهي دل لڳي پنهن جي
ڪڏهن ڪنهن ايري غيري سان اسان جو واهپو ناهي

اسان جي دعوت - شيراز پي آسنٽ - نبوي
خوشامد يا ڪڏهن مطلوب ڪنهن جو راضيون ناهي

رهي شيشي جي گهر ۾ سنگ باري ٿو ڪرڻ چاهين
نتيجو ڪهڙو ٿيندو توکي خود هن جو پتو ناهي

هڻي الزام دل آڙاري ڪئي دلدار تو اهڙي
خدا کي پي پسند ناهي نبي جو راضيون ناهي

منا ”مشتاق“ آهي عشق جي آڙاه مان گذريو
متان سمجهين سڄڻ صدمن سهڻ جو حوصلو ناهي

ڏيان مهران ٿو توکي.....!

ڏيان يادن جي پيٽا جي سڄڻ سرهاڻ ٿو توکي
محبت ۾ لکي سارو ڏيان مهران ٿو توکي

متان سمجهين ته ماندي دل کان تون وسري ويو آهين
اماڻيان هن سان گڏ دلبر اکين آلاڻ ٿو توکي

بنا تنهنجي او جاني زندگي منهن جي اڏوري آ
منا سمجهان مان پنهنجي ساه جو سرواڻ ٿو توکي

اڪيلائي ۾ گذريون توسان راتيون رنگ رس واريون
ڪرايان ياد اڄ ٻيهر ڀلايل پاڻ ٿو توکي

ڏني دل جي دنيا توکي لکي روز- ازل کان ئي
ڪيان تنهنجي حوالي يار پنهنجو پاڻ ٿو توکي

قبولي تنهن جي هر هڪ بي وفائي مون وفا سمجهي
لڳايان بي وفائي جي ڪڏهن ڪاراڻ ٿو توکي

قصو هڪ ڏينهن ٻن جو ناهي آهي زندگي ڀر جو
ٻڌايان منهنجي من ۾ آ متل مانداڻ ٿو توکي

دل- ”مشتاق“ جي حالت اڪر اورڻ کان ٿيا مشڪل
لکان اندر جي اڌمن جا رڳو اهڃاڻ ٿو توکي

----- * * * -----

ڪرڻ چرچا اچي ٿو....!

ٻُڌ قوم جو اڳواڻ چوڻ چا چا اچي ٿو
زخمن تي پهلا پاڻ رکڻ ڪهڙا اچي ٿو
ڪنهن پاسي وٺي قافلي کي آيو آهي
هڪ صحرا ڇڏيون ٿا ته وري صحرا اچي ٿو
هر وقت ڏٺي وينو رڳو ڪوڙا دلاسا
چا قوم سان هو بي جا ڪرڻ چرچا اچي ٿو
الله خداداد رياست جو محافظ
هر پيشوا نهالي تي هٿڻ دهلا اچي ٿو
هو محل نشين جهوپڙا پنهنجا ڪڪانوان
گهر منهنجي ڏي طوفان ڪنيون تحفا اچي ٿو
ڪشتي کي وٺي ڪهڙي طرف ويندو هو
بحران ۾ پرپور نظر دريا اچي ٿو
بي حال مهانگائي ۽ بيماري ڪيو آ
مسڪين جي گهر موت هٿڻ هالا اچي ٿو
هن کي چا خبر دال اٿو ڪهڙي اگهن تي
هر درد منهن جي گهر جا پڇي رستا اچي ٿو
هر رات بچا پيٽ بکيا روئي سمهن ٿا
وعدن تي ڪرڻ هن کي رڳو وعدا اچي ٿو
آرام سان ڪيئن هن کي پلاننڊ اچي ٿي
مزدور هٿين خالي سهي صدمه اچي ٿو
”مشتاق“ اهو دور پري ناهي جيڪو
مسڪين جي گهر کي هٿڻ تالا اچي ٿو

10 جنوري 2022ع

تقدير پنهنجي.....!

هٿن پنهنجن ۾ آ تقدير پنهنجي
هي قسمت پنهنجي آ تحرير پنهنجي
زمانو عڪس آئيني جو آهي
ڏسن جنهن ۾ تا سڀ تصوير پنهنجي
هميشه کان مكافات - عمل کي
ڏئي ٿي تقويت تدبير پنهنجي
گهرين تنهن جي رضا ر ب جي رضا ٿئي
ته پهريان ڪرڻي آ تظهير پنهنجي
ڪرين ٿو جيڪڏهن ڪنهن جي به عزت
انهيءَ ۾ آهه چڻ توقيير پنهنجي
لڪون اعمال نامو پاڻ پنهنجو
نتيجن کي ڏيون تعبير پنهنجي
محبت جهڙو ڪو هٿيار ناهي
محبت آ سدا شمشير پنهن جي
ڏجن ”مشتاق“ چو ڪنهن کي ميارون
اسان جي ترجمان تقرير پنهنجي

----- * * * -----

پياريون يادگيريون.....!

پياريون تنهنجون پيارا يادگيريون
ٿيون نيئن نظارا يادگيريون

سڄڻ ڪرياد پنهنجا عهد و پيمان
پُلائين چوپالارا يادگيريون

محبت ۾ چڏيم سڀ ڪجهه لتائي
سندم سرمايا سارا يادگيريون

مصيبتون مشڪلاتون آيون ليڪن
ٿيون منهن جو سهارا يادگيريون

هيس موجن جي وچ ۾ سير اندر
سمنڊ اندر ڪنارا يادگيريون

اڪر الفت جا آهن نقش دل تي
ٿيا دل جا اوتارا يادگيريون

جدائي ۾ به جيءَ جڪڙي رڪن ٿيون
بلاشڪ منڊ ڍارا يادگيريون

وسارڻ سان نٿيون ”مشتاق“ وسرن
ڏين هر هر اشارا يادگيريون

----- * * * -----

پيار جون ڳالهيون ڪريون.....!

اچ ته پيارا دوست دلبر پيار جون ڳالهيون ڪريون
دور سڀ دوريون ڪري ڀر پيار جون ڳالهيون ڪريون

چور قيبين جي چوڻ تي ٿي ويو آهين خفا
فتنه گر ٿيا ماڻهو اڪثر پيار جون ڳالهيون ڪريون

ياد ڪر پنهنجا پراڻا واسطا ناتا سڄڻ
سڀ وساري ويڃا ٻيهر پيار جون ڳالهيون ڪريون

ڪر ملڻ جو محب و عدو منٿ منهنجي ڪي مڃي
ڇڏ منا نه نه ۽ نهڪر پيار جون ڳالهيون ڪريون

زندگي جا ڏينهن ٿا باقي، محبت سان ملي
هر گهڙي هر وقت هر هر پيار جون ڳالهيون ڪريون

بيقرار ۾ چو گذرن زندگي جا ڏينهن ڏون
بي رخي کان آهي بهتر پيار جون ڳالهيون ڪريون

محب ۽ ”مشتاق“ جو ميلاپ رب جو راضي ٿيو
پيار ۾ خوش پنهنجو پرور پيار جون ڳالهيون ڪريون

----- * * * -----

نه تو سمجهيو نه مون سمجهيو.....!

محبت جو سفر مشڪل نه تو سمجهيو نه مون سمجهيو
اڙائي ويٺا سون پئي دل نه تو سمجهيو نه مون سمجهيو

پرڻن جنهن پير پاتو عشق ۾ ويو عمر پير اڙجي
هي دلدار آهي يا منزل نه تو سمجهيو نه مون سمجهيو

اوهان جو حسن منهنجو عشق آهن بحر بي پايان
بنيءَ جو ناه ڪو ساحل نه تو سمجهيو نه مون سمجهيو

نڪا تلوار هٿ ۾ هئي نه نڪتو تير ترڪش مان
ڪيا هڪ گهور ڪئي گهاٽل نه تو سمجهيو نه مون سمجهيو

اڏائي عشق ٿو فهم و فراست عقل وارن جي
هتي عاقل به ڄڻ جاهل نه تو سمجهيو نه مون سمجهيو

عدالت عشق جي ۾ فيصلو هر وقت هڪطرفا
ڪجي انصاف ڪٿ حاصل نه تو سمجهيو نه مون سمجهيو

نه ميخانو نه ميڪش ۽ نڪي موجود مٿي آهي
رهي مدهوش ٿي محفل نه تو سمجهيو نه مون سمجهيو

هزارن ۾ اچن ٿا مرڪندا ”مشتاق“ مقتل ڏي
مگر مقتول يا قاتل نه تو سمجهيو نه مون سمجهيو

----- * * * -----

پيرو ڪري وڃ.....!

سڄڻ هڪڙو پيرو ته پيرو ڪري وڃ
قدم قرب جا ڦيري ڦيرو ڪري وڃ

اڪيون آٿيون راهون نهاري نهاري
دڪي دل ۾ دلدار ديرو ڪري وڃ

مسيحا جو ڪم آءُ ڪي جيارڻ
او جانب جڏو جيءُ جئرو ڪري وڃ

رقيب ڄا منهنه بند ٿي ويندا سائين
ڪري مهرباني نبيرو ڪري وڃ

اوهان ڪانسواءِ آهه اونداهه چانيل
اچي دور در تان انديرو ڪري وڃ

ڪليل هوندو ”مشتاق“ جو در هميشه
ملاقات اويرو سوڀرو ڪري وڃ

..... * * *

ڪيو ڏوھ ناهي.....!

محبت ڪئي آ، ڪيو ڏوھ ناهي
سڄو عشق آهي نڳي ڊوھ ناهي

پرڻ پيار جي آھ نازڪ ڪھاڻي
ڪچي تند آھي سڄڻ لوھ ناهي

سفر عشق جو هر سفر کان اڙانگو
هي جهنگل بيابان يا ڪوھ ناهي

اوجاڳن اوسيڙن جي ستن کي ڪهڙي
سندن دل ۾ دک درد اندوھ ناهي

ڏسي هن جا تيور بسم تي وياسون
اڃان يار پورو چنڊيو چوھ ناهي

چري دل به ”مشتاق“ ناهي چري
اٿس هڪڙو محبوب انبوھ ناهي

هميش ايندو ويندو ڪر.....!

اسان جي گهر اڙي دلبر هميشه ايندو ويندو ڪر
اسان جو گهر آ تنهن جو گهر هميشه ايندو ويندو ڪر

متان سمجهين ته بيگانه وقت هوندا بند دروازا
کليل هوندو سدائين در هميشه ايندو ويندو ڪر

نڪي روڪي رکڻ وارو نڪي نالي پڇڻ وارو
نه هوندو در تي ڪو نوڪر هميشه ايندو ويندو ڪر

رهي ٿو منهنجو من ماندو ۽ دل تو لاءِ پئي تانگهي
اڪيون آتيون ڏسڻ خاطر هميشه ايندو ويندو ڪر

جدائي جي گهڙي پل پي ٿو ورهين کان به وڌ سمجهان
اڏيان ڪانگ ٿو هر هر هميشه ايندو ويندو ڪر

پلي وڃ ۾ هجي درياء ته درياء پار ڪرڻو آ
تون سهڻي آهين مان ميهر هميشه ايندو ويندو ڪر

اگهائج عرض عاشق جو رهان ”مشتاق“ ٿو هر دم
متان مون سان ڪرين نهڪر هميشه ايندو ويندو ڪر

----- * * * -----

محبت مرڻ واري ناهي.....!

محبت مرڻ سان مرڻ واري ناهي
جڏي جيءَ سان گڏ جُهرڻ واري ناهي

هي مضبوط کان آهه مضبوط رشتو
ڪچي تند وانگر چڄڻ واري ناهي

وڃي هر طرف هن جي خوشبوءِ پکڙجي
هي لوڪان لڪائي لڪڻ واري ناهي

دلين منجهه ڏيرا ڄمائي ٿي ويهي
اچڻ بعد واپس وڃڻ واري ناهي

دوائن سان هي دور ٿيندي نه دلبر
هي بيماري برحق چڏڻ واري ناهي

ڏنل ذات ڏاڻو جي ”مشفاق“ آهي
هي نعمت خدا جي ڪٽڻ واري ناهي

-----***-----

هڪ تون هجين ٻيو مان هجان.....!

رات جي پوئين پهر هڪ تون هجين ٻيو مان هجان
پوءِ نه ٿئي سهڻا سحر هڪ تون هجين ٻيو مان هجان

حال اوريندي گذاريون رات ساري پاڻ ۾
پر نه ٻئي پاڙي خبر هڪ تون هجين ٻيو مان هجان

تون رقيب جي نگاهن کان لڪي ايندو ڪجان
بيا هجن سڀ بي خبر هڪ تون هجين ٻيو مان هجان

ملڪ ۾ موجود آهن هت هزارن ۾ حسين
ڪر نه ڪنهن ٻئي جي پچر هڪ تون هجين ٻيو مان هجان

پنهنجي پاڇي سان به دل جا حال مت اورين مٺا
ماڻهو ناهن معتبر هڪ تون هجين ٻيو مان هجان

آيو قسمت ساڻ آهين رات رهن ”مشتاق“ وٽ
يروچڻ واري نه ڪر هڪ تون هجين ٻيو مان هجان

----- * * * -----

اچڻ واري ته ڪر.....!

يار هڪ پيرو اڳڻ منهنجي اچڻ واري ته ڪر
آيو قسمت ساڻ آهين ڪجهه رهڻ واري ته ڪر

لوڪ سارو ٿو پڇي محبوب تنهن جو آ ڪٿي
تون لڪي لوڪان پلي مون سان ملڻ واري ته ڪر

آڙي پاڙي وارا مون کي طعنا مهڻا ٿا ڏين
تن جي طعنن کان اچي آجو ڪرڻ واري ته ڪر

تنهنجي سودائڻ ۽ صدمن ڳڻين ڳاري ڇڏيو
پنهنجي هن بيمار عاشق کان پڇڻ واري ته ڪر

درد ۽ پيڙاءُ سارا ٿي پري ويندا پرين
نبض منهنجي تي اچي تون هٿ رکڻ واري ته ڪر

منهنجا جانب ڇو اڃان ايڏيون جدايون ٿو ڪرين
پنهنجي هن ”مشتاق“ ماندي ڏي ورڻ واري ته ڪر

----- * * * -----

ملين ها ايندي ويندي.....!

پري ڪجهه پير اچين ها ايندي ويندي
اڱڻ اجرو ڪرين ها ايندي ويندي

منا مهڻن ميارن ڪان بچڻ لئي
پرر منهن جو رکين ها ايندي ويندي

پون ها پاڳ منهن جا پي سنورجي
پتو منهنجو پچين ها ايندي ويندي

ليو پائين ها لوڪن ڪان لڪي جي
ڏڪي جا ڏڪ ڏسين ها ايندي ويندي

مان دل جو حال توسان اوريان ها
ٻڌي ڳالهون ٻڌين ها ايندي ويندي

مرادون منهنجون پوريون ٿي پون ها
جي ماندي سان ملين ها ايندي ويندي

اچڻ پنهنجون نه تو سمجهيو گوارا
سنهيو موڪلين ها ايندي ويندي

نهارو روز ٿو ”مشقات“ راهون
ڪڏهن لالڻ لڙين ها ايندي ويندي

----- *** -----

توڪي پرچاين پرين!

توڪي ڪهڙي ريت پرچاين پرين
پاند ڳل پائي ٿو پاڏاين پرين

ڪانهي طاقت جو سهي صدمه سگهان
توسان ڪهڙو سينو مان ساهيان پرين

تنهنجي فرقت ۾ پيلا ڪهڙي طرح
دل دڪي ڪي ويهي ريجهاين پرين

ناهه ڪنهن ٻئي ڏي ڏٺو اڪڙين ڪڏهن
اصل ڪان ٿي تنهن جو مان آهيان پرين

تنهنجو پرچو ۽ وري مرڪي ملڻ
ڪهڙا ڪهڙا ٿورا مان لاهيان پرين

دل ۽ اڪڙين منجهه اسـتـقبـال لئي
روز منصوبا پيو ناهيان پرين

مهرڪر ”مشتاق“ تي منڙا مدام
توسوا مان جڻڪ ڪجهه ناهيان پرين

----- * * * -----

دل تي الفت جا اکر آھن!.....

سڄڻ سان سوز سک جا سلسلا شام و سحر آھن
ھميشہ نقش دل تي ان جي الفت جا اکر آھن

پڙھيو مون درس گاه - عشق مان آھي سبق ھڪڙو
سواھن جي سبق سارا رڳو ڏوڪو مڪر آھن

عزیزن دوستن جو ساٿ ناھي فڪر ناھي ڪو
اسان جا سور ٿيا سالن کان ساٿي ھمسفر آھن

محبت کي نٿو جڳ کان لڪائي سگھجي ڪنھن صورت
اکين جا لڙڪ، آھون سرد، شاھد معتبر آھن

گلن جي سيج ناھي عشق ۽ ناھي سفر سوڪو
ھزارين مشڪلاتون ھر قدم تي منتظر آھن

نھاريو نرگسي نيٿن سان جنھن دم نازين مون ڏي
نگاھن جا نشانا ٿي ويا دل ۽ جگر آھن

نر سڌري عاشق - بيمار جي حالت حڪيمن کان
ٿيا تعويذ ٿوڻا ڦيڻا سارا بي اثر آھن

اجائي ناھ بي آرامي بي خوابي ۽ بي تاجي
محبت ۾ مٺا ”مشتاق“ سارا در بدر آھن

----- * * * -----

سندو جي ڪنارن جهڙي....!

چانڊاڻ نه آچنڊ ۾ يارن جهڙي
ڪاراڻ نه آرات ۾ وارن جهڙي
سرهاڻ گلن جي به ڀلي آهي مگر
هٻڪار اچي هن مان هزارن جهڙي
محبن کي لڳي شل نه ڪڏهن ڪوسو واءِ
ڏس تازگي چهري تي بهارن جهڙي
هن سينڌ ڪڍي وار ڪيا پنهنجا به اڌ
هو هو به هو سنڌو جي ڪنارن جهڙي
جڻ مينهن کانپوءِ رنگ نڪيريا انڊلٺ
هر هن جي ادا نوري نظارن جهڙي
نرگس کي ڏٺو آهي غزاله به ڏنم
اکڙين ۾ جهلڪ آهي خمارن جهڙي
دنيا جي حسينن ۾ هزارين خوبيون
پر ڀرت نه ڪنهن منجهه پيارن جهڙي
لفظن نه ڏٺو ساڻ ملاقات مهل
ڪا ڳالهه ڀلي ناهه اشارن جهڙي
جي پير پوي عشق ۾ پٺتي نه ڪڏهن ٿي
هي سوچ سڄڻ آهي خسارن جهڙي
”مشتاق“ محبت ۾ آسهڻو سڀ ڪجهه
ڪڍ بڙڪ زبان مان نه ميارن جهڙي

----- * * * -----

اهل - نظر سمجھي سگھي!.....

درد منهنجي ڪي نٿو ڪو ڊاڪٽر سمجھي سگھي
منهن جي ارمانن ڪي ٿو اهل - نظر سمجھي سگھي
نانءُ جي جمهوريت ۽ نانءُ جي آزادي آ
بد ڪان ٿيا بدتر پئي ڪو معتبر سمجھي سگھي
پيڙ جي ٿو پورهيت، پورهيو ڪرڻ جي باوجود
پر نٿو ظالم سماج ان جي خبر سمجھي سگھي
بي اجهو پيرين اگھاڙو پيت بکيو ٿو گھمي
هن جي هن دک درد ڪي ڪٿ بيخبر سمجھي سگھي
هر غريب آهي رياست ۾ برابر جو شريڪ
هي حقيقت ٿو ڪٿي ڪو مقتدر سمجھي سگھي
عدل پئسن تي وڪامي جيڪڏهن بازار ۾
پوءِ ڪٿي انصاف جو منصف اڪر سمجھي سگھي
عقل ۽ دانش تي غالب جت جهالت جا جتا
هي ڪهاڻي ڪير ڪنهن جي سرسڙ سمجھي سگھي
ظلم جي گھاڻي ۾ ظالم پاڻ آخر پيڙبو
ڳالهه آهي مختصر ڪو مختصر سمجھي سگھي
ڪاش پيدا ٿي پوي ”مشتاق“ مرد - حق هتي
چو هجي مسڪين هر دم دربدر سمجھي سگھي

انڪار ناهي بي سبب.....!

نئين بهاني ساڻ نهڪريار ناهي بي سبب
هر خبر تي ايڏي ڪاڻڻ خار ناهي بي سبب

ظاهري ناهي علالت جي علامت جيڪڏهن
پر يقين ڄاڻج ته هي بيمار ناهي بي سبب

ڪين ٿيندا اڏما اندر جا زبان بندي سان بند
منهنجي خاموشي به ڄڻ اظهار ناهي بي سبب

نرگسي نيٽن ۾ تنهنجي آهي جادو جو اثر
مئي بنا پي مست هي ميخوار ناهي بي سبب

منهنجي ايڏي عاجزي ۽ نياز مندي باوجود
تنهن جو هي تلخي پريل تڪرار ناهي بي سبب

عاشقن کي آزمائڻ يا ٿو تڙپائڻ گهرين
سيند سروي ساڻ گڏ سينگار ناهي بي سبب

عمر پر گڏجي رهڻ جو هو وچن ”مشتاق“ سان
اوچتو ئي اوچتو انڪار ناهي بي سبب

----- * * * -----

منزل تي رسائي ٿي وئي منهن جي.....!

عجيبن سان جڏهن ڪان آشنائي ٿي وئي منهن جي
ته سمجهان ٿو خدا جي جن خدا ٿي وئي منهنجي

قيامت جي گهڙي هئي يا هيو محشر جو هي منظر
جڏهن جنهن ڏينهن جانب ڪان جدائي ٿي وئي منهنجي

ڏنم جي ساه سڏڪي سڏڪي تنهنجي پاڪ پيرن ۾
سڄڻ سمجهو ته گويا فرض ادائي ٿي وئي منهنجي

ڪري ٿو خوبرو پنهنجي اڱڻ تي آجيان جيڪر
حياتي ۾ حقيقي رهنمائي ٿي وئي منهنجي

اميرن جا نه ڏسندو نٿ ٺانگر ڪنهن به پر هاڻي
پسند پنهنجي پرين کي آگدائي ٿي وئي منهنجي

رقيب جي اڳيان مون کي سڏي هن ڀر ۾ ويهاريو
مٺي محبوب وٽ هي مرحبائي ٿي وئي منهنجي

پتو ڏس يار جو ڏئي ڪنهن پرين جي پار پهچايو
ته جن ”مشتاق“ منزل تي رسائي ٿي وئي منهنجي

----- * * * -----

شخص جاهل کي ڏسي.....!

ٿي وئي مدهوش محفل مير محفل کي ڏسي
علم جي مسند اتي هڪ شخص جاهل کي ڏسي
کيتري انصاف جي اميد منصف کان ڪجي
عدل جي ڪرسي تي قابض پنهنجي قاتل کي ڏسي
حڪمران هوڪا هٿن ٿا امر بالمعروف جا
پر پریشان قوم، گڏ، هن ساڻ باطل کي ڏسي
بدزباني بي حياتي جي گرم بازار آ
ليلاپي محفوظ ناهي پنهن جي محفل کي ڏسي
دريا جي موجن کان وڌ سونامي جو سيلاب آ
هر طرف سانگي پریشان دور ساحل کي ڏسي
ڪانگ ڪوئل ٿو سڏائي، ڇهرا بلبل ٿي ويا
گلستان ماتم ڪده اهڙن عنادل کي ڏسي
مُدعي مجرم ۽ مجرم مدعي بنجي ويا
جج به ڏيندا فيصلو فرياد- داخل کي ڏسي
”گل ڪلايا“ جنهن جي گل پاشي تي گل پاشا هيا
خير جي ڪهڙي ڪجي اميد ڪاهل کي ڏسي
روضي اطهر مسجد- نبوي جي گستاخي سبب
دل ٿي پاره پاره بي ايمان بزدل کي ڏسي
ملڪ ۾ ”مشتاق“ ايندو نيٺ اهڙو انقلاب
سڀ پڄي ويندا ڀڳوڙا مرد- ڪامل کي ڏسي

----- * * * -----

خدا ڄاڻي ته ڇا ٿيندو...!

سراپا سنگ دل دلبر، خدا ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
اسان جو عشق پي اٿڻ، خدا ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
هو پنهنجي حسن تي نازان، اسان الفت جا البيللا
سندس ثاني نه ڪو همسر، خدا ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
وفائن ۽ جفائن جو ازل کان سلسلو جاري
ڪمي ڪنهن ۾ نه آ، ڪنهن پر خدا ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
هو آهي مست موجن ۾، فراقن ۾ ڦٽيل عاشق
اڪيون ڄڻ نار جو نيسر، خدا ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
منا تنهنجي ملڻ لئي ٿو بيبان جهنگ جهر جهاڳيان
هي ديوانو ڦري در در، خدا ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
هئا دل ۽ جگر اڳ ۾ ئي زخمي پر مُڪا محبن
نگاهن جا نوان نشتر، خدا ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
مان ڳوليان سهڻي ٿي ميهار کي دريا جي موجن ۾
ڪڏهن هن ڀر ڪڏهن هن ڀر، خدا ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
رهي “مشتاق” ماندي جو سدائين ساھ سڌڪن ۾
ڪڏهن اندر ڪڏهن ٻاهر، خدا ڄاڻي ته ڇا ٿيندو

..... * * *

... رنگين نظارا ڇڏبا...!!

ٿي پرت پرين سان ته پيارا ڇڏيا
دامن جو جهليم تنهن جو سهارا ڇڏبا

درياءَ جي موجن جو مزو آهي الڳ
جي سير ۾ گهڙيو ته ڪنارا ڇڏبا

مون تنهن جي اکين جو آڏنو جادو جڏهن
جوڳين جا مڪر مند ۽ ڍارا ڇڏبا

دل دل سان ڪيو آهي، سڄڻ سودو نقد
اوڏر ۽ رڪت وارا خسارا ڇڏبا

اکڙين سان بهاريان پيو اڱڻ تون ٿو اچين
گهر صاف ڪرڻ وارا بهارا ڇڏبا

هر حال ۾ ”مشتاق“ اوهان ساڻ جڙيل
دنيا جا هي رنگين نظارا ڇڏبا

----- * * * -----

دوست دشمن برابر.....!

اسين عشق جي راهه جا آهيون رهبر
محبت جي رستن جا آهيون مسافر

نه گهر جي نه تڙ جي نه تن جي نه ڏن جي
رڪون سُنڌ نٿا يار ڪنهن شئي جي ڪنهن پر

نڪي ننڊ نيٽيئن نه دل آهي پيٽئين
سدا پنهنجي سوچن ۾ گم شم گداگر

خطا هوش آهن، نه پنهنجي خبر ڪا
ڪڏهن آهيون هن پر ڪڏهن آهيون هن پر

نه پنهنجن پراون ۾ ڪو فرق سمجهون
ٿيا دوست دشمن اسان وٽ برابر

رهون حال کان پاڻ بي حال هر دم
ائين حال پنهنجو رهي ٿو سراسر

رهي فقر و فاقو سان پنهنجو پيار
سدا مست موهن ۾ دل جا تونگر

محبت جي ناتي سان ”مشتاق“ سڏجون
ڪيون ڳالهه تنهنجي پلا ڪهڙي هر هر

----- *** -----

ڪهاڻي پرت وارن جي...!

خبر ڪهڙي پڇين ٿو عشق جي ۽ عشق وارن جي
رهن دريا جي موجن ۾ نه ست ڪندي ڪنار جي

رڪن دل جو چمن آباد الفت جي فضائن ۾
خزان جو ٺاهه ڪو خطرو نڪا خواهش بهارن جي

رهن خوشحال ٿا هر حال ۾ بي حال بيراڳي
نه حاجت ڪنهن حمايت جي نه ڪا سُهمت سهارن جي

اڏي تي سر رکڻ جي لاءِ آهن هر گهڙي آنا
نڪا تشویش تن ۾، تنڪي تيرن جي ترارن جي

سڪن ۾ ساهه گهٽجي پر ڏڪن کي ذات ٿا سجهن
غذا بڻجي وڃي ٿي بيقرار بي قرارن جي

پري کان ئي لڳن پتڙا ٿا بلڪل نينهن جا نانگا
بٽيل تصوير اوسيئڙن اوجاڳن انتظارن جي

حقيقت عشق جي معلوم ٿئي ”مشتاق“ ناممڪن
ڪهاڻي جا قلم لکندو پيارن پرت وارن جي

----- * * * -----

سيم و ز سارا سراب.....!

عشق، سوز و ساز ۾ جيسين نہ تن من دن ڪباب
تيسين رهندو عبد ۽ الله ۾ هر دم حجاب
”مان“ جي من مان ميخ نڪري تن تنواري تون هي تون
ان جو دنيا آخرت ۾ ناهه ٿيڻو احتساب
نيسي ناپودي نوڙت نياز ۽ نهڻائي ڪر
هوڏ هڻ هستي تڪبر ۽ غرور آهن عذاب
دين جي دولت بنا دنيا دورنگي توڪو آه
مرتب مال و متاع ۽ سيم و ز سارا سراب
منهنجون محروميون مچان ٿو منهن جي ڪوتاهين ڪري
ورن تنهنجي پيار جو پيارا پرين ڪو حد حساب
بخش ڪر کاتو کلڻ ريءَ ورن بخشش آڏڪي
جيڪڏهن ڪوليندين منهن جو ڪارنامن جو ڪتاب
گهيري ورتو مشڪلاتن ساڻ گڏ محرومين
لطف پنهنجي ساڻ ڪر آسان تر ارڏو عذاب
جيڏو تنهنجون نانءُ آهي جيڏو آرحم و ڪرم
اوتري اميد رحمت جي رڪان عالي جناب
معاف ڪر ”مشتاق“ کي صدقي محمد مصطفيٰ
دردمندن جي دُعا مقبول ڪر ۽ مستجاب

----- * * * -----

وڌيو سرمايو ميان صاحب جي ملڪيت ۾.....!

حڪمران قوم تي ڪئي ڪاهه رب ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
خوشامندڙين ڪئي وهواهه رب ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
وڏي جمهوريت جو نانءُ قائم بادشاهي ڪئي
وزيراعظم ٿيو شاهن شاهه رب ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
غرض آهي رياست سان نه ڳڻتي قوم جي آهي
رڳو آفڪر - تخت و جاهه رب ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
ڪن ۾ ڪشتي، ڪشتيان وڏي ويو قوم جي آهي
تباهي جو هي منظر آهه رب ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
ڪئي سوداگري جمهوريت جي نالي ۾ يارن
هي سارو هو ٺڳي جو ٺاهه رب ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
ڪري ٿو ملڪ جي خدمت تجارت جي طريقي سان
ڪيو جن قوم کي گمراهه رب ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
هنيل راتاها سالن کان هيا ڪجهه خاندان جا
حقن کان ماڻهو ٿيا آگاهه رب ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
ڏهوڻو ٿي ويو سرمايو ميان صاحب جي ملڪيت ۾
ڪئي آهه هتي همراهه رب ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
ڪيل خوشحالي جا وعدا نپائي هو سگهيو ناهي
ڪجي ويو قوم جو ويساهه رب ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
ڪيو چادر ۽ چوڏيوارِي جو آچاڪ پردو جن
گهرن ۾ ٿا گهرن بيگاهه رب ڄاڻي ته ڇا ٿيندو
وڏي ويا چوري اغوا ڌاڙا ڦرلٽ ۽ مهانگائي
پري ٿي چو طرف پئي باهه رب ڄاڻي ته ڇا ٿيندو.
سجاڳي جو ڏنو ”مشتاق“ سڌ عوام کي آهي
گواهه آهن هي مهرو ماهه رب ڄاڻي ته ڇا ٿيندو

----- * * * -----

ڪڏهن ڪهڙا ڪڏهن ڪهڙا.....!

جنون جا جوش ۽ جذبا ڪڏهن ڪهڙا ڪڏهن ڪهڙا
خطا ٿيا هوش جا حربا ڪڏهن ڪهڙا ڪڏهن ڪهڙا

اڙانگهو ۽ انوکو عشق جو آهي سفر سارو
سڪايل لئي سڪن صدمو ڪڏهن ڪهڙا ڪڏهن ڪهڙا

پتنگ وانگر مڙيا مچ تي جتي محبوب جي منزل
اچن چائنٽ چمڻ چريا ڪڏهن ڪهڙا ڪڏهن ڪهڙا

الستي عشق آلاپن بنا سازن سرودن جي
بتائڻ نينهن جا نغما ڪڏهن ڪهڙا ڪڏهن ڪهڙا

ڪڏهن جنگل ڪڏهن دريا ڪڏهن پاندي بهارن جا
نه ست منهنجي سهن صحرا ڪڏهن ڪهڙا ڪڏهن ڪهڙا

سڪن ۾ ها سوين ساٿي ڏکن ۾ ڪنهن نه ڏک ڏوريا
چڏي ويا دوست سڀ گهرا ڪڏهن ڪهڙا ڪڏهن ڪهڙا

رکي ”مشتاق“ ٿو مطلب رڳو محبوب، هڪڙي سان
اچن سامهون سوين چهرا ڪڏهن ڪهڙا ڪڏهن ڪهڙا

----- * * * -----

همسفر گهر جي!

عشق بيباڪ بي خطر گهر جي
آهه ۾ باهه جو اثر گهر جي
حسن موجود هر جڳهه آهي
پر ڏسن لاءِ ٿي نظر گهر جي
درد کان ڪا به دل نه خالي آ
ڪو رفوگر يا چاره گر گهر جي
هر مرض جو علاج آ ممڪن
پر معالج به معتبر گهر جي
ڪو ڪو ماڻهو آ ماڻهپي وارو
ڪنهن کي ڪنهن کي سڏڻ بشر گهر جي
ڊپ نه دارو رسن جو ڏي هر گز
ناصحا نيئن ٿو ندر گهر جي
راهزن راهبر سڏائڻ ٿا
رهبر ٿي لاءِ راهبر گهر جي
ٽوڙ ٿو جيڪڏهن جهود آهي
هڪ پٿر، موجزن لهر گهر جي
بت پرستي ٿئي جي ڪعبي ۾
ڪو خدا جو پيام بر گهر جي
عشق جي راهه تي گهڙي پل لئي
زندگي پر جو ٿو ٿمر گهر جي
درد دل جا سنڀالي رک ”مشتاق“
هر سفر لاءِ همسفر گهر جي

----- * * * -----

وقتي شفا مان ڇا ٿيندو...!! سنڌ حڪومت جو ڪمشنري نظام آڻڻ

خبر ناهي ته پنهنجي قوم جي قسمت جو ڇا ٿيندو
جڏهن خود غرض ليڊر ان جو رهبر رهنما ٿيندو
نڪو عوام جو الڪو نڪا پرواهه پنهنجن جي
عدو جي چار ۾ ڪيسين هو مرغ - مدعا ٿيندو
جڏهن دشمن جو مقصود - منزل منهنجي بربادي
الائي هو ڪڏهن هن سازشن کان آشنا ٿيندو
گهرن ٿا منهنجي ڌرتي تي ڪرڻ بي دست وپا مونڪي
خدا حامي نبي ضامن علي مشڪلڪشا ٿيندو
فضا ۾ هر طرف پوست ۽ گهپراهت جو عالم
انهيءَ ماحول ۾ مرد - خدائي دلڪشا ٿيندو
سر - بازار وڪڻي سنڌ ۽ سنڌين جا حق جيڪو
سو اڳتي سنڌ ۽ سنڌين جي ڪهڙي ساهتا ٿيندو
اڪين آڏو اسان جي جنهن گذاري زندگي ساري
پڌائي پاڻ ڪي هو ڪيستائين پارسا ٿيندو
سموريون سازشون ۽ چال بازيون ختم ٿي وينديون
خبر تنڪي تڏهن پوندي جڏهن ليڪو صفا ٿيندو
ڪٿيو ڪاٿيندا ڪيستائين هو وڏڙن جي نالن ۾
جڏهن يوم، حساب آيو ته پوءِ محشر ٻپا ٿيندو
نه ڏوڪو ڪاء نه ڏوڪو ڏي اهو ڏوڪو دغا ٿيندو
مرض جيئن ڪهنو ٿيندو ويندو آخر لادوا ٿيندو

رکي ڏس نبض تي هت قوم جي ڌڙڪن کي پرکڻ لئي
 ڪئي جي ختم خاموشي خدا جي خلق ڇا ٿيندو
 نه ڏيو ڪوڙيون تسليون قوم کي بس سادڙو سمجهي
 جڏهن بگڙي پئي جنتا ته شام - ڪربلا ٿيندو
 مرض هي لادوا ناهي مگر تفتيش اڻ پوري
 مفادن جو هجي سوڌو نه حاصل مدعا ٿيندو
 دوا اهڙي هجي جنهن سان شفا ڪامل ٿئي حاصل
 طبيب - مهربان وقتي شفا مان ڇا پلا ٿيندو
 اڪيون ٻوٽي ڪئي جن جي حمايت سنڌ جي ماڻهن
 پلاهي قرض سنڌين جو ڪڏهن تن کان ادا ٿيندو
 هو ڀڳڙن مٿ تي وڪڻڻ آيا آهن سنڌ سنڌين جي
 جڏهن رد - عمل ٿيندو ته پوءِ بي انتها ٿيندو
 رهي پنهنجن پراون ۾ نه پرکڻ جي صلاحيت
 جو خود گمراهه آ ڪهڙو بين جو رهنما ٿيندو
 ڪراچي کان وٺي ڪشمور تائين مالڪي پنهنجي
 ڪري جو شڪ اهڙو دوست پي دشمن نما ٿيندو
 مٿر خاموشي جي چو منتخب مجلس جي منهن تي آ
 انهن مان نيٺ ڪو ”مشتاق“ هڪ مرد - خدا ٿيندو

تاريخ ۲۰-۸-۲۰۲۱ع

ڪمشنري نظام جي ٻيهر تبديلي وقت سنڌ جي پڪار.....!

سنڌ جاون فيصلو ڪهڙو ڪيو ترميم جو
خود رکيو پهريون پٿر چڻ سنڌ جي تقسيم جو
سنڌ جاوا ڪرسي خاطر سنڌ جا دشمن ٿيا
سنڌي ٽوپي ۾ اهي غيرن جا چڻ ايجنٽ ها
جيڪڏهن سنڌين ۾ غيرت آهي ڌرتي ماءُ جي
داخلا ڪن بند پنهنجي گهر ۾ پاڙڻي پاءُ جي
جيڪو غيرن کي رکي راضي ٿو وڪڻي سنڌ کي
ڪو قبوليندو نه جعفر مير جهڙي گند کي
سنڌ ساري جو ڪراچي شهرن سان ئي شان آ
حيدرآباد ان جي دل آگويان ان جي جان آ
سنڌيو گڏجي ڪيو دشمن جو گهيرو تنگ اڃ
سنڌ وارن کي پڪاري سنڌ جو ٿو ننگ اڃ
سنڌ کي وڪڻڻ گهرن ٿا سنڌ جا غدار اڃ
سنڌ جي دشمن بڻي آ سنڌ جي سرڪار اڃ
چڻ ڏينهن لئي حڪومت کي بچائڻ واسطي
سنڌ ۽ سنڌين کي بي دردي سان ڪهڻو ٿو پوي
آيو مرڪز کان اهو پيغام آهي سنڌ کي
سنڌ جي قرباني جو پيغام آهي سنڌ کي
ناهي ڪرڻو اهڙي حاڪم جو ڪڏهن پي انتخاب
جو هڻن پنهنجن سان پنهنجن جو ڪري خان خراب
ڪنهن به آمر کان ٿيو آهي نه اهڙو فيصلو
جهڙو جمهوري حڪومت آندو آهي زلزلو

ٿي ويا پڻو شهيد ۽ بي نظير اڄ بي قرار
 فيصله اهڙي تي ماتم ڪن ٿا ماڻهو بي شمار
 چو اڃان خاموش آهن پنهنجا ميمبر ۽ وزير
 هڙي هاڃي ۾ انهن جو ناهه چو زندهه ضمير
 دين ۽ ايمان انهن جو پارتي جي آ ٽڪيٽ
 هڪ ٽڪيٽ جي بدلي ڪن ٿا قوم جي قسمت لپيٽ
 سنڌ ۽ سنڌين جي مستقبل جو آهي هي سوال
 غور ڪريو آئنده نسلن جو ٿيندو ڪهڙو حال
 وڻي وڪامي سنڌ آهي پنهنجي پوتارن هٿان
 جاءِ ملندي قبر جي هاڻي پلاٽن کي ڪٿان
 مصلحت خاطر اوهان اڄ پي اڳر غافل رهيا
 سنڌ جي تاريخ ۾ ڇڻ سڀ جا سڀ قاتل ٿيا
 ٿي پڪاري سنڌ هر فرزند غيرت مند کي
 سنڌ تان قربان ڪريو پنهنجي جان ۽ جند کي
 سنڌ خاطر ڪرڻو آهي سارو ڪاروبار بند
 جيڪڏهن رڪڻي سلامت آهي پنهنجي پياري سنڌ
 سنڌ ٿي تقسيم ويندي جيڪڏهن آهيون ستل
 مصلحت خاطر يا ڪنهن جي خوف کان آهيون ڊنل
 اڄ پيا جاڳي سمورا سنڌ جا عالم اديب
 سنڌ جي آهي بقاء ۾ سنڌ وارن جو نصيب
 سنڌ ڌرتي سان ڪيو سڀ سنڌ وارن هي وڃن
 سنڌ خاطر آ ٻڌو سر ساڻ سرواڻن ڪفن
 جيستائين سنڌ جي ساڳي رهي صورت بحال
 تيستائين جاري رهندي سنڌ وارن جي ڌمال

تاريخ ۲-۹-۲۰۱۲ع

حساب ٿيندو حساب ٿيندو.....!

قريب يوم حساب آهي ذري ذري جو حساب ٿيندو
لڳائي آهي عوام عدالت چڱي بري جو حساب ٿيندو

اسان جا واهڻ اسان جون وستيون شهر اسان جا اسان جون بستيون
لٽي ڏنيون ڇو ڇڏي ڏنيون ڇو هٿن سان پنهنجي لکي ڏنيون ڇو
هي آهي ويساه گهاتي ڪيڏي هلائي سندين تي کاتي ڪيڏي
حبيب هاڻي حساب ٿيندو ذري ذري جو حساب ٿيندو
لڳائي آهي عوام عدالت چڱي بري جو حساب ٿيندو

نٿڻڪي ناهي نٿڻڪي ناهي وڪڻي ناهي ۽ ونڊڻي ناهي
هي ڌرتي وڏڙن جي آمانت ڏي ن ڪنهن کي ڪرڻ خيانت
سڄاڳ آهن سڄاڳ آهن زمين جا وارث سڄاڳ آهن
حبيب هاڻي حساب ٿيندو ذري ذري جو حساب ٿيندو
لڳائي آهي عوام عدالت چڱي بري جو حساب ٿيندو

پتي نظام جي نانءَ تي هي تير سنڌ جي هانءَ تي
هلايو گڏجي هي دشمنن ڇو سنڌ ڄاڻن ۽ ڌارين ڇو
اٿو اي غيرتمند اٿو اڄ نبيرو سنڌ جو ٿي ويو اڄ
حبيب هاڻي حساب ٿيندو ذري ذري جو حساب ٿيندو
لڳائي آهي عوام عدالت چڱي بري جو حساب ٿيندو

کپي نه اهڙي ڪڏهن قيادت جئڻ اسان جو ڪري قيامت
وطن ۾ ٿي بي وطن ڪري جا اسان جي هانءَ تي مڱ ڏري جا
وطن جا ”مشتاق“ ڪاڏي ويندا ڪٿي ڪٿي دربر هو ٿيندا
حبيب هاڻي حساب ٿيندو ذري ذري جو حساب ٿيندو
لڳائي آهي عوام عدالت چڱي بري جو حساب ٿيندو

تاريخ ۱۱-۱۱-۲۰۰۲ع

قبول ناھي قبول ناھي!.....!

ھي بلدياتي نظام تنهنجو قبول ناھي قبول ناھي ھي سنڌ سان انتقام تنهنجو قبول ناھي قبول ناھي ڪيو ٿا سنڌ ڇو ٽڪرا ٽڪرا ڪيو ٿا بي گھر ڇو سنڌين کي ھي ڪارنامو تمام تنهنجو قبول ناھي قبول ناھي

نسور و ناحق ھي بل سمورو ھي سنڌ وارن خلاف سازش عذاب ھي انتظام تنهنجو قبول ناھي قبول ناھي سياه قانون سڏجي ھن کي، يا ظالماڻو نظام چئجي عجيب ھي اھم تمام تنهنجو قبول ناھي قبول ناھي

اسان جي ڌرتي لکي ڏيو ٿا اسان کي بي دست و پا ڪيو ٿا وڌيڪ ھاڻي قيام تنهنجو قبول ناھي قبول ناھي دليل ڪوڙا بيان ڪوڙا ڪڏھن نہ گھمراھ قوم ٿيندي ڏٺو سٺو صبح و شام تنهن جو قبول ناھي قبول ناھي

غيور فرزند سنڌ جا سڀ ٻڌي ڪفن سر سان آيا آھن انھن کي اڄ احترام تنهنجو قبول ناھي قبول ناھي گھرين ٿو ھر سنڌي مرد عورت ڀڄو ڀڄو ۽ ٻيو جوان ھميشہ بڻجي غلام تنهنجو قبول ناھي قبول ناھي

حلال کي ٿو حرام سمجھين حرام کي ٿو حلال سمجھين ھي حاڪماڻو حرام، تنهنجو قبول ناھي قبول ناھي نہ جنهن جي سجدن ۾ ڪا صداقت نہ جنهن جي وعدن ۾ ڪا وفا ٿي ھي بي ڀروسو امام تنهنجو، قبول ناھي قبول ناھي

حبيب پنهنجا حريف سمجھي ھٿين ٿو تن جي حقن تي ڌاڙو حريف ٿيو ھم ڪلام تنهنجو قبول ناھي قبول ناھي وجود منهن جي جي دشمنن کي ڪرين ٿو ”مشتاق“ تي مسلط ھي جانور بي لغام تنهنجو قبول ناھي قبول ناھي

۹-۱۰-۲۰۱۲ع

ڪنهن جي ڪاتي ۾.....!

شهيدن جو ويورٽ رائگان ڏس ڪنهن جي ڪاتي ۾
پڇن اهل - زمين ۽ آسمان ڏس ڪنهن جي ڪاتي ۾

هي آهي اهليت تنهنجي يا صدقو آ شهيدن جو
جو آهين بزم ۾ اڄ برجمان ڏس ڪنهن جي ڪاتي ۾

ڏني پوري ڪتب جي قوم لئي قرباني ڪنهن آهي
ويو نازل ٿي ڪوئي ناگهان ڏس ڪنهن جي ڪاتي ۾

نه قاتل ٿيا ڪهڙي ۾ نڪي فرياد داخل ٿيو
هي سارو الميو آ الامان ڏس ڪنهن جي ڪاتي ۾

خوشامندڙيا ته خوش آهن ڏنو جن سات سورن ۾
سچن جو ناه ڪو نالو نشان ڏس ڪنهن جي ڪاتي ۾

هيا جت هنجھ ات هيڙها جتي ڪوئل اتي ڪپريون
گلستان غمزده آ منهن جي جان ڏس ڪنهن جي ڪاتي ۾

شهيدن جي امانت آ جماعت جو جڻو سارو
پريشان پير توڙي نوجوان ڏس ڪنهن جي ڪاتي ۾

ٿيا “مشتاق” اڄ محروم، موجن ۾ منافق سڀ
نفعي کان پي زياده آزيان ڏس ڪنهن جي ڪاتي ۾

-----***-----

محبوب سان محبوب آهي هم ڪلام.....!

خادم و مخدوم جو هي پاڻ ۾ ناھي پيام
پرھتي محبوب سان محبوب آھي هم ڪلام
فرق ناھي جت رھيو ڪو طالب و مطلوب جو
ڪئين ڀتو پوندو مُجِب ۽ مهلقا محبوب جو
پن دلين جي هڪ هجڻ جي آھي اهڙي ماجرا
ست ڪراما ڪاتبين کي پي نه جنهن جي آھ ڪا
جن جي رڳ رڳ ۾ سمايل آھي ساڳيو سوز و ساز
ناز ۽ انداز ساڳيو نينهن ساڳيو ۽ نياز
حسن جو ۽ عشق جو ڏس هر طرف آھي ظهور
فلسفو ”تومن شدي من توشدم“ نروار نور
منهنجي من ۾ جيڪي گذري هُت به ساڳي آچار
پاڻ ۾ آھي مليل روحن جي گویا تند تار
آھي سمجهڻ کان به مشڪل ۽ پروڙڻ کان پري
ڪير ڪنهن لئي آه آتو ڪنهن جي ڪنهن لئي دل گھري
جنهن به پیتو پرت سان آھي پيالو پيار جو
پوءِ سمجهو زندگي پريار ٿي ويو يار جو
وئي انا متجي دو رنگي ۽ دوئي سڀ دور ٿي
تون هي تون جي هر طرف کان نئين دنيا معمور ٿي
خط لکان ڪنهن کي لکان خط ۾ ڀلا ڇا ڇا لکان
حال پنهنجو پاڻ کي ڄڻ پاڻ ٿي وينو ڏيان
پارڪن جي پرڪ کان ”مشتاق“ هي آھي محال
عشق ٿو محبوب ۽ مخدوم کي ڪيئن هڪ ڪري

----- * * * -----

ٿي ٺاٺ سمورا ٺا ويندا...!

ٿي ٺاٺ سمورا ٺا ويندا
بس نانء الله جو باقي رهي

هي مال مڙيون ۽ ماڙيون محل
هي مالوندن جا ميڙا متل
هي شاهڻا شب روز شغل
ٿي ٺاٺ سمورا ٺا ويندا
بس نانء الله جو باقي رهي

هي هوڏ ۽ هستي جو جلوو
دن دولت جو ناگاه نشو
هي هوندا سڀ ماضي جو قصو
ٿي ٺاٺ سمورا ٺا ويندا
بس نانء الله جو باقي رهي

جنهن تخت و تاج تي يار ڪڏين
چڻ ريت تي ويٺو محل اڏين
تون پنهنجو زوال ٿو پاڻ سڏين
ٿي ٺاٺ سمورا ٺا ويندا
بس نانء الله جو باقي رهي

هي نوڪر چاڪر پهريدار
تنهن جي حڪم جا هر دم تابعدار
هڪ ڏينهن هي هوندا توکان ڌار
ٿي ٺاٺ سمورا ٺا ويندا
بس نانء الله جو باقي رهي

هي محفلون عيش و عشرت جون
هي رونقون دن ۽ دولت جون
اڄ تائين نه آهن ڪنهن سان رهيون
ٿي ٺاٺ سمورا ٺا ويندا
بس نانء الله جو باقي رهي

هي زردا پلاء ۽ بريانيون
هي حلوا مال پٽڙا ۽ منايون
سڀ ڏينديون توتي يار گواهيون
ٿي ٺاڻ سمورا ٺا ويندا
بس نانءُ الله جو باقي رهي

هي دنيا ساري دورنگي آ
ڪي ڪنهن سان هم آهنگي آ
بس چار ڏينهن جي زندگي آ
ٿي ٺاڻ سمورا ٺا ويندا
بس نانءُ الله جو باقي رهي

ڪر هوش چڙي ڏي پاڻ پٽڻ
هڪ ڏينهن هتان هلايو آ سڄڻ
نيڪي جو ٿمر گڏ پاڻ ساڻ ڪڻ
ٿي ٺاڻ سمورا ٺا ويندا
بس نانءُ الله جو باقي رهي

هت رهجي ويندو مال ۽ دن
بس توسان هوندو تنهنجو ڪفن
ڪري مائٽ ايندا توکي دفن
ٿي ٺاڻ سمورا ٺا ويندا
بس نانءُ الله جو باقي رهي

بس تون ۽ تنهنجي انديري قبر
هي تنهن جو آخري آهي سفر
ات پڇيندا ملائڪ ساري خبر
ٿي ٺاڻ سمورا ٺا ويندا
بس نانءُ الله جو باقي رهي

هر جان کي هڪ ڏينهن هلايو آ
هن فاني جڳ کي ڇڏيو آ
”مشتاق“ ٿمر گڏ ڪرڻو آ
ٿي ٺاڻ سمورا ٺا ويندا
بس نانءُ الله جو باقي رهي

-----* * *-----

قطعات

(درشان - مصطفيٰ صلي الله عليه وآله وسلم)

پنهنجي روزن ۽ نمازن تي نه آهي ڀروسو
چوٽڪارو ناه ممڪن رب جي رحمت کانسواءِ
ڏينهن قيامت جي ڳڻيا ويا جيڪڏهن سڀ ڏوهه ڏاڍ
ناه ڪو چارو نبي تنهن جي شفاعت کانسواءِ

عطا ڪئي پنهن جي پانهي کي خدا اهڙي زبان آهي
ثناء مصطفيٰ ۾ رات ڏينهن رطب اللسان آهي
زبان کي ۽ قلم کي ڪر عطا قوت اها مولِي
ثنا اهڙي ڪيان جيڪا سندس شايان- شان آهي

ثنا تنهنجي لکن خاطر قلم اهڙو ڪٿان آڻيان
ڪرڻ تعريف تنهن جي لئي زبان اهڙي ڪٿان آڻيان
نڪي همٿ زبان ۾ آنڪي قوت قلم ۾ آ
بيان ڪان آهي جو ٻاهر ڪٿان ان جو بيان آڻيان

ڪرين شامل اڳر پنهنجي غلامن جي قطارن ۾
ته هوندو منهنجو نالو پي خدا وارن پلارن ۾
تمنا آهي شل مولِي ڪري پوري تمنا هي
ٻهاريدار بٽجي روضي جو ٿيان بخت وارن ۾

تو مسڪينن غريبن کي گلي لاتو منا سائين
يتيمن کي پي پاڪر پيار سان پاتو منا سائين
اڀوجهن سادڙن جي تنهن جي در تي ٿي پذيرائي
اڙين سان تو نڀايو نينهن جو ناتو منا سائين

اٿم معلوم منهنجي عمر پوري پُر خطا آهي
فقط اميد توڙي آسرو تنهن جي شفا آهي
چڱن عملن جو ناهي ڪو اڪرامنامي ۾
رڳو هر حرف ۾ هر لفظ ۾ تنهن جي ثنا آهي

قطعات (درشان - شهيد اعظم)

هر درد کان آ درد نرالو حسين جو
هر درد جو علاج آنالو حسين جو
اسلام جي حقيقت ايندي نه سمجه ۾
هوندو نه هن ۾ جيسين حوالو حسين جو

ڪربلا جو مثال ئي ڪونهي
ڪوبه اهڙو ڪمال ئي ڪونهي
تاقيامت حسين جو نالو
آهي زنده سوال ئي ڪونهي

عزم عالي امام ياد آهي
ڪربلا جو مقام ياد آهي
پيش تحفا رضا جا ٿيندا رهيا
خون آشام شام ياد آهي

آهي نبي سان عشق محبت حسين جي
الله جي اطاعت حسين جي
سمجهڻ گهرو ٿا فلسفو جي لالو جو
تشریح ان جي آهي شهادت حسين جي

امت ۾ جيڏو شان آ آل - رسول جو
اوڏو ئي امتحان آ آل - رسول جو
پرڪڻ گهرو ٿا پنهنجي ايمان کي اڳر
موجود داستان آ آل - رسول جو

دنيا ۾ بي مثال شهادت حسين جي
الله کي پياري عبادت حسين جي
غلبو يزيديت جو ان قوم تي نه ٿيندو
جنهن قوم کي عطا ٿي قيادت حسين جي

صورت يزيد جي ۾ ماڻهو جتي ڪٿي
سيرت حسين جي ۾ ڳوليو نٿو لپي
موجود قافلي ۾ عزادار سو هزار
کو ڪو حسينيت جو علمدار ٿو هجي

ڪربلا جو مثال ٿي ڪونهي
ڪوبه اهڙو ڪمال ٿي ڪونهي
تاقيامت حسين جو نالو
آهي زنده زوال ٿي ڪونهي

ڪربلا مان ٿي اچي اڄ پي صدا ۽ انقلاب
ياد تنهن جي غيرت - ايمان ۾ آڻي پيچ و تاب
قوم مسلم کي پڙهائي وئين تون آزادي جو باب
راه - حق جي شمع روشن آهي تنهن جو اضطراب
تنهن جي بي باقي زماني لاءِ عبرت جو سبق
هر يزيدي دور لئي همت ۽ جرئت جو سبق

تطعات

دانهن جي ڪنهن در شڪايت ڪٿ ڪجي
جيڪڏهن لوڙهو فصل ڪاٺڻ لڳي
اهڙي ڪنهن انڌير نگري پي ڏئي
مدعي جا فيصلا مجرم ڪري

ذهن ڳندو ٿو ڪري جنهن وقت ڳند
ٿو ڪري انصاف جا دروازا بند
جهڙي ڪرڻي تهڙي پرڻي آ ضرور
ظلم جي ڪرسي رهي ٿي ڏينهن چند

ظالمن جا ساڻيو عاليجناب
ڪيس تائين ظلم جو هلندو نظام
هڪ نه هڪ ڏينهن نيٺ ٿيڻو آ حساب
هڪ نه هڪ ڏينهن نيٺ ڏيڻو آ جواب

غيرت- بزدلن کي ايندو جوش نيٺ
ڪيترو رهندو خدا خاموش نيٺ
ظلم جي آڙاه ۾ ويندو سڙي
هٿ ڪڙين ۾ هوندا هي مدهوش نيٺ

دشمني دوستي جو ويس ڍڪي
هر گهڙي انتظار ۾ ٿي هجي
جيئن ملي ٿو ڪو موقعو ان کي
خواهش- خونخوار ۾ ٿي هجي.

----- * * * -----

مهربان مون تي آهي جيڪر دوست
مونکي دشمن کان ناهه ڪو خطرو
پاڻ کي پل لڪائي، سوپيرا
پر سڃاڻان ٿو مان سندس چهرو

هر برائي جي جو آنتيجو بد
هر چڱائي جو قتل چڱو آهي
ظاهري ڏس نه تون نفعو نقصان
پر پڇاڙي پلو، پلو آهي

پورهئي ساڻ جي پيار آهي
هر خزان ۾ به چڻ بهار آهي
سسٽ ڪاهل به پاڻ تي آبار
محنتي تنهنجو منهنجو پيار آهي

سنت سان جي پيار ڪرڻو آ
جان کي پي نثار ڪرڻو آ
هي ٺهه نعره ڪم نه ايندا دوست
ڌڙ ڪنان سر ڪي ڌار ڪرڻو آ

خون منهنجو نه گوليو ڪنهن ٻئي هنڌ
پنهجي هٿ جون ڏسو لڪيرون سپ
منهن جو قاتل هتي لڪل آهي
جنهن جون رت ۾ رنگيل لڪيرون سپ

متائي ڪين ٿي سگهجي ڪڏهن ان قوم جي هستي
لڪي تقدير جنهن جي آه وئي خون- شهيدان سان
ڪٿوري ڪان رهي خوشبوءِ ۾ سرهي اها واري
ٿئي ٿي جيڪا خون آلود قتل- نوجوانان سان
اهائي سرزمين پيدا ڪري ٿي لاله وگل ڪي
ڪئي وئي آبياري جنهن جي خون- عندليبان سان

دشمني دوستي جو ويس ڍڪي
هر گهڙي انتظار ۾ ٿي هجي
جيئن ملي ٿو ڪو موقعو ان ڪي
خواهش- خون خوار ۾ ٿي هجي
دوستي آهي الڳ ۽ آشنائي آ الڳ
مشڪلاتن ۾ پنهي جارخ جدا گانه ڏنم
جت سياست جي دورنگي حاوي آ هڪ رنگ تي
انڊلٽ وارا اتي سڀ رنگ روزانا ڏنم

دوستي جو رشتو آهي هڪ ڪچي ڏاڳي مثال
جي ٿئي، ڳنڍجي سگهي ٿو پر گره ايندي ضرور
سلسلو ساڳيو نه رهندو ڪوششن جي باوجود
درد جي تلخي مگر محسوس پئي ٿيندي ضرور

وڌيڪرپ ساڻ ڪثرت- مال و دولت
طبيعت ۾ به ڪجهه ڪجهه ڪبريائي
ته پوءِ پامال ٿيندا رهندا رشتا
اخوت دوستي ۽ دل ربيائي

هر وقت مفادن جو لڳل آجهيڙو
ڪرسي جي لڙائي تي متل آهيڙو
ان ملڪ جو ۽ قوم جو چا ٿيندو
هر روز حڪمران جتي گهر پيڙو

خاڪم بدھن خاڪ- وطن روز ازل کان
چوتنهن جو مٽي آهي غبارن جي لپيٽ
هر روز ٿا بحران تي بحران اچن
ڪهڙي جي ڪجي ڪهڙي پئي ساڻ پلاپيٽ

پري کان وڏا ماڻهو ڏسجن ٿا ليڪن
جي ويجهو وڃو ڏاڍا ننڍڙا لڳن ٿا
مگر ڪيترا ماڻهو ننڍڙا پري کان
جي ويجهو اچن ٿا ته وڏڙا لڳن ٿا

چڏ ڪفر جون فتوائون مسلمان رهڻ ڏي
هن سادڙي انسان کي انسان رهڻ ڏي
اسلام جي نالي ۾ نوان فتنا نئين سج
اي شيخ گنهگار جو ايمان رهڻ ڏي

عشق جون سوز و ساز جون ڳالهيون
درد و غم ۽ گداز جون ڳالهيون
يار تو ساڻ تو ساڻ چاهيان
زندگي پر جي راز جون ڳالهيون

هجي ني بهه اوهان کي ڪرسي يارو
ڪڏهن ڌرتي سان غداري نه ٿيندي
جو دشمن سنڌ جو سو منهن جو دشمن
انهيءَ سان دوستي ياري نه ٿيندي
ڪجهه ٻار ته آ منهن جي گناهن جو
ڪجهه هُن ۾ اضافو هيو يارن جو
منصف به عدو ساڻ ملي هڪ ٿي ويا
ڪردار آ ڪجهه هن ۾ ادارن جو

دک جو داستان بڻجي.....!

اچي هر امتحان ٿو ڪاميابي جو بيان بڻجي
سراپا عشق جي صورت وڃن ٿا جسم و جان بڻجي

پتو پنهنجو پوي ٿو پاڻ کي پي ان مهل ساڻي
جڏهن آڏو اچي ٿي پنهن جي منزل ڪهڪشان بڻجي

مظاهرو منهن جي جرئت جوش جو آهي ڏسڻ جهڙو
اچي ٿي اوچتو جنهن وقت آفت آسمان بڻجي

زبان بندي جي لاهاصل ڪندين ڪوشش پلا ڪهڙي
وڃي ٿو درد پنهن جو پاڻ پنهن جو ترجمان بڻجي

هي تنهنجي منهن جي خواهش تي وڃڻ وارا نٿا ڏسجن
جڏهن عشق و جنون دل ۾ اچن ٿا ميهمان بڻجي

نه ان ساعت سڳوري جو ڪڏهن کائو ڪري سگهيو
ملي نا مهربان جنهن وقت منهن جو مهربان بڻجي

بڏائي ٿو قصو منصور سرمد جو حقيقت هيءُ
وڃي صياد جو ٿي سچ چوڻ وارو نشان بڻجي

ڪڏهن دارو رسن روڪي نه سگهندا داستان دل جو
جڏهن مظلوم جو سارو بدن ويججي زبان بڻجي

ضرورت آڻيان جي طاهر- لاهوت کي ڪهڙي
وڃي ٿو آسمان جنهن وقت هن جو آڻيان بڻجي

رهن ٿا رابطا اهل- زمين جا عرش وارن سان
وڃن ٿا صاحب - دل جا مڪان پي لامڪان بڻجي

ڪڏهن آه و فغان کان پي ڪري تاثير ٿي زياده
جڏهن خاموشي ويندي آهي دڪ جو داستان بڻجي

عدو جي دشمني کان پي ڏڪارو ٿي ڪري ڏاڍو
رسي پنهنجن جن کان رنجش ناگهمن نامهربان بڻجي

ڪري ڪو آسمان جي دشمني جو خوف خطرو چو
وڃي ٿو دوست جاهل جنهن جو رهبر رازدان بڻجي

ٽين مشڪل کان مشڪل حالتون آسان اڪ چنپ ۾
جڏهن پيري ۾ پي ”مشتاق“ رهجي ٿو جوان بڻجي

گلاسڪو برطانيه يڪم جولاءِ 2022ع

قومي ترانو

اي وطن منهنجا وطن پيارا وطن نيارا وطن
رشڪ جنت سرزمين- پاڪ جا سارا صحن

تنهن جي دريائن بيبانن پهاڙن جا امين
ڪوهسارن ريگزارن آبشارن جا امين
سرحدن جا پاسبان سڀ سورما شان - وطن

سنڌي پنجابي بلوچي پشتو ڪشميري جوان
تنهن جي ڌرتي جا محافظ تنهن جي عظمت جو نشان
جان نثارن تنهن جي حرمت لئي ٻڌو سر سان ڪفن

جهنگلن جا شير جوڌن جا ڏسي جذبا ڊڄن
جن جي قدمن جي ٻڌي آهت جبل لرزان ٿين
دشمنن جي لاءِ بم گولا هي تنهن جا مردوزن

حوصلا هممت هماليه کان جوانن جا وڏا
عزم و استقلال دريائن سمندن کان وڏا
نعره - الله اڪبر آ زبان تي موجزن

فتح و نصرت جا سدائين گيت ڳائيندا اچن
دشمنن جا لاش لاشن تي لڙائيندا اچن
جنگ ۾ متوالا تنهنجا مرد-ميدان رات دن

يوم - آزادي تي توسان عهد و پيمان ٿا ڪيون
مال و دولت جان تن من سارا قربان ٿا ڪيون
خون ڏئي تازو توان رکنداسون هي تنهنجو چمن

تي وطن جي حب، عشق جو ايمان جو
پنهنجي آزادي عطيو آهي رب رحمان جو
شڪر ۾ سڀ سجده ريزه آهيون خدائي ذوالمنن

تنهنجي خدمت لاءِ آتا تنهن جا هي عشاق سڀ
تنهن جي مٿي سان محبت ٿا رکن ”مشتاق“ سڀ
تنهنجي نام و ننگ ۽ ناموس تي مست و مگن

مهراڻ يونيورسٽي ڄامشورو

14-08-2022

فریاد مبارگاه سرکار دو عالم ﷺ

بگشتم حال زاریده ، زجرت یارسول الله
بمیں خوابم بصرح و شام ، وصلت یارسول الله

زمہجوری برآمد اشک خون ، باران از چشمم
مثل غربال شد حالم ، زفرقت یارسول الله

چرامسکین رامحروم ، ازدیدار خود کردی
ملاقی شو ملاقی شو ، بشفقت یارسول الله

کنی گرد دور دوری را بنزدیکی نوازی تو
بحمد الله شوم شادان ، ز نعمت یارسول الله

کسے باشندہ ما را در دو عالم جز تو مقصودے
دل - بیتاب گرویدہ ، بعشقت یارسول الله

کئی مسرور این مہجور را محبوب توحالے
شود ” مشتاق ” رنجیدہ ز فرقت یارسول الله

یا رسول اللہ نگاہی....!

- عاجز مہی اختیار م یار رسول اللہ نگاہے ،
 عاصیاں رانیست جز تو در جہاں جائے پناہ ،
 مشکلاتم شد گرہ اندر گرہ ہوساعتے ،
 کردہ ام باد خزاں ہے رنگ و بو باغ۔ حیات ،
 عمر رفتے حل نگشتے حاجت۔ ماتا ہنوز ،
 آہ وزاری اشک باری پر مقامے کردہ ایم ،
 از گناہم شد سیاہ اندر سیاہ موئے سپید ،
 نے رخ۔ زیبا بدارم نے بہ نیکی دعوی ایم ،
 رشتہ ام با ملتے تو بیستہ ام با ایس امید ،
 حال مارانیست مخفی از تو اے داناء راز ،
 نیست این دل بستہ را کس دل کشا جز توحیب ،
 لَمِيسَ أَحَدٌ شَافِعٌ لِي عِنْدَ رَبِّي ذِي الْجَلالِ ،
 اِنْسِي فِي بَحْرِهِمْ مَغْرُقٌ فِي كُلِّ يَوْمٍ ،
 بحر رحمت ، ازدت ، کے باز گرد دہے مراد ،
 دردت فریاد دارم یار رسول اللہ نگاہے -
 نا امیدم از دو عالم یار رسول اللہ نگاہے -
 نیست کس مشکل کشایم یار رسول اللہ نگاہے -
 باز می خوابم بھارے یار رسول اللہ نگاہے -
 پیش تو احوال کردم یار رسول اللہ نگاہے -
 کس نہ باشد دست گیرم یار رسول اللہ نگاہے -
 تو بر آور آوریم یار رسول اللہ نگاہے -
 من گنہگار امتیم یار رسول اللہ نگاہے -
 تا باین نسبت بنالم یار رسول اللہ نگاہے -
 پیش تو گویم ، چہ گویم یار رسول اللہ نگاہے -
 درد می تو دل کشایم یار رسول اللہ نگاہے -
 يَا نَبِيَّ اللَّهِ تَرَحَّمْ يَارَسُولَ اللَّهِ نِگاہے -
 حُذَيْدِي أَعْلَى الْمَكَارِمِ يَارَسُولَ اللَّهِ نِگاہے -
 سائل - ”مشتاق“ گشتم یار رسول اللہ نگاہے -

نذرانہ عقیدت شاہ عبداللطیف ڀٽائي

ایاز است این کہ صد محمود	درین صد کم دارد
بہتائی در طریق عشق	رفتار دگر دارد
چہان ذوق و مستی او	بود از کہکشایان برتر
نہ ایس شمس و قمر دارد	نہ ایس شام و سحر دارد
بود صید زبوں کز ویسایان	از تیرت تر کش او
نگاہ ذوق او پرواز	بر تر بحر و بر دارد
از آب آتشش ز آتشش آب	بر خیزد کلام او
کلامش در شب تاریک	امید سحر دارد
نگاہ فیض شمع کشته را	بخشد حیات نو
شکسته پر پر در عرش	گر سئوئش نظر دارد
پیام حافظ و روسی	ز استاد ازل باشد
ہمہ گفتار محبوب است	در سندنہی نشد
سچل سامی ایاز استاد	دم گم گدہ می آیند
مقام شاہ او دانند	مقامش را خبر دارد
ایس خاک پاک شد بار	امانت ساکنان سندنہ
نہ کس طفل زمین باشد	ز حالش بی خبر دارد
ز بی قسمت ز خاک سندنہ	شد ”مشتاق“ رانسبت
ایس خاک پاک را بیس	آرزو جن و بیشد

گلدستہ عقیدت بحضور قلندر لال شہباز سیوہاٹی

مرجباے - مرد - حق دانائے راز ، اے امیر - کاروان - سوز و ساز -
اے قلندر و پیر - راہ حیات ، دادئی مارا نگاہ - امتیاز
طالب - حق را نمودی راہ حق ، ہر کہ وہ کہہ کر دئی آگاہ حق -
شد شب - تاریک ، روشن تر ز روز ، درجہاں روشن شدی چوں ماہ حق -
کردئی باکس نگاہ - فیض ور ، گرچہ باشد طائرے بے بال و پر -
سی کند پیر و از بر عرش - عظیم ، بر تر از مہر و ثریا و قمر -
ہر کہ جاخیمہ زند مرد - فقیر ، بردر ش آیند سلطان و امیر -
زنگ آلودہ بگردد کیمیا ، کورہ دل ازوے شود روشن ضمیر -
رنگ - نوگیر داز و حسن و جمال ، تازہ گرد در اذان سوز - بلال -
دیدہ و دل با بصیرت میشوند ، زندگی یا بد حیات - لازوال -
اے قلندر لال تو ، شہباز تو ، عاشقان را سوز تو ، ہم ساز تو -
بردت ” مشتاق ” سائل بے نوا ، خواہد از تو را از تو تواند از تو -

گلدستہء محبت بجناب امام خمینی رحمت اللہ علیہ

- مرحبامرد۔ خدادانائے راز، مرحباربیر سپاہ۔ سوز و ساز۔
 مرحبا اے پیکر۔ علم و عمل، مرحبا اے رہ روی راہ۔ حجاز۔
 رپیر۔ ملت امام۔ پختہ کار، عزم او پائندہ تر از کو بسار۔
 انقلابش درسگاہ۔ فیضیہ، کردہ لرزہ خیز بر کوه و حصار۔
 چون زُقم آن قُم باذن اللہ گفت، تاج شاپی رابزیر۔ پاشکست۔
 زندگی را داد پیغام۔ حیات، قوم را بالا الہ بنیاد بست۔
 صد جوانان صید بہت پیر مرد، از نگاہش می تپد یخ برف سرد۔
 کاروان بے راہ بر منزل رسید، آن چہ ناممکن بُدے ممکن بکرد۔
 بر فلک غوغائے بودے گوش گیر، در زمیں پیدا شدے سرد۔ فقیر۔
 ضرب او بت خانہ۔ شاپاں شکست، فکر او افتادہ گان را دستگیر۔
 در نگاہش لا الہ جلوہ نمود، در دم۔ او سوزا لا الہ بود۔
 نور ایمان داد مشقت۔ خاک را، سردمان شدہ واقف اسرار۔ شہود۔
 در خزان شد رونق۔ فصل۔ بہار، کشت ویران کردہ پیدا لا الہ زار۔
 سو جزن از جوش او بحر۔ خموش، گشت سنگ۔ رہ ز طوفانش غبار۔
 شہنشاہ۔ پہلوی مسند نشین، بو دفتر مان۔ روائے آخرین۔
 تنگ بر او شد چنان ارض۔ وطن، در نصیبش نیست دوسہ گز زمین۔
 بہت ایس فرمان رب ذوالجلال، در جہاں شد ہر کمالے راز و ال۔
 میکند کے ہمسری با کبریا، آنکہ از مور و مگسس کمزور حال۔

سنت- شہیری زندہ کر دئی ، بیعت- باطل را مردہ کر دئی-
 بے زبان را کر دئی گو بوائے حق ، باخدا ہمرا از بندہ کر دئی-
 از تو راضی شد نبی ، شاہ- نجف ، ہم حسین ابن علی در- صدف-
 گل عقیدت ہائے از ”مشتاق“ گیر ، گر قبول افتد ز بے عز و شرف-

مناجات...!

تو شہنشاہ- دو عالم من گدا
 بندہء- بیچارہ می دارد صدا
 یوم محشر گر حسابم می کنی
 آن نہان دار نگاہ- مصطفی
 سالہا کردم گناہان بیشمار
 پردہ پوشی کر دئی- پروردگار
 ایس عنایت باز بر مامی کنی
 پیش خواجہ مانہ داری شرمسار

..... * * *

بحضور استاد محترم...!

مرحبا فرخ لقا فرخندہ فال ، مرحبا اے رونق - حسن و جمال -
 مرحبا صد مرحبا اے مہربان ، رحمت - حق بر تو باشد جاودان -
 بہ بست بر من لطف بے پایان تو ، جان من گرویدہ - احسان تو -
 آن زبان و آن قلم آرم کجاء ، تا کنم شکر - عنایتا داد -
 ایکہ تو گشتی مرا چوں خضر راہ ، دستگیرے من شدی بے گاہ و گاہ -
 از تو روشن شد چراغ - زندگی ، از تو حاصل شد سراغ - زندگی -
 از تو رونق یافت ایس باغ - گہن ، از تو سوز و ساز شد اندر سخن -
 چوں شدی باران باین ویران دل ، شد دران پیدا ہزاران لالہ گل -
 تو مثال - قطرہ ابر - کرم ، در صدف گویر کند زیرین یم -
 در تنم - بخشیدہ - فیضان دید ، در نظر افزودہ - نور - تمیز -
 چوں نسیمے سوئے من ورزیدئی ، غنچہ - امید را بکشودئی -
 جوش رحمت کار فرما کردئی جوش ماہر دو جہان و اکدئی -
 سوئے ما چوں کردہ - فیضان دید ، چشمہ - خورشید از خاکم تپید -
 درد دل ، کافور از درمان تست ، حال من خوشحال از احسان تست -
 سایہ - تو بست بہتر از یمما ، دست شفقت بہتر از یمما -
 آن دمے درمی کشم مرہون تست ، آن دمے بر میکنم ممنون تست -
 جام از تو آب حیوان است بس ، زندگی را ساز و سامان است بس -
 ایس دل - بیتاب ما " مشتاق " تست ، نیم بسمل نیم جان مشاق تست -

غزل

کار شیطانی بود اظهار ایمانی چه سود
کافر-زندیق را، آیات قرآنی چه سود

دل زیاد-دوستان غافل، بدکر- غیر مست
برزبان آه و فغان، حال- پریشانی چه سود

سینئه- تو گنج قارون، علم و استدلال شد
سوز سلمانی نه داری، علم لقمانی چه سود

گر بکعبه دل، بزارون بت تراشیده نهی
لاله گوئی بظاہر، ایس مسلمانانی چه سود

در سر شسته تو خمیره ملت- بیضانه شد
گر چه ایرانی و المانی و افغانی چه شود

در بوائے نفس سرگردان، زکار- خیر دور
دلق درویشان لباس تن، نمی دانی چه سود

وصل جانان در حیاتی خواہش- ”مشتاق“ شد
آنچه بعد از مرگ، وعدهء حورو غلمانی چه سود

فِي وَصْفِ النَّبِيِّ ﷺ

پاڻ ڪريمين ﷺ جن جي وصف ۽ واکاڻ ۾

وَمَنْ يَسْئَلْ يَصِفْ أَحْمَدَ بِوَصْفِ

فَقُلْ هَذَا بَعِيدٌ عَنِ قِيَّاسِ

جيڪو به احمد مصطفيٰ ﷺ جن جي وصف ۽ تعريف بيان ڪرڻ جي ڪوشش ڪري ٿو، اُن کي (صاف صاف) ٻڌائي ڇڏيو ته (پاڻ ڪريمين ﷺ جن جي تعريف) سندس وس کان ٻاهر آهي.

لَقَدْ أَثْنَاهُ فِي الْقُرْآنِ مَوْلَاهُ

وَلَا يُمَكِّنُ لِأَحَدٍ مِنْ أَنْبَاءِ

حقيقت ۾ الله پاڪ ئي قرآن پاڪ ۾ سندس ڪما حق ثنا ڪئي آهي ۽ ڪنهن به انسان لاءِ اهو ممڪن ئي نه آهي ته هو سندس تعريف جو حق ادا ڪري سگهي.

لَنَا فَخْرٌ عَلَىٰ عِلْمٍ وَفَهْمٍ

حَقِيقَتُهُ بَعِيدٌ عَنِ حَوَاسِ

اسان (وڌ مان وڌ) رڳو پنهنجي علم ۽ پنهنجي فهم تي فخر ڪري سگهون ٿا، پر پاڻ ڪريمين جي اصل حقيقت محمدي ﷺ کي حواسن سان سمجهي سگهڻ ممڪن ئي نه آهي ۽ انهن جي پهچ کان گهڻو پري آهي.

وَمَنْ لَا حُبَّ لَهُ لَا دِينَ أَيْضًا

كَأَنَّكَ حُبُّهُ هُوَ أَصْلُ رَأْسِ

جنهن جي به دل ۾ پاڻ ڪريمين ﷺ جن جي حُب موجود نه آهي ته سمجهو
ان جو دين به نه آهي، در حقيقت سندن حُب ئي (دين جي) اصل موڙي آهي.

تَذَكُّرُهُ حُصُولُ الْخَيْرِ جِدًّا
وَحِفْظُ كُلِّ خَوْفٍ كُلِّ بَأْسٍ

پاڻ ڪريمين ﷺ جن جو ذڪر خير، هر ڀلائي جي حاصل ڪرڻ جو يقيني
ذريعو آهي ۽ (دنيا ۽ آخرت جي) هر خوف ۽ خطري کان پناهه جو وسيلو آهي.

بِإِذْنِ اللَّهِ شَافِعٌ فِي الْقِيَامَةِ
وَمِنْ حَرِّ الْوَبَاطِلِ لِبَاسٍ

پاڻ ڪريمين ﷺ قيامت ۾ الله پاڪ جي اذن سان اسان جي شفاعت ڪرڻ
وارا آهن ۽ هر وبا ۽ مصيبت جي گرمي ۾ هڪ بهترين لباس وارو پاڇو آهن.

وَهُوَ حِرْزٌ لَّنَا فِي كُلِّ حَالٍ
كَمَا ”مُشْتَقٌ“ يُسْقِينَا بِكَأْسٍ

پاڻ ڪريمين ﷺ جن هر حال ۾ اسان جي لاءِ حفاظت ۽ پناهه جي جڳهه آهن،
جهڙي طرح ”مشتاق“ پاڻ ڪريمين ﷺ اسان کي جامر سان (کوثر) پياريندا.

وڪڻي قلم جي آبرو اهل وفانہ ڪر.....!

رهزن کي سمجهي رهبر يا رهنما نه ڪو، هر گز ڪنڊو علقلمند اهڙي خطا نه ڪو
محفل ۾ اهل دولت مسند نشين آ، پر اهل علم جي تو ڪري مرجانہ ڪو
اعليٰ عدالتن ۾ انصاف قتل ٿئي، حقدار خدارا جي ٻڻي تو اڄ مدعا نه ڪو
ٿيو نه سجده ريز آ ڪنهن بُت اڳيان ڪڏهن، هڪڙي خدا سواءِ هتي آهي خدا نه ڪو
رهجي به شير ٿي ۽ مرجي به شير ٿي، دنيا ۾ سُست ڪاهل بزدل جو آنه ڪو
گنري ويو زمانو گولي جي زور جو، روڪي سگهي ٿو منهن جي آه و بڪانه ڪو
ترتي امڙ جا وارث جاڳي پيا جڏهن، منصوبو دشمنن جو ٿيندو پيانہ ڪو
هڪ ڏينهن نيٺ هيٺا چوندا حساب ڏي، اڄ زوردار پاڻ کي سمجهي خدا نه ڪو
انسان پنهنجي عزت ۽ آبرو جو خود، ضامن به پاڻ آهي پيو دلڪشانہ ڪو
همراز هر خيسن کي هرگز نه ڪر ڪڏهن، هن جهڙو تو کي ڏيندو تو ڪو دغانہ ڪو
آزار جي نه ڪنهن کي ڪنهن کي ڏکوئجي، ڪنهن جي ڪري ٿو دل سان جيڪر دعانہ ڪو
نانگن جي ڏنگجڻ جو آهي علاج ڀر، زُلفن جي ڏنگجڻ جو دارون دوانہ ڪو
دنيا جا سارا سهڻا يا چنڊ چوڏين، محبوب منهنجي جهڙو ڀر مهلاڪانہ ڪو
مسڪين مشڪلات جي لهرن لپيت ڀر، ساري جهان ڀر به سندس آهنوانہ ڪو
”مشتاق“ جو هي آهي پيغام دوستو، وڪڻي قلم جي آبرو اهل وفانہ ڪو.

مصنف موصوف جي قلمي ڪاوش جو مختصر جائزو

ڄام ڪوثر: امام شرف الدين بوسيري جي شهرهءَ آفاق تصنيف ”قصيده برده“ جو سنڌي ۽ سرائيڪي ۾ منظوم ترجمو. لفظن جي لغوي معنيٰ ۽ سليس سمجھائي اهڙي طرح ڏنل جو عربي ڄاڻندڙ ۽ نه ڄاڻندڙ هڪ جهڙو حظ حاصل ڪري سگهن.

آب ڪوثر: سرزمين سنڌ جي عظيم فرزند مخدوم محمد هاشم ٺٽوي جي ٻن عربي قصيدن آغشني يا رسول الله ۽ يا سالگا طرق المدينه طيب جو ڄام ڪوثر وانگر روان منظوم ترجمو، لفظي معنيٰ ۽ سليس سمجھائي سان نهايت پرڪشش انداز ۾ پيش ڪيل. موتي مرجان: سنڌي، سرائيڪي، اردو، فارسي ۽ عربي ۾ موزون ۽ عام فهم شاعري جو پنجن ٻولين ۾ علمي ادبي گلدستو، جنهن ۾ حمد، نعت، مثنوي، غزل، نظم، مسدس، مخمس، قطعات ۽ رباعيات جو دلپذير مجموعو موجود آهي.

اگر اکر عشق: سنڌي ٻوليءَ ۾ غزلن جو اهڙو گلدستو جنهن کي پڙهڻ سان هر قاري ائين محسوس ڪندو ته هي سندس اندر جو آواز آهي.

موتي مٽيادار: حمد باري تعاليٰ ۽ نعت نبي ﷺ تي شامل سوزسڪ، عشق و محبت، ادب ۽ احترام جي ڀرپور اظهار جو شاهڪار، عاشقانِ رسول الله ﷺ لاءِ ناياب تحفو.

آداب رسول الله ﷺ: آيات قرآني، احاديث نبوي، اقوال ۽ آثار صحابه، ائم دين ۽ عاشقانِ رسول ﷺ جي اقوال زرين سان سينگاريل ايمان افروز ڪتاب، هر مسلمان جي ضرورت.

معراج النبي ﷺ: شبِ معراج جي عظيم واقعي ۽ معجز جي قرآن مجيد جي تفسير، احاديث جي روايتن، سيرت ۽ تاريخ جي مستند ڪتابن جي حوالي سان هڪ تحقيقي ڪاوش.

گلزار حبيب: نعتيه ڪلام، سنڌي ۽ سرائيڪي زبان ۾ ڇپيل مولود ۽ نعت جو محبت ڀريو مواد حضرت علي رضه جو نظامِ حڪومت: باب العلم، خليفه چهارم حضرت علي رضه جي اسلامي مملڪت لاءِ نازڪ دور ۾ ڪيل لازوال ۽ بي مثال نظامِ حڪومت جو ذڪر.

سوزوساز جا نغما: نظم، قطعات، رباعات، مخمس، مسدس جي شاعرانه صنفن ۾ بيشمار خوبين سان سهيڙيل اهڙو مجموعو جنهن کي پڙهڻ بنا رهي نٿو سگهجي.

صحيحهءَ عشق: اردو ۽ فارسي ڪلام جو غزل، نظم، قطعات تي مشتمل مجموعو، هن کان علاوه حضرت مولانا عبدالرحمن جامي جي تصوف واري شاهڪار ”لوائح جامي

(فارسي) جو ”روائع ریحاني“ متن سميت سنڌي زبان ۾ منظوم ترجمو سليس سمجھائي سان شايع ٿي چڪو آهي ۽ ”اسلامي تصوف“ آئينه حيات نالي سان ڪتابن جو مواد آخري مرحلن ۾ آهي. اميد ته عنقريب پڙهندڙ جي هٿ ۾ هوندو.

هن کان علاوه ”شرح البيان في فهم القرآن“ ترجمو ۽ تفسير سورة ”بني اسرائيل“ (باقي تي ڪم هلندڙ) تائين دور حاضر جي دانشور ۽ اهل علم جي لاءِ ناياب تحفو.

ويب سائيٽ تي ڏسي سگهيو ٿا. www.mushtaqusacharvi.com